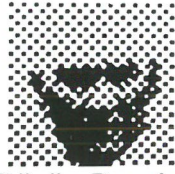

ATATÜRKÇÜ

ISSN - 1300 - 4204

Düşün Dergisi

DÜŞÜNCE

Mart-Nisan 2017

BU SAYIDA:

Tansel ÇOLAŞAN, Bilsay KURUÇ, Nazif EKZEN, Cemal AYTEMİZ, Arif ÇAVDAR
Özer OZANKAYA, Güngör BERK, Nehla VELİDEDEOĞLU, Öner TANIK
Lütfü KIRAYOĞLU, Hüseyin AKBULUT, Naci BEŞTEPE, Feyziye ÖZBERK
Hikmet ULUĞBAY, Hüseyin ÖZBEK, Ali ERCAN, Gürsel DEMİROK, Abdullah KAYA

92. Kuruluş Yıldönümünde
Türk Hava Kurumu
ekile...

Atatürkçü Düşünce Derneği "Düşün" Dergisi Yazım Kuralları:

Dergiye gönderilecek yazılar daha önce dergimizde veya başka bir yayın organında çıkmamış olmalı, başka bir yayın organında çıkmış fakat üzerinde değişiklik yapılmışsa bu belirtilmelidir. Yazım dili Türkçe olmalıdır. Çeviri ise mutlaka not düşülmelidir.

Başlık 12punto, cümle düzeyinde ilk harfi büyük harfle, koyu, içeriği iyi bir şekilde ifade edecek ve sola yanaşık yazılmalıdır. Makale kendi içinde anlamlı alt başlıklara ayrılabilir. Sayfa numaraları konmalıdır.

Yazı Word formatında 1,15 satır aralığında ana bölümlerinde 12 punto; dipnot, özet, kaynakça, tablo gibi bölümlerde ise 11 punto harf büyüklüğünde ve Times (New Roman) karakterinde yazılmalıdır.

Yazarın adı, yazının üst sağ tarafına; adı küçük soyadı büyük ve koyu yazılarak üzerine özel imle(*) konularak dipnotta yazarın mesleği, unvanı, kurumu (isterse e-posta adresi) yer almalıdır.

Gönderilen yazı yukarıda sıralanan kurallar dahilinde resim, tablo, karikatür v.b. öğelerle birlikte üç sayfayı geçmeyecek şekilde internet ortamında aşağıdaki adrese gönderilmelidir.

Dergiye gönderilen makaleler yayın ilkeleri doğrultusunda Yayın Kurulu tarafından ve/veya gerekli görüldüğünde Bilim Danışma Kurulu tarafından incelemeye alınır. Makale yayınlanmaya değer nitelikte değilse Yayın Kurulu yazara/ yazarlara iade kararı verme hakkında sahiptir. Ayrıca yazım kurallarına uymayan veya anlatım dili yetersiz olan makaleler üzerinde Yayın Kurulu tarafından düzeltmeler yapılabilir.

Yayınlanan yazıların yasal sorumluluğu yazar/lara aittir.

Gönderilen yazılara mümkün olduğunca kaynakça eklenmesine özen gösterilmelidir. Kaynaklar bölümünde yazı içinde yer alan tüm kaynaklar alfabetik olarak verilmelidir.

GYK Yayın Kurulu

Yazı ve Haberlerin Gönderileceği Adres:adddergi@add.org.tr

Değerli Okurlar

Yılda altı kez çıkardığımız "Düşün Dergisi" ve "Dergi Eki" için kargo ücreti olarak ödenen miktar Ödenen Yurt içi 40 TL yurt dışı 60 TL olarak belirlenmiştir.

Abonelik Bilgileri

Ad, Soyadı:

Posta Adresi:

e-İleti:

Telefon numarası:

Ücretin yatırılacağı banka hesabı:

T.C.İŞ Bankası Maltepe Şubesi.

Hesap No.102 6384

TR 28 0006 4000 0014 2121 0263 84

Lütfen dekont suretini yukarıdaki bilgilerle birlikte aşağıdaki

adresler aracılığı ile bize gönderiniz. Posta adresi;

Atatürkçü Düşünce Derneği Genel Merkez

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No.102/8- Maltepe-Ankara

Not: Yatırılan paradan İŞ Bankası Şubelerince banka havale ücreti alınmayacaktır.

e – posta:adddenelmerkez@add.org.tr Adresine iletebilirsiniz.

ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE DERNEĞİ

GENEL MERKEZİ BAĞIŞ HESABI

İŞ Bankası Maltepe Şubesi/ANKARA

TR21 0006 4000 0014 2122 0000 02

ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE DERNEĞİ BURS HESABI

İŞ Bankası Maltepe şubesi/ANKARA

TR40 0006 4000 0014 2121 0275 26

ERZURUM ADD ŞUBESİ BİNA ALIM BAĞIŞ HESABI

İŞ Bankası Erzurum

TR57 0006 4000 0014 2121 0702 88

KİLİS ADD ŞUBESİ BİNA ALIM BAĞIŞ HESABI

İŞ Bankası Kilis Bağış Hesabı

TR73 0006 4000 0014 2121 0702 91

NOT:Yatırılan paralardan havale ücreti alınmamaktadır.

ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE DERNEĞİ "DÜŞÜN" DERGİSİ ADD İKTİSADİ İŞLETMECE ÇIKARILMAKTADIR.

İKTİSADİ İŞLETME TİCARİ REKLAM ALABİLMEKTEDİR.

REKLAM ÜCRETLERİ

ÖN KAPAK VE ARKASI TAM SAYFA

2.500,00 TL

1/2 SAYFA

1.250,00 TL

ARKA KAPAK VE ÖN SAYFASI

2.500,00 TL

½ SAYFA

1.250,00 TL

Sahibi

Atatürkçü Düşünce Derneği
(İktisadi İşletmesi) Adına
İbrahim Tolga Akgün

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Durur Gök

Yayın Kurulu

Sina Akşin
Öner Tanık
Durur Gök
Fevziye Özberk
Aydın Esen
Safa Yenice

Dergi Yazı İşleri Kurulu

Durur Gök
Öner Tanık
Fevziye Özberk
Lütfü Kirayoglu
Güngör Berk
Neşe Atabay
Cansu Aksoy
Buse İnalıcı
Sefa Uyar
Burak Gündüç

Yönetim Yeri

ADD Genel Merkezi
GMK Bulvarı 102/7-8
Maltepe / ANKARA

İletişim

addgenelmerkez@add.org.tr
0 312 232 43 44

Baskı

Yorum Matbaacılık
Başkent Organize Sanayi Bölgesi
Recep Tayyip Erdoğan Bulvarı No: 12
06909 Malıköy - Sincan / Ankara
t: 0 312 395 21 12 • f: 0 312 394 11 09
info@yorummatbaa.com
www.yorummatbaa.com

Basım Tarihi: Mayıs 2017

İki ayda bir yayınlanır.
Yerel Süreli Yayın

İÇİNDEKİLER

Editörden	Durur GÖK	2
Genel Başkan'dan	Tansel ÇÖLAŞAN	3
Genel Merkezden Haberler		4
Yaşadığımız ekonomik krizler 24 Ocak kararlarının devamı	Bilsay KURUÇ	11
Siyasi ve ekonomik boşluk sürüyor 2008 ile başlayan düşüş sürüyor	Nazif EKZEN	15
Ağlayan ve ağlatan Gülhane	Cemal AYTEMİZ	17
Laik Türkiye Cumhuriyeti okullarının medreseleştirilme tehlikesi!	Arif ÇAVDAR	20
3 Mart 1924 Laiklik yasalarının, İslam dini, İslam dünyası ve tüm insanlık için kurtarıcı niteliği	Özer OZANKAYA	23
Dip dalgası	Güngör BERK	24
Ord. Prof. Dr. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu: Cumhuriyet'e Yön Veren Bir Hukukçu	Nehla VELİDEDEOĞLU	26
Halk Oylaması Süreci ve Derneğimiz	Öner TANIK	28
"Gönüllü Olarak Köleliğe Koşmak" Ve Sonrasında "Vicdan Zorbalığı Karşı"	Lütfü KIRAYOĞLU	30
"3. Milli Kültür Şurası" nasıl bir Türkiye öngörüyor?	Hüseyin AKBULUT	33
Büyük kültür devrimcisi Hasan Âli Yücel	Feyziye ÖZBERK	36
8 Mart Uluslararası Kadın Günü kutlamalarını bilgi ve bilinçle hak etmek -2-	Hikmet ULUĞBAY	38
Kürdistan bayrağını göndere ve sineye çekenler -çektirenler- üzerine fütürist bir deneme Parmak İzi	Hüseyin ÖZBEK	40
Bilimin mum ışığında Evetçi halk	Ali ERCAN	44
Evet, çukura	Naci BEŞTEPE	47
İsmail Hakkı Tonguç ve 1940'ların eğitim mucizesi Köy Enstitüleri	Emre ATAN	48
Atatürk'ün Almanya gezisi ve Bad Kreuznach'daki Atatürk salonu	Gürsel DEMİROK	50
12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u anma günü	Abdullah KAYA	53
Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e "Ben devrim ruhunu Tevfik Fikret'ten aldım" dedirten Türk Aydınlanmasının Öncüsüdür Fikret		54
Şubelerden haberler		55
ADD yayınları		63

EDİTÖRDEN

Durur GÖK *

Değerli yol arkadaşlarım,

Anayasa değişikliği için 16 Nisan 2017 tarihinde yapılan halk oylamasının parlamenter sistemden vazgeçilip tek adam yönetimine gideceği bunun bir rejim değişikliği olduğunun anlaşılması için, ADD genel merkezi ve 343 şube yılmadan il, ilçe ve köy köy dolaşarak, aynı zamanda yapılan hayır çalışmasını yürütenlere de ev sahipliği yaparak çalışmalar yürütülmüştür

Ancak, Yüksek Seçim Kurulu tarafından yapılan açıklamada; Türkiye genelinde sandıklardan yüzde 51,21 "evet", yüzde 48,79 "hayır" oyu çıktı. Buna göre 24 milyon 326 bin 251 oy "evet" için kullanılırken 23 milyon 173 bin 124 kişi "hayır" oyu tercihinde bulundu. Kullanılan oyların 849 bin 447'si ise geçersiz oldu.

Yurt dışı sonuçlarında ise 376 bin 493 oy ile yüzde 59,02 "evet", 261 bin 432 oy ile yüzde 40,98 "hayır" çıktı. Cumhurbaşkanlığı sistemine yönelik yapılan referandum halk oylamasında, en çok "evet" oyu Bayburt'tan, en fazla "hayır" oyu ise Tunceli'den çıktı.

"Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun İle Millet Vekilliği Seçimi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 98 ve 101. inci maddelerindeki," Sandık kurulunca verilen biçim ve renkte olmayan, üzerinde ilçe seçim kurulu ve sandık kurulu mührü bulunmayan, tamamı yırtılmış olan, üzerinde ilçe seçim kurulu ve sandık kurulu mührü dışında herhangi bir mühür, imza, yazı, parmak izi veya herhangi bir işaret bulunan zarflar geçersiz sayılır "hükme rağmen, YSK'nın oylamanın yapıldığı sırada bir kişinin itirazı üzerine hayır çıkma ihtimalide göz önünde bulundurularak karar değiştirerek mühürsüz oylarında geçerli olacağına dair karar vermesi referanduma gölge düşürerek kaosa neden olmuştur. YSK bir takım gerekçeler öne sürerek mühürsüz oyların bulunduğunu sayı vermeden açıklayarak mazet üretse de, kamuoyu nezdinde hayır oylarının açıklanan rakamların üzerinde olduğun görüş ve kanaati oluştu. Bunun en büyük kanıtı kesin sonuçlar açıklanmadan Anadolu'da sık sık kullanılan "Atı Alan Üsküdar'ı geçti" ve "Geçti

Bor'un pazarı sür eşeğini Niğde'ye" tabirlerinin kullanılmasıdır. Bu iki cümlemin açık manası biz yapacağımızı yaptık boşa uğraşmayın ifadesidir.

18 Mart'ta Çanakkale Zaferinin 102.Yıldönümünü kutladık. Bu savaş, ulus bilincinin emperyalizme karşı bir zaferidir. Bu savaş, dualarla, hacılarla, hocalarla değil, ulusal bilinç azim, askeri deha ve yetenekle kazanılmıştır.

Dergimizin bu sayısında, ADD kurucusu Arif Çavdar'ın Laik Türkiye Cumhuriyeti Okullarının Medreseleştirme tehlikesi" başlıklı yazısında, Osmanlıdan başlayan cumhuriyet dönemi ve bu dönem içerisinde tarikatların eğitim düzenini laiklikten nasıl uzaklaştırdıklarına dair yazısı mevcuttur.

Yine bu sayıda Emekli Öğretim Üyesi Dr. Cemal Aytemiz'in Ağlayan ve Ağlatan Gülhane" başlıklı yazısında, Gülhane Tıp Akademisinin kuruluş tarihi olan 19 Ekim 1897 yılından başlayarak geldiğimiz güne kadarki durumunu irdelen bir yazısı bulunmaktadır.

ADD önceki genel başkanlarından, Prof. Dr. Özer Ozankaya, "3 Mart 1924 laiklik Yasalarının İslam Dini, İslam Dünyası ve Tüm insanlık İçin Kurtarıcı Niteliği "başlıklı yazısı ile laikliğin önemini bir kez daha vurgulayarak, son dönemde laiklikten nasıl uzaklaştığını açıklamıştır.

Dergimizin geniş kitlelere ulaştırılması ve gelecek nesillere belge bırakmak amacıyla abonelik sisteminin genişletilmesi gayretlerimize rağmen bir türlü istenilen başarıya ulaşamamıştır. Tüm şube başkanlarımız ve üyelerimizin abone sayısının artırılması için gayret sarf etmelerini ve dergi maliyetinin düşürülmesi için reklam alımlarında öncülük etmelerini bekliyoruz.

Son günlerde bir takım kişiler ADD adına sık sık kitap veya başka şeyler satmak amacıyla üyelerimizi dolaştıkları bize intikal eden şikâyetlerden anlaşılmıştır.

ADD olarak Türkiye çapında ADD ye ait kitap broşür ve poster satmaya yetki verdiğimiz "Yeni Umut Basım Yayın Dağıtım" şirkettir. Bu şirketin satış elamanlarına genel merkezce verilmiş ıslak imzalı belge bulunmaktadır. Bunun teyidi için derneğimizin Web sitesinde bu kişiler doğrulanabilir. Bunun dışındaki kişilere itibar edilmeyerek genel merkeze bildirilmesi derneğimiz menfaatinedir.

Saygılarımla,

* ADD GYK Üyesi

GENEL BAŞKANDAN

Tansel ÇÖLAŞAN *

TÜRK MİLLETİ “HAYIR” DEDİ

Ülkemizin kaderini ve vatandaşlarımızın yaşamını yönlendirecek nitelikteki Anayasa değişikliğinin oylanması şaibelerle sonuçlandı.

Şaibelerle lekelenmiş bu halk oylamasının sonuçları halkı kucaklayıcı olmaktan uzaktır.

Bu şaibeli sonuç, başına da yansıyan çeşitli sandık oyunları yanında, öncelikle YSK’nun kanuna açıkça aykırı kararları nedeniyle ortaya çıkmıştır.

Ekte yasaya aykırılığı ayrıntılı olarak açıklanan YSK kararı 1,5 milyon oyu şaibeli hale getirmiştir. Bu konudaki şaibenin kaldırılması için bu oyların tam sayımının yapılarak tercihler arasında dağılımı açıklanmalıdır. İki tercihli bir halk oylamasında 1 milyona yakın oyun geçersiz sayılması ise ayrıca manidardır.

Toplam 2,5 milyona yakın şaibeli oyların yanında “ne kadar Suriyeli mülteciye oy kullandırıldığı” ayrı bir muammadır.

Güneydoğu’daki oyların dağılımı önceki seçimle karşılaştırıldığında Kürt vatandaşlarımızın çoğunlukla Türkiye’nin demokratik değerlerine bağlı olduğu, bölgedeki oyların %10’unun Barzani ve Osman Öcalan’ın çağrısına uyarak verdikleri “evet” oyları sayesinde halk oylamasında oransal üstünlüğün sağlanabildiği görülmektedir.

2002 seçimlerinde yine YSK’nın kanuna aykırı kararları ile Türkiye’yi yönetme fırsatı verilen kişinin Ülkemizi içine soktuğu badirelerden sonra, sırtında şaibeler olan bir halk oylaması süreci ile Atatürk Cumhuriyeti’ne karşı alanların cüretlerini arttırma fırsatı verilmiş olmaktadır. Bunun tarihi vebali büyüktür.

Bu ortamda oy çokluğu ile kazanıldığı ileri sürülen yeni yetkilerin kullanılmasının haklı ve meşru dayanakları yoktur.

Ettiği tarafsızlık yeminine rağmen bir tarafın sözcülüğünü ve öncülüğünü üstlenen kişinin şaibeli sonuçların gelmesinden hemen sonra yakışıksız bir şekilde “Atı alan Üsküdar’ı geçti” demecini vermesi yangından mal kaçırma psikolojisinin bir yansıması olarak tarihe geçecektir.

Anayasa değişikliklerinin halka anlatım sürecinde, üzülererek belirtmek gerekir ki, yasama, yürütme ve yargıyı şekillendirmeyi tek kişinin eline terk etmek isteyen siyasetçiler, önerilen Anayasa de-

ğişikliğini topluma anlatmak yerine, hemen her gün toplumu ayırıştırıcı ve düşman kamplara bölücü söylemleri özensizce kullandılar.

Yapılmak istenen Anayasa değişikliğinin toplumsal barış ve ülkenin geleceği için tehlikeli görenler ise, özenle toplumsal birliği ve bütünlüğü koruyan söylemi ve getirilmek istenen değişikliklerin ülke ve yurttaşlar için taşıdığı sakıncaları ve tehlikeleri anlatmayı seçtiler.

Söz konusu Anayasa değişikliğinin ülke ve toplum için sakıncaları halk oylaması sürecinde halka erişim kanalları yeterince açık olmadığından toplumun tümüne yeterince aktarılamamıştır. O nedenle toplumu, söz konusu Anayasa değişikliği ile amaçlananların sakınca ve riskleri konusunda bilgilendirme ve bilinçlendirmeye devam etmek gerekmektedir.

Halk oylaması, OHAL koşulları altında YSK ve RTÜK yetkileri sınırlandırılarak, yandaş medyada 24 saat yayın yapılarak, Devlet’in tüm kadroları ve imkanları tahsis edilerek eşit olmayan bir propaganda yapılmasına rağmen değişikliği destekleyen 2 parti 1 Kasım seçimlerinde ulaştıkları oranın çok gerisinde kalmışlardır.

Ülkemizin bulunduğu coğrafya 130 yıla yakın bir süredir emperyalistlerin enerji kaynakları ile bunların pazara sunum yollarını denetleme kavgasını doğrudan veya taşeronları aracılığı ile sürdürdükleri dünyanın en stratejik ve en önemli bölgesidir. Bu coğrafya, Osmanlı Devleti’nin tarihe intikal etmesinden bu güne değin, Türkiye Cumhuriyeti hariç, krallık, şeyhlik ve diktatörlerin tek başına yönettikleri ülkeler ve ülkelerden oluşturulmuştur. Bu krallık, şeyhlik ve diktatörlerce yönetilen ülkelerin başındaki kişiler emperyalist güçlerin çıkarlarına hizmet ettikleri veya işbirliği yaptıkları sürece koltuklarını korumuşlardır. Ulusal çıkarları için emperyalistlere direnmek isteyenler ise teker teker düşürülmüş ve yerlerine uyumlu yenileri getirilmişlerdir.

Emperyalist güçler Türkiye Cumhuriyeti’nin 1923’ten hatta 1919’dan beri demokratik, lâik, sosyal hukuk devleti olarak kurulmasının ve varlığını sürdürmesinin bölgedeki çıkar hesaplarına engel teşkil ettiği anlayışı ile ulusal birliği ve barışı bozucu her türlü arayış içinde olmuşlardır. Halkoylamlasının sonuçları, bu emperyalistlere de toplumumuzun 1919’dan beri oluşturulan varlığını koruma kararlılığını azimle sürdürme sorumluluğumuzun devam ettiğini göstermektedir.

Bu yönde birlikte “Hayır” için çalışan tüm kuruluş ve vatandaşlarımızın öncülüğü en büyük güvencemizdir.

* Atatürkçü Düşünce Derneği Genel Başkanı

17-18 MART 2017 TARİHLERİNDE İSTANBUL'DA GERÇEKLEŞEN ADDP İLK GENEL KURUL SONUÇ BİLDİRİSİ

Dünya Atatürkçüleri İstanbul'da kucaklaştı.

Dünyadaki Atatürkçüler bir kez daha Türkiye Cumhuriyeti'nin bölünmez bütünlüğünü, laik demokratik parlamenter demokrasinin gerekliliğini kararlılıkla haykırdı. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı toprakları üzerindeki muhteris taleplerin gerçekleşmesi Mustafa Kemal önderliğinde zaferle sonuçlanan Kurtuluş Savaşı ile önlenmiştir.

Üç kıtada yüz yıl süren savaşlar sonucunda yorgun, bitkin ve fakir kalan Anadolu toprakları üzerinde 15 yıl gibi kısa bir süre içinde ulus bilinci ve ulusal kalkınma büyük bir hızla gerçekleştirilerek yeni bir ülke kurulmuştur. Cumhuriyetin ilkeleri bu süreç içerisinde ortaya çıkmıştır.

Atatürk ilkeleri adı ile özetlenen Cumhuriyet ilkelelerinin yıpratılması tehlikesi karşısında Ankara'da kurulan Atatürkçü Düşünce Derneği ve aynı amaç ile diğer ülkelerde kurulan Atatürk değerlerine, Cumhuriyet ilkelerine bağlı dernekler; dünyanın dört bir tarafında Cumhuriyetin bölünmez bütünlüğüne, bağımsız, laik ve hukuk devletimizin devamlılığı yönünde kararlılıkla çalışmaya başlamıştır.

Günümüzde Türkiye ve dünyanın içinde bulunduğu şartlar 'Atatürkçü Düşünce'yi rehber edinmiş dernek ve kişilerin bir araya gelerek daha etkin çalışmalarını gerekli kılmıştır.

Bu gereklilik çerçevesinde ve ülkemizin içinde bulunduğu hassas dönemde tüm dünyadaki Atatürkçülere büyük sorumluluk düştüğü noktasından hareketle 18 Eylül 2016 tarihinde dünyanın çeşitli ülkelerinden 21 Atatürkçü dernek Dortmund'da bir araya gelerek ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE DÜNYA PLATFORMU

(ADDP) adı ile güçlerini birleştirme ve dayanışma kararı almışlardır. Bu dayanışma ve iş birliği kararı Dortmund'da 'DORTMUND RUHU' nu ortaya çıkarmıştır. 'DORTMUND RUHU' tüm dünyadaki Atatürkçülerin birlik, beraberlik ve dayanışmalarına yönelik bir kıvılcım olmuştur.

ADDP'nin, 18-19 Mart 2017 tarihlerinde İstanbul Kartal Belediyesi Büyükdade Tesisleri'nde ilk Genel Kurul'u gerçekleştirmiştir. Genel Kurul'un Çanakkale Zafiri'nin 102. Yıl dönümüyle aynı günde gerçekleşmesi Genel Kurul'a ayrı bir ruh katmıştır. Genel Kurul'da 1915 Çanakkale ruhunun mevcudiyeti tüm katılımcılarınca hissedilmiştir.

Genel Kurul ADDP Yönergesi'ni kabul etmiş ve bu yönerge uyarınca ilk Yönetim Kurulu'nu görevlendirmiştir. ADDP Yönetim Kurulu'na seçilen üyeler ve temsil ettikleri Atatürkçü dernekler şunlardır:

- Dr. Hakan AKBULUT - ADD Genel Merkez
- Jale ÖZER SWAILES - İngiltere ADD

- Mevlit DENİZ - Almanya Hessen ADD
- İlknur BORAY - Amerika ASA
- Mustafa SÖNMEZ - İsveç ADD
- Yusuf GENÇ - Avusturya ADD
- Ferhat DERVİŞ - Kosova Filizler AD
- Dr. Süleyman SOYTÜRK - Almanya Dortmund ADD
- Ayşenur KAZOKOĞLU - Almanya Baden Württemberg ADD
- Halil ABDULLAH - Makedonya AD

Yönetim Kurulu, seçilmesine müteakip görev dağılımı yapmış, Dr. Hakan AKBULUT ADDP Başkanı, Jale ÖZER ve Mevlit DENİZ ADDP Başkan Yardımcıları olarak belirlenmiştir. Yönetim Kurulu'nun diğer üyeleri de kendi aralarında görev dağılımını gerçekleştirmişlerdir. Genel Kurul'da, ADDP üyesi derneklerin kendi bölgelerinde ve birlikte yapacakları faaliyetler görüşülmüş, önümüzdeki dönemlerde Türkiye'de ve yurtdışında ülkemiz ve vatandaşlarımız ile ilgili konuları izleyerek, birlikte değerlendirmek konusunda görüş birliğine varılmıştır.

Bu kapsamda olmak üzere, Hollanda ile son günlerde ortaya çıkan gerginliklerde AKP iktidarının, kasıt olduğu kanısını uyandıran, yönetim yetersizliğinin ülkemiz itibar ve görünümünü olumsuz etkilemesi yanında yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın üzerinde yoğunlaşan yabancı düşmanlığına yeni malzemeler verdiği ve bunun sonucunda maalesef önümüzdeki günlerde vatandaşlarımızın huzur ve istikrarının bozulmasına yönelik gelişmeler doğurabileceği endişesi gündeme gelmiştir.

İki kutuplu dünyada ideolojilere dayanan sistemlerin çöktüğü, doğan ideolojik boşluğun sağ otoriter iktidarlar tarafından doldurulduğu bir zaman diliminde ülkemiz de, belli merkezlerce planlanmış bir iktidarın elinde çağ dışı bir yaşama sürüklenmeye çalışılmaktadır. ADDP, Atatürk İlke ve Devrimleri ışığında ülkemizdeki karanlık odaklara kararlılıkla karşı çıkma gayretlerini artırarak sürdürecektir. ADDP de dünyada ortaya çıkan ideolojik boşluğun Atatürk ilkelerinin sistemleştirilerek ideoloji haline getirilmesi ile doldurulabileceği ve bu sayede dünyada barış ve istikrarın sağlanabileceği düşüncesi ile çalışmalarını hızlandıracaktır.

ADDP üyesi dernekler Genel Kurul'da ayrıca 16 Nisan 2017 tarihinde gerçekleşecek referandumda 'HAYIR' çıkacağına olan inançlarını teyit etmişler, yurt dışında sürdürmekte oldukları HAYIR kampanyalarına tüm hızla devam etme kararını vurgulamışlardır.

Genel Kurul'da bir sonraki ADDP toplantısının 9-11 Haziran 2017 tarihlerinde İsveç ADD'nin ev sahipliğinde Stockholm'de gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır.

ATATÜRKÇÜ
DÜŞÜNCE DÜNYA
PLATFORMU
ATATÜRK WORLD PLATFORM

ADD BASIN AÇIKLAMASIDIR: HÜKÜMETİ UYARIYORUZ! BARZANİ'NİN BAYRAĞININ TÜRK BAYRAĞI'NA EŞİTLENMESİ KABUL EDİLEMEZ

Bağımsız bir devlet olmayan, üniter bir devlet olan Irak'ın sadece bir bölgesini temsil ettiği iddiasında olan Mesut Barzani, İstanbul Atatürk Havalimanı'na geldiğinde, Türk Bayrağı'nın yanına, sözde Kürdistanı temsil ettiği iddia edilen bir bölgenin bayrağı asılmıştır. Yine havaalanındaki devlet konut evinde de şanlı bayrağımızın yanına bu bölge bayrağı tekrar konulmuştur.

Türkiye'nin ve dünyanın hiçbir devletinin tanımadığı bu bölge temsilcisi, uluslararası diplomatik kurallar, uluslararası antlaşmalar ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasa ve kanunlarına rağmen, bir devlet başkanı gibi cumhurbaşkanı ve başbakan düzeyinde ağırlanmaktadır.

Bu tablo ne yazık ki, bir bölgeyi devletleştirmeye çalışanın açık ifadesidir; bu tablo Irak'ın devlet bütünlüğünü yok sayan bir anlayışın ifadesidir.

Bu tablo, üniter bir devlet olan Suriye'nin PYD/PKK gibi terör örgütlerince işgal edilerek "kanton" adını verdikleri bölgelerin de devletleştirilmesinin önünü açacak hazin bir çöküşün göstergesidir.

Bu tablo, Türk Ulusunun etnik açıdan parçalanarak, Ortadoğu'da Türkiye, Irak, Suriye ve İran'dan alınacak parçalarla kurulacak BOP hizmetkârı devletin görüntüsüdür.

Bu tablo, apar topar "Başkanlık" adı altında yaratılacak denetimsiz ve kontrolsüz bir güç vasıtasıyla, Türkiye'nin eyaletlere, federasyonlara bölünmesinin hukuki alt yapısının gerekçesidir.

Bu tablo, Birleşmiş Milletler İkiz Sözleşmesinin neden imzalandığının, Avrupa Birliği Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'ndaki çekincelerimizin fiilen neden teker teker geri çekildiğinin, Osloları, Habburları, Dolmabahçe Mutabakatını açıklamaktadır.

Bu tabloda görünen imzaların ötesinde, Sevr ve BOP imzası bulunmaktadır.

Atatürk sayesinde uluslararası alanda saygın bir yer edinen Türkiye Cumhuriyeti, 15 yıllık AKP hükümetleri döneminde; Türkiye'yi bölmeyi amaç edinen PKK, PYD gibi terör örgütlerine açık destek veren bir bölge temsilcisini muhatap alacak duruma düşürülmüş ve BOP'un inşasına, ülkenin bölünmesine destek verir hale getirilmiştir.

Türkiye'nin devlet olarak tanımadığı, muhatap almadığı, devlet statüsünde olmayan, hatta Türkiye'yi bölmek için silahlı mücadele ederek binlerce asker ve sivil vatandaşımızı şehit eden terör örgütlerine destek veren, üniter devlet olan Irak'taki bir bölgenin bayrağının, Türk Bayrağı ile eşit muamele görmesi, göndere çekilmesi ve yine bu bölgenin temsilcisinin devlet başkanı statüsünde ağırlanması Türk Ceza Kanunu'nun birçok hükmünü ihlal etmiştir. Bu suçlar nedeniyle Başbakan ve ilgili kamu görevlileri hakkında suç duyurusunda bulunuyoruz.

Kamuoyuna saygılarımızla bildiririz.

ONURSAL KURUCU BAŞKANIMIZ ORD. PROF. DR. HIFZI VELDET VELİDEDEOĞLU'NU SAYGIYLA ANIYORUZ

Ord. Prof. Dr. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu (d. 24 Ağustos 1904, İstanbul – ö. 24 Şubat 1992, İstanbul), Türk hukukçu, akademisyen, yazar ve gazetecidir. Trabzon Lisesi (1924) ve Ankara Üniversitesi, Adliye Hukuk Mektebi (Hukuk Fakültesi) (1928) mezunudur. Doktora çalışmalarını İsviçre'de yapmıştır (1933). 1934 yılında İstanbul Üniversitesi, Hukuk Fakültesi'ne asistan olarak atanmıştır. Aynı yıl doçent, 1942 yılında profesör ve sonra da ordinaryüs profesör unvanlarını almıştır.

Aynı fakültede iki dönem dekan olarak hizmet vermiştir (1946-1948 ve 1952-1953). 1975 senesinde emekli olmuştur. Kurucu Meclis Milli Birlik Komitesi Temsilciliği (6 Ocak 1961 – 15 Ekim 1961) ile aynı mecliste 1961 Anayasası'nı hazırlayan komisyonun üyeliği ve kâtipliğini yapmıştır. Araştırma ve röportajları Cumhuriyet ve Milliyet gazetelerinde yayınlanmıştır. Türkiye'nin günümüzde tanınan birçok hukukçusunun hocasıdır. Atatürkçü Düşünce Derneği'nin onursal başkanıdır.

ÇANAKKALE: EMPERYALİST SALDIRGANLIĞI DURDURMANIN SİMGESİ

Tarihimizin en şanlı sayfalarından olan Çanakkale Deniz Zaferinin 102. Yıldönümünü kutluyoruz. Çanakkale Deniz Zaferi ve ardından gelen kara muharebeleri, sadece Türk ulusu için değil, ezilen tüm uluslar için emperyalizme karşı bir zafer günüdür. Çanakkale, aynı zamanda Mustafa Kemal Atatürk'ün tarih sahnesine çıkarak dünya tarihini değiştirdiği yerdir.

Durdurulamaz sanılan işgal ordularının, ölüm kusan "modern" savaş makinelerinin, devasa savaş gemilerinin, saldırgan ittifakların yurtlarını savunan yoksul, ama inançlı göğüslere çarpıp eridiği şanlı bir zafer günüdür 18 Mart 1915.

Birinci Paylaşım Savaşı öncesi "paylaşılacaklar" listesinin birinci sırasında yer alan Osmanlı Devleti, bir olup bitti sonucu 27 Ekim 1914 tarihinde kendisini tarihin en kanlı savaşlarından birinin içinde buldu. 1915 yılının şubat ayında, saldırgan devletlerin ölüm kusan dev savaş gemileri Çanakkale Boğazını keserek 19 ve 25 Şubat tarihlerinde Türk mevzilerini bombaladı. Bütün hazırlıklarını tamamlayan saldırganlar, 18 Mart sabahı Çanakkale Boğazını bir günde geçiverip İstanbul'a ulaşıverme hayalleri ile saldırıya geçtiler. Tarihin gördüğü bu en zalim armadaya komuta edenlerin hayalleri ve modern savaş gemileri birkaç saat içinde boğazın serin sularına gömülürdü.

Çanakkale deniz yolu ile geçilememişti. Ancak asıl kanlı savaşlar bundan sonra başlayacaktı. Denizyolu ile geçilemeyen Çanakkale karadan geçilecek ve İstanbul yolu açılacaktı. 25 Nisan sabahının erken saatlerinde yoksul ülkelerin askerleri ile desteklenmiş işgal orduları Gelibolu yarımadasının 5 noktasına çıkarma yaparak yeni umutlarla saldırıya geçtiler. Ancak Türk askerinin vatanseverliğini hesaba katmadıkları gibi Yarbay Mustafa Kemal'i tanımamışlardı. İşgalcilerin Yarbay Mustafa Kemal ile tanışmaları geç ve acı oldu ve bu tanışmayı bir daha hiç unutmayacaklardı. Conkbayırı, Kocaçimentepe ve Anafartalar kesimlerinde tarihin en kanlı savaşları yaşandı. Ama Çanakkale geçilemedi. Geçilemezdi...

İşgal kuvvetleri bu savaşı unutamadılar ama, ülkemizde birileri Çanakkale savaşlarını 18 Mart gününden ibaret sayıp Mustafa Kemal Atatürk'ü ve O'nun bu savaştaki rolünü görmezden geliyorlar. Oysa 6 ve 9 Ağustos 1915 tarihinde Çanakkale savaşının en tayin edici ve kanlı savaşları yaşandı. Bu tarihten sonra "Çanakkale Geçilmez" sloganı dünyaya öğretildi. Aynı yılın aralık ayında işgal kuvvetleri gösterişle geldikleri Çanakkale Boğazından sessiz sedasız ayrıldılar.

Bu savaş, bütün paylaşım savaşının kaderini de-

ğiştirdi. İstanbul'a ulaşıp müttefikleri olan Çarlık Rusya'sının kuvvetleriyle birleşemediler. Savaşın bu kader anından sonra Rusya'da tarihin en çarpıcı devrimlerinden biri ve ilki yaşandı. Yeni rejimi kendileri için "tehlikeli" gören İtilaf Devletleri büyük savaşın ardından Sovyetler Birliğini yıkmak için yeni bir savaşa girişirken kaçınılmaz bir ittifakın doğmasına da yol açtılar. 19 Mayıs 1919 tarihinde Çanakkale kahramanı Mustafa Kemal Paşanın Samsun'a ayak basması ile başlayan Ulusal Kurtuluş Savaşımız Çanakkale Zaferinin dolaylı sonucu olan Sovyetler Birliği'nde güçlü bir dost eli buluyordu.

Çanakkale Zaferi bütün ezilen uluslara emperyalizmin durdurulabileceğini öğretirken, saldırgan emperyalist ülkelere de canlarının istediği her yere ellerini kollarını sallayarak giremeyeceklerini acı bir şekilde öğretiyordu. Savaşa katılan ülkelerin "centilmenler savaşı" adını verdikleri bu kanlı savaşların anısına işgal ordularının askerleri için yapılan Anzak anıtına Mustafa Kemal Atatürk'ün yazdığı sözler, bu kanlı savaşın ardında bir insan yüreği olduğunu bütün dünyaya anımsatıyor.

"Uzak memleketin toprakları üstünde kanlarını döken kahramanlar; burada dost bir vatanın toprağındasınız. Huzur ve sükun içinde uyuyunuz. Sizler Mehmetçiklerle yan yana, koyun koyunasınız. Uzak diyarlardan evlatlarını harbe gönderen analar; göz yaşlarınızı dindiriniz, evlatlarınız bağrımızdadır. Huzur içindedirler ve huzur içinde rahat rahat uyuyacaklardır. Bu toprakta canlarını verdikten sonra artık bizim evlatlarımız olmuşlardır."

Veryüzünde bir askerin işgalci askerler için söyleyebileceği en insancıl sözler, aynı zamanda bu topraklara göz dikip yeniden gelmeye niyetlenecekler için de yeni mezar taşlarının ve anıtlardaki sözlerin ne olacağını da anımsatıyor. Bu nedenle Çanakkale Boğazının sırtlarında yazan ve Necmettin Halil Onan'ın aynı adlı şiirinden alınan "Dur Yolcu" sözleri, işgalcilere de "Dur" denilen tarihin bu acılı sahnesini bir kez daha anımsatmaktadır.

Büyük Şair Mehmet Akif Ersoy'un "Çanakkale Şehitlerine" adlı şiiri ve Necmettin Halil Onan'ın "Dur Yolcu" şiiri Çanakkale Zaferinin Deniz Zaferinin yıldönümü olan 18 Mart ile sınırlı olmadığını ve Mustafa Kemal Atatürk'ün tarih sahnesine çıktığı büyük bir zafer destanı olduğunu dostla düşmana bir kez daha anımsatıyor.

Çanakkale'de savaşan ve yitiren tüm kahramanlarımızı saygı ve minnetle anıyor, Çanakkale Deniz Zaferinin 102.yıldını gururla kutluyoruz.

Atatürkçü Düşünce Derneği Genel Merkezi

ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE DERNEĞİ ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI BASIN AÇIKLAMASI: MİLLET EGEMENLİĞİ DEVREDİLEMEZ!

23 Nisan 1920 tarihi, Cumhuriyetimizin temel değerleri açısından milattır. Kurtuluş savaşını yöneten, Türkiye'yi emperyalizmin işgalinden kurtaran ve egemenliği saraydan alıp millete veren, başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, Gazi Meclisimizin üyelerini ve bu uğurda şehit veya gazi olan tüm vatan evlatlarımızı saygıyla anıyoruz.

Bugün, Ulusumuz 600 yıllık saltanat yönetimini terk ederek, tam bağımsız, özgür ve çağdaş Türkiye Cumhuriyeti'nin temelini atmıştır. Bu nedenle başta Türk Ulusu olmak üzere, geleceğimizin teminatı tüm çocuklarımızın dünyada eşi benzeri bulunmayan Bayramı'nı yürekten kutluyoruz.

Atatürk önderliğinde başlattığımız Türk Devrimi'nin kadroları, ulusumuzun eğitsel, kültürel, mali ve sosyal yönden gelişmesini amaçlarken, yönetsel olarakta ulusun egemenliğinin gerçek anlamda yönetime yansıdığı, demokratik, laik, bilimsel ve akılcı yol – yöntemlerin geçerliliğini savunuyorlar, bunları en kısa sürede kalıcı hale getirebilmek üzere çalışıyorlardı. Cumhuriyetimizin ivmesi bu yöneydi. Oysa Atatürk'ün ölümüyle başlayan durağanlaşma ve daha sonra gerici iktidarlar dönemleriyle bu ilerleme yarıda bırakılmış, hatta geriye çevrilmiştir.

Cumhuriyeti yıkmayı amaçlayan zihniyetin son girişimi, 16 Nisan'da yapılan Anayasa Referandumu olmuştur. Getirilmek istenen ucube sistem ile

97 yıl önce saraydan alınıp millete verilen egemenlik hakkı, tam tersi olarak millettten alınıp saraya verilmektedir. Bu durum anayasa değişikliğini savunanları sevindiriyor gibi gösterse de, esasen 15 yıllık siyasi iktidarın kuvvet olarak geriye gidişini göstermesi bakımından önemlidir. Daha doğrusu, devlet olanaklarından yoksun, eşitsiz bir yarışta, halkın çok değişik kesimlerinin dayanışma içinde birleşerek hayır demesi, gelecek güzel günler için önemli bir işarettir.

Türk Ulusu, kanla, irfanla kurduğu cumhuriyete ve onun temel değerlerine mutlaka sahip çıkacaktır. Bu basit bir temenni değildir. Bu coğrafyada, ucunda kaçınılmaz olarak kan ve gözyaşı olan, etnik ve mezhep temelli politikaların dışında yaşamın tek yolu olduğu için bir zorunluluktur. Atatürkçü Düşünce Derneği, bu mücadeleyi her şart altında yılmadan, yorulmadan sonuna kadar sürdürme kararlılığındadır.

TBMM'nin açılışının 97. yılında; vatandan, cumhuriyetten ve emekten yana; hukuk ve demokrasi kurallarını işletecek bir ulusal yönetim ve tam bağımsız bir Türkiye için; Siyasi Partiler, Demokratik Kitle Örgütleri, Sendikalar ve Meslek Odaları başta olmak üzere tüm kurum ve kişileri, ortak çaba göstermeye çağırıyoruz.

Atatürkçü Düşünce Derneği Genel Merkezi

23 NİSAN COŞKUSUYLA ATATÜRK'ÜN HUZURUNDAYDIK

Türk Milleti'nin emperyalistlere, işgalcilere, gericiilere ve bölücülere karşı kazandığı ulusal egemenlik 97 yaşında! Genciyle,

yaşlısıyla binlerce yurttaş Atatürkçü Düşünce Derneği öncülüğünde bir araya gelerek Anıtkabir'de Atatürk'ün huzuruna çıktı.

ADD Gençliği'nin Aslanlı Yol'da okuduğu "ANDIMIZ" yurttaşlardan büyük bir ilgi gördü.

mik model lazımdı onun ilk adını 24 Ocak'ta atmış oldular. Mesele budur.

PLANLI EKONOMİDEN VAZGEÇİLDİ

Türkiye, 24 Ocak Kararları ve 12 Eylül darbesi sonrasında planlamadan vazgeçti. 1982 Anayasası ile bu durum pekişti. Dünya sermayesi istemedi. Planlama gelecek için hedef koyarak ilerlemektir. Plan hedefleri geçersiz oldu. Büyüme hedefleri yerine de büyüme tahminleri geldi. Devlet Planlama Teşkilatı buruşturulup atıldı. Siyaset sistemi, Meclis'teki tüm partileriyle, buna bir tepki göstermedi.

Eskiden 5 yıllık plan yapıldı. Fiyat artışlarının kumandası aşağı yukarı elinizde olurdu. Plan özel sektörün de önünü görmesini sağladı. Hangi sektörlerin teşvik edileceği belirlenirdi. Ancak bu uluslararası sermayenin işine gelmedi. 24 Ocak Kararları ile Türkiye'nin alması gereken kararları dünya sermayesi almaya başladı.

BAŞARILI OLAMAZDI

"Neden devam etmedi? Niye başarılı olamadı?" sorusu sorulabilir. Olamazdı. Çünkü dünya sermayesi diyor ki; kardeşim karar bana ait ise ekonomiyi bana açacaksın. Öncelikleri ben göstereceğim. Sen bunlara uyacaksın. Bunlar dünya sermayesinin kuralları. Dünya sermayesi normal olarak bir banker gibi hareket eder. Der ki, "Ben sana kredi vereceksem benim koyduğum kurallarla hareket edeceksin. Dediklerimi yapacaksın ki krediyi bana düzenli olarak geri ödebilesin." 24 Ocak Kararlarının özünde bu var. Buradan başlıyor o ekonomik model.

Finans sermayesi böyle işler. Krediyi verdiği zaman geri öden-

mesini garantilemek ister ve kuralları kendi koyar. 24 Ocak'ta biz kendimizi müflis ilan ediyoruz. '**Kendi yolumuzda yürüye-biliriz**' ilkesinden vazgeçiyoruz. Farklı bir ifade ile '**Yapabiliriz**' den vaz geçiyoruz.

İÇ PAZAR YAVAŞ YAVAŞ DÜNYA SERMAYESİNİN ELİNE GEÇTİ

24 Ocak Modeli ile birlikte iç pazarımız yavaş yavaş dünya sermayesinin eline geçti. 1980'lerde Turgut Özal döneminde önce şuna inanıldı; bu ülke dışarıdan kredi almaya muhtaçsa o zaman ihracatçı olacak ki, döviz ihtiyacı azalsın. Bu dar ufuklu bir görüştü ve o zaman moda oldu. Az sonra şu gerçeğe yüzleşildi. Türk sanayisi Türkiye'ye önemli ihracat geliri sağlayamıyor. Çünkü büyük ölçüde geliştirilmeye muhtaç. Türk sanayisi basit ürünler üretmektedir.

Turgut Özal, 'Ben dış ticaret açığını kapatacağım' dedi. 1980'den sonrasına bakın dış ticaret açığı 10 kat artmıştır. Sonuç bu. Dış ticaretiniz döviz getiremiyor yeterli miktarda. Peki, ne yapacaksınız? 1989'da 'Sermaye girişlerini / çıkışlarını serbest bırakın' dedi. Peki, sermaye Türkiye'ye neden gelsin?

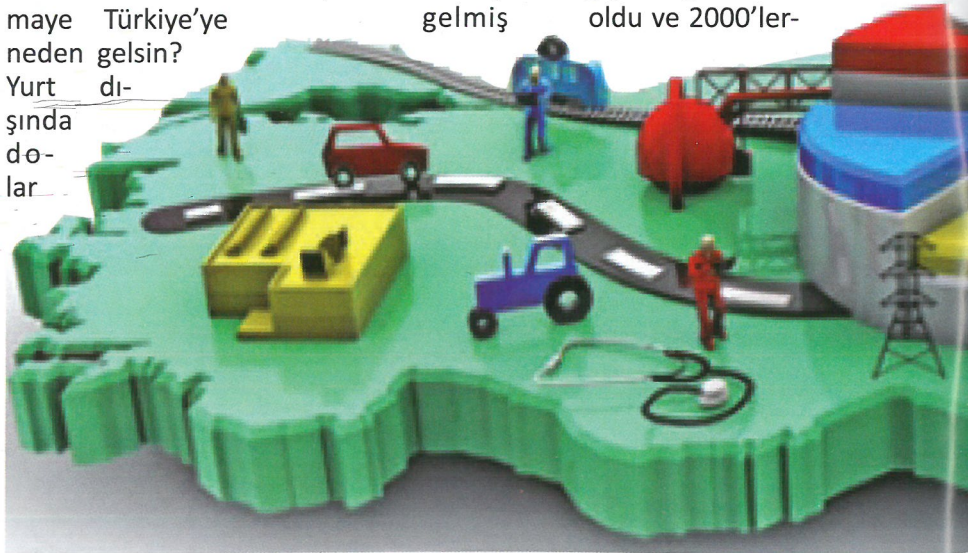
Yurt dışı-
şında dö-
lar

bazında faiz yüzde 3, 1990'lar da Türkiye kemiksiz yüzde 30 dolar faiz verdi. Onun için sermaye geliyor, gökkuşağının altından geçiyor, Türk lirasına çevriliyor, vadesi dolunca tekrar gökkuşağından geçip dolara dönüşüyor.

KAYNAKLARIMIZ YURTDIŞINA GİTTİ

1990'lar bizim kamu borçlarımızın arttığı, kamu açıklarımızın büyüdüğü dönem oldu. Önce, yabancı sermaye kamu borçlanmasına geldi ve Türkiye'nin borç ihtiyacını büyüttü. Buna bankalar eşlik etti. Bunun sonunda 1994 krizi patladı. Tansu Çiller Başbakanı. 1990'lar yüksek dolar faizi dönemi. Aldığınız borcu nereden ödeyeceksiniz?

Türkiye'nin özel kesimi dünyadan yeterli döviz getirecek ihracatı yapamıyor. Dış sermaye bastırdı. Gündeme özelleştirme geldi. Cumhuriyet döneminde kurulan fabrikalar, varlıklar satılmaya başlandı. Üstelik muhtaç durumda olduğumuz için değerinin çok altında... 1990'lar yüksek reel dolar faiz dönemi. Bunların elden çıkarılmaya başladığı tarihtir. Mülkiyet değişimi gündeme gelmiş oldu ve 2000'ler-

de artık devlet mülkiyetinin gitgide yok edildiği yıllar başlayacaktı.

1990'LARDA HUKUKÇULAR VARDI

1990'larda Türkiye'de hukukçular vardı, Anayasa Mahkemesi vardı. Satışlar geri dönmeye başladı. Onun üzerine Türkiye'de koalisyon krizleri oldu. Bu hükümet yapamıyor, şu yapsın denildi. 90'ları böyle yaşadık. 90'ların bir özelliği de paradan para kazanmanın çok kolay hale gelmesi. Türk bankacılığı yurt dışından gelen giden sermaye trafiğinin esas alanı oldu. Herkes bankacı oldu. Çünkü yüksek primler veriyorlardı ve büyük borçlanmanın başlamasıyla Türkiye'ye o güne kadar görmediği döviz gelmeye başlamıştı.

YEŞİL SERMAYE PALAZLANDI

Bu dönemin bir başka özelliği de yeşil sermayenin durumu. Yüksek dolar faizinden en büyük birikimi bu kesim yaptı. Ekonomik olarak zenginleşen her kesim iktidar talep eder. Bu kural Türkiye'de işledi. Faizle zenginleşen, dinci söylemlere dayanan sermaye 2000'lerde Türkiye'de iktidara el koydu.

2001 KRİZİ 1980'NİN DEVAMI

1999'da Dünya Bankası 'Siz bir kur programı açın. Ekonomi bununla düzelir' dedi. Ama ekonomi düzelmedi. Daha da bozuldu. Çünkü, TL yapay olarak değerlendirilirdi ve bu tehlikeli bir spekülasyon zemini yaratıyordu. Binlerce kişi işinden oldu 2001'in şubat ayında finansal tablolar patladı. Kemal Derviş geldi.

Yine 1980'deki gibi 'Bizim krediye ihtiyacımız var' dediler. Bunun da yeni şartları var. Kıscası 1980'deki senaryonun aşamaları. 2001'den sonra dünya sermayesi, 'Şimdi krediye muhtaçsın ve artık işler daha büyük. Sana yeni baştan çekidüzen vereceğiz. Önce tarımda yavaş gideceksin, bize geniş yer açacaksın. Bunun karşılığında sana para gelecek' dedi ve böylece yeni bir aşamaya geçildi.

GÖKTEN PARA YAĞMAYA BAŞLADI

Gökten para yağmaya başladı. ABD tam o sıralarda dünyada senaryo değiştirmişti. Bu dünya ekonomisinde Amerika'nın ve finans sermayesinin yeni stratejisi idi. Dünyaya likidite pompalanıyordu. AKP'nin Türkiye'de iktidara taşınması da bu süreçle eşleşti ve planın parçası oldu.

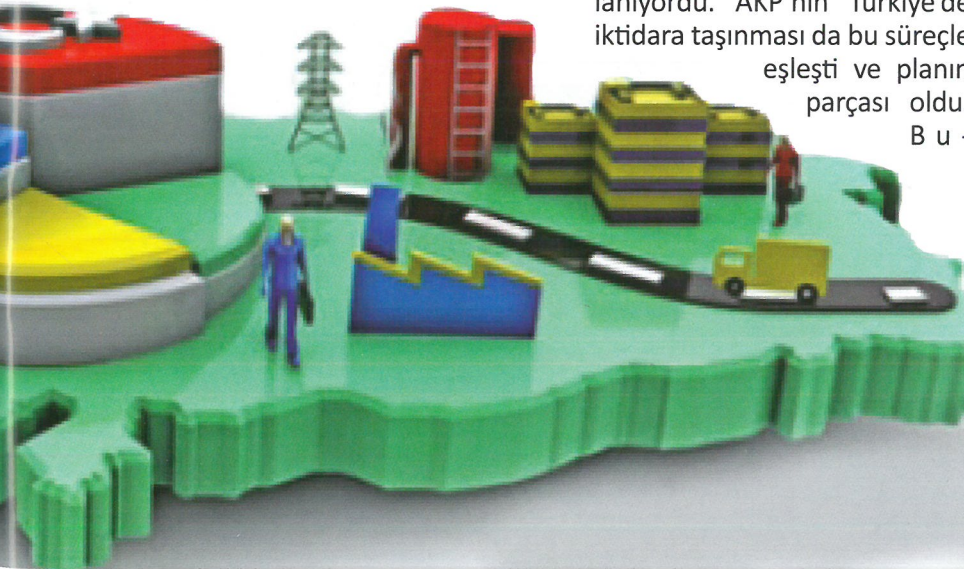
B u -

günkü iktidar geldiği zaman ekonomik programı önünde hazır oldu. Sermaye giriş- çıkışı serbest, istedikleri zemin hazırlanmıştı. 2002'den bu yana Türkiye'ye kayıtlı 500 milyar doların üzerinde para girdi.

Geriye dönelim, 1979'un nisan ayında işçi dövizlerine bir takvim yapılmıştı. 1,5 milyar dolar geldi. Hepimizin yüzü gülüyordu. Ancak somurtan bir yer vardı. IMF. 'Parayı ancak ben veririm' diyordu. 30 yılda doların değeri değişmiş olabilir ama o para olsa olsa en fazla 5 milyar dolardır. Hadi 10 milyar olsun. IMF ve Dünya Bankası hemen somurttu. 'Başka yerden para alamazsın' denildi. 2002'den sonra ki 14 yılda gelen kayda geçmiş para 500 milyar dolar üzerindedir. 'Net hata noksan' kaleminde kaydedilenler ve bunun da ötesinde, kaydedilmeyenler hariç. Bu Türk tarihinde başka hiçbir iktidara nasip olmamıştır.

SERMAYE ELİTİNİ YARATAMADI

Türk sermayesi devlet sayesinde var oldu. Ama tarihi olarak çok geç kalmıştır. Sanayi ve ticarette hiçbir tecrübeleri yoktu. Türkiye fabrika çağına girdiği zaman bunlar ilk defa kapitalist olduklarını hissetmeye başladılar. Sınıf gücünü hissettiler. Fakat Türkiye fabrika çağına girer girmez, işçi sınıfı da varlığını hissettirmeye başladı. 1960-1980 dönemi işçi sınıfının Türkiye'de siyaset sahnesine çıktığı dönemdir. Bu dönemde işçi sınıfı ilk defa siyasal bilinçlenmeye başladı. Cumhuriyeti kuran kadroların yani Türkiye Cumhuriyetçi orta sınıfının da ilk defa işçi sınıfının söylemleriyle buluştuğu dönemdir. Cumhuriyetçiler ve işçi sınıfı birlikte şunu keşfediyor: Bu ülkenin

esas yaratıcı gücü biziz. Bir ittifak doğuyor. Sermaye sınıfı için tehlikeli olan da bu. Bunun için darbe gündeme geliyor. Emperyalizmle işbirliği içinde 24 Ocak Kararları ve arkasından 12 Eylül 1980 darbesi. En büyük darbe işçi sınıfına ve Cumhuriyetçilere vuruldu. İslamcı siyasal örgütlerin önü açıldı.

Türk siyaseti 1980'den sonra ada parsel numarası ile olduğu gibi sağa kaydı. Solu da dahil... Bu süreçte sermaye kendi elitini yaratamadı. Böyle bir niyeti belki de hiç olmadı. Bugün Türk sermaye sınıfının son gelişmelere karşı bir itirazının olmaması da bundan kaynaklanıyor.

SANAYİCİ DE TEHDİT ALTINDA

Şu anda geline nokta sanayici de tehdit altında. Çünkü dünyanın size önerdiği ekonomik model içinde 2000'lerden itibaren şunu görüyorsunuz; sizin artık sanayici olmak için uğraşmanıza gerek yok. Gökten para geliyor ya. Siz bu parayla tüccar, aracı olacaksınız. 'Bunlara uygun sektörler hangileri ise onlarla uğraşın. Mutlaka ithalatçı olun. Biz size ucuz ithalat için gereken krediyi veririz, rahat olun. Sizin bizimle rekabet edecek işlerle ne işiniz var' diyorlar. 'Bize para yapın, montaj yapın bakın size AR-GE' si içinde her şeyi gönderiyoruz' diyorlar.

ÜRETMEKTEN UZAKLAŞTI

Son 15 yılda sanayi teşvik edilmedi. Bol dolar geldi. Dolar kredisi Türk kredisinden daima daha ucuz. Dolar geldikçe Türk lirası yapay olarak değerlendiriliyor. Türk parası adeta baskı altında tutuluyor. Sanayileşmemeniz için baskı. Sanayici üretmekten uzaklaştırıldı. İSO'nun 'faaliyet dışı kâr' kalemine bakın, bunları görürsünüz. 'Merak etmenize gerek yok' dendi. Malı da parayı da ondan alıyorsunuz. Ama bununla kurmanız gereken sanayi değil, turizmi, inşaatı teşvik ediyorsunuz. Spekülasyona açık bir ülke oluyorsunuz. Dolayısıyla arazi de dolar kredisi de çok ucuz olunca en rahat iş inşaat yapmak. Siyasi olarak halka da dönüp 'Bugüne kadar konut sahibi olmadın. Alsana kredi ile konut. Bak ben sana borçlanma hakkı veriyorum' diyorlar. Ortalama seçmenler de 'Allah razı olsun Tayyip'ten bize borçlanma hakkı verdi. Onun sayesinde, yoksa ben kendi gelirimle bir şey alamazdım' diyor.

KAPİTALİZM DAMARDAN GİRDİ

Yani kapitalizm Türk halkına damardan girdi. Kredilerle girdi. "Yurttaş" olma modeli 1980 öncesinde kaldı. Tüketici olma modeli 24 Ocak'la başlayan seyirle bugün esas haline geldi. Alışveriş Merkezi açtıkça açalım ne var, insanlar orada yaşıyor. 24 Ocak sonrasındaki 30 küsur yıllık kararlar sonrasındaki süreçte halk "yurttaş" değil "tüketici" tipine dönüşüyor. Türkiye 'reel kapitalizm'i yaşıyor. Ekonomisi ve siyaseti ile..

ÇİN ANGLOSAKSON KAPİTALİZMİNİ BİTİRDİ

Dünyada Anglosakson kapitalizminin son 150 yıllık modeli şu anda çıkmazda. Merkezi ağırlığı zayıflıyor. 2000'lerde Çin ortaya çıktı. Çinliler, 'Size zahmet olmasın ey kapitalizm, her şeyi ben üretim' dedi. Çin devlet başkanının Davos'taki son konuşması da bunu gösteriyor. Son 15 yılda ABD'yi ekonomik krizden kurtaran da bir bakıma Çin'dir. Dolayısıyla siyaseten küreselleşmenin en önemli ürünü Çin oldu. Ama bu şunu da gösterdi. Çin Anglosakson kapitalizmini yavaş yavaş bitiriyor.

(*) İsmet Özçelik Röportajı.
7 Şubat 2016, Aydınlık
Gazetesi Ekonomi Özel Eki. s.
16 - 17'de yer alan metin
gözden geçirilmiş ve
genişletilmiştir.

SIYASİ VE EKONOMİK BOŞLUK SÜRÜYOR 2008 ile başlayan düşüş sürüyor

Nazif EKZEN

14 yıl kesintisiz süren AKP iktidarı sonrasında, 2015 Haziran ve Kasım Erken Genel seçimlerinden bu yana yaşanmakta olan ekonomik ve siyasi boşluk sürüyor. Pahası ülkeye büyük.

Türkiye de Beşinci yılına giren ekonomik durgunluğun kaynağını 2007/2008 dünya finansal krizi ateşledi. 2009-2012 arasındaki inişli-çıkışlı, dalgalı seyirden bir büyümeye mahkum vaziyetteyiz. Görüldüğü kadarıyla bu yıl ve 2018 yılı da bu düşük düzeyde kalacak. Kısaca Türkiye IMF ile yapılmış en uzun dönemli stand-by programından çıktıktan sonra, 2009-2016 arasındaki son 8 yılda yıllık ortalaması % 3.6 olan düşük bir büyümeye yaşadı. Bu sekiz yıllık dönemin en kritik ekonomik değişimi Türkiye'nin çok hızlı bir dış borçlanmaya yönelmesi oldu.

Türkiye bu düşük ve düşen bü-

yüme ve hızla artan dış borçlanma temposunu devam ettirebilir mi? Kısaca hayır demek gerekiyor. Buna dayanamaz. En başta Türk Sanayi dayanamaz.

1950 sonrasında yaşamakta olduğumuz ekonomik kısır dönüğü bir kez daha yaşamakta. Daha önce beş kez yaşadığımız döngüde şimdi iki yıldır son noktadayız. "Türk ekonomisinin istikrarlandırılması" talepleri, söylemleri ortaya çıkması yakındır.

IMF'li Yıllar ve sonrası

Alman basını yaşamakta olan güç gösterisinden kısa süre önce, Türk ekonomisi ile ilgili farklı haberlere yer vermişti. Dikkat çekiciydi ancak Türk basınında yansımaları olmadı. Türkiye'nin, Başbakan Yardımcısı Şimşek'in, Almanya ile ekonomik yardım konusunda görüşüğünü yazdı ve Merkez Bankasının bir açıklamasına yer verdi. Aynı gün Ankarada Merkez Bankasından Tür-

kiye'nin toplam rezervleri ile ilgili açıklama yapıldı. Türkiye'nin Brüt rezervler şubat ayının ilk yarısında 5 milyar dolar daha azalarak 89 milyar dolara gerilemişti. Bir süredir Türkiye'nin rezervleri azalıyordu. Şubat ayında süren azalma sonunda brüt rezervler 100 milyar doların da altına inmişti. Net rezervler ise bu gerileme ile birlikte 33 milyar dolardı. Yıl başından bu yana rezervlerin iniş içinde bir eğilim vardı ve durdurulamıyordu.

Merkez Bankası artık elindeki en kısa vadeyi etkileyecek araçları kullanmak suretiyle piyasaları soluklandırmaya çalışıyor. Önemli miktarda nakit enjeksiyonu başta kamunun kaynaklarından olmak üzere sürdürülüyor.

Sonuç gelip döviz ktlığı ve fiyatlaması noktasına varınca kısır döngünü tamamlanmak üzere olduğu işaretleri de tamamlanmış oluyor. 2017 yılının hemen başında üç uluslararası derecelendirme kuruluşundan peş-peşe gelen Türkiye'nin kredi notu ile ilgili açıklamalar bu son sürecin artık işlemeye başladığını gösterdi.

Geçmiş dönemlerde yaşanan kriz ortamlarından bir farklılık bu son dönemde yaşanacak ve keriz etkisini yaygınlaştıracak. Geçmiş dönemlerde Özel kesimin dış borçluluğu az

olurdu, şimdi tersine esas büyük borçluluk özel kesime ait. Kamu, hazine bu borçluluğu yüklenir mi?

I. KRİZDE YAŞIYORUZ

1999 - 2002 yıllarında, üç yıl süren bir kriz ortamından IMF, yakın denetiminde çıkan Türk ekonomisi, 2003-2008 arasındaki gelişme çizgisine bakılarak, "bir ekonomik başarı" örneği olarak

sunuluyordu. Beş yıllık dönemde, Hızla büyümüş ve ihracatta ciddi bir atak gerçekleştirmişti. Çok değil aradan geçen ikinci beş yılın sonunda, 2014 yılı sonunda, “Gelişmekte Olan Ekonomiler” arasında en kırılgan üç ekonomi den biri olarak açıklanıyordu. Bu değerlendirme son üç yılda da devam etti ve sonunda 2017 başında **“Türkiye kredi değerliliği olmayan ülke olarak” ilan edildi.** Oysaki Türk ekonomisi 1999 aralık stand-by’ı sonrasında IMF + Dünya Bankası programı ile yeniden yapılandırılmıştı. Takip eden üçer yıllık iki stand-by (2003 - 2005) programı ile IMF denetiminde desteklenmeye devam edilmişti. Türk ekonomisi uluslararası finans kuruluşlarınca 2008 e kadar bir “başarı örneği” olarak sunuluyordu.

Ancak 2008 mayısında biten (1999/2001-2002.-2003/2005-2005/2008) aralıksız sekiz yıllık en uzun dönemli stand-by’ın bir üç yıllık dönem için daha, 2010 yılına kadar uzatılması için IMF ile çalışmalar yapıldı. Başbakan “ek vergi konulmasını istiyorlardı” açıklaması ile, bir yıllık oylanmadan sonra 2009 başında görüşmelerin bitirildiğini resmen açıkladı. Yaklaşık 10 yıl süren (1999-2008) IMF+Dünya Bankası denetiminde yürütülen “istikrar ve yapısal reform programının” 2008 mayısında resmen bitişinden hemen sonra AKP iktidarı aynı iktisat politikalarını sürdürerek yoluna devam kararındaydı. Tek farklılık olarak AKP “Bütçe Politikalarını” tek başına kullanabileceği beklentisiydi. 2008 de patlayan finansal kriz 2009 yılının hemen başında ekonomik kriz ile birleşerek uzun döneme yayılmaya başlamıştı. **“Uzun Durgunluk”** olarak adlandırılacak olan kapitalizmin bu dönemi son 250 yıllık dönemdeki en uzun ve derin kriz dönemini yaşıyoruz. Türkiye 2008 sonrasındaki bu dönemde 2010 yılı sonlarından başlayarak, son

dört-beş yıldır patinaj yaptığımız ve nihayet şimdi son bir yıldır Kriz de olduğumuz açıklandı. Patinaj önlenememiş ve krize girilmiştir. Türkiye 2013 yılından bu yana **“Ekonomik İktidar Boşluğu”** içinde.

Bir ekonomik başarı öyküsü neden bu kadar kısa sürede **“kırılgan bir ekonomik yapıya”** dönüştü. Yoksa zaten, 1980 sonrasında günümüze 35 yıllık uzun süreçte ciddi bir yapısal kriz içinde olan ekonomide IMF programlarının denetiminde, AKP iktidarın ilk seçim döneminde kısa dönemli geçici bir düzelme mi yaşamıştık.

Kendiliğinden Ayrışan İki Dönem

AKP iktidarı iktisadının uygulama sonuçlarına bakarak geçen 15 yılın, iki farklı dönemden oluştuğunu söyleyebiliyoruz. I. Dönemi 2003 - 2008, II. Dönemi 2009 - 2016 olarak doğal olarak kendiliğinden ayrılıyor. Ayrışmayı göstermek için çok ayrıntılı veri ortaya koymak gerekmiyor. Her iki dönem toplam 15 yıl sürüyor ve toplamı AKP iktidarının üç genel seçim süresini kapsayan 12 yıllık dönemi; arkasından gelen 2015 seçiminde çoğunluğu yitirilmesi ve erken seçim ile yeniden iktidar dönem. Şimdi bir ara dönem yaşamaktayız. 2003-2014.

Ayırt edilen bu altışar yıllık iki dönem arasındaki farklılaşmayı belirleyen iki temel olgu var. I. Dönem hızlı **ihracat -borçlanma-büyüme**, II. Dönem **borçlanma ve durgunluk (daralma)**.

Bu tespiti yapıyoruz, AKP iktidarının bu iki farklı dönem ekonomi - politikalarını IMF’li (2003 - 2007) ve IMF’siz (2008 - 2014) dönem olarak görmek gerekiyor aynı zamanda. Bir tesadüf mü. Şimdi içinde yaşamakta olduğumuz dünyadaki “uzun durgunluk” döneminin başlangıcı olarak alınan 2008 yılı Türkiye için IMF+Dünya Bankası denetiminde

yaşanmış 10 yıllık bir programın bitişine denk gelir. Türkiye 2008 yılında uzunca bir süre, 1999 sonunda başlamış olan Stand-by anlaşmasını, üç yıllık bir dönem için daha uzatıp-uzatmama konusunda IMF ile görüşmeleri sürdürmüştür. 2008 de hız kazanan “finansal kriz” batan bankalar kapanan finans kuruluşları ile batı ekonomilerinde tüm şiddeti ile kendini göstermiştir. Türkiye de, krizin başlangıç yılı sayılan 2008 yılı, yaygın söylemle “teğet geçmiştir”. Hep öyle söylenir ve inanılır. Eğer bu gün yaşadığımız “uzun durgunluğu” anlamak istiyorsak teğet geçtiği söylenen yılların ekonomisini bilmek ve anlamak gerekli. 2008 koşullarına bakarak Türkiye stand-by anlaşmasını 4. döneme uzatmamıştır. Esas şok 2009 yılında yaşanmıştır.

Koalisyon Hükümetinden Kalan Dış Taleple Büyüme

Türkiye nin geçmişinde izlemeye başladığımız sürekli ve yüksek ihracat ve büyüme yaşandığı I. Dönem (2003-2008) ve arkasından gelen daralmanın sürekli ve hızla yaşandığı II. Dönem (2009-2014). Uzun dönemli düşük ihracat, düşük büyüme ve hızla artan dış borçlanma dönemi.

Takip eden ve AKP nin siyasi gücünü kaybetmekte olduğuna işaret 2015 seçimleri ve sonrasında 2016 yılında % 2 oranına kadar inen düşük büyüme ve artan borçluluk eğilimi daha şiddetlenmiş olarak sürmeye aday. 2017 yılının belli olan ekonominin temel göstergeleri düşük büyümenin 5. yıl içinde de devam ettiğine işaret ediyor. Göstergeler o yönde. Ancak dış borçlanmada zorlanma artık dış kaynaklardan **borçlanmama** noktasına dayanmış durumda. Kredi Derecelendirme Kuruluşları artık **“açık uyarı yaptı”**.

Bilinen üç büyük uluslararası finans kurumu 2016 sonunda Türkiye ye kredi verilmez ülke gurubuna indirdi.

Ağlayan ve Ağlatan Gülhane

Dr. Cemal AYTEMİZ *

Gülhane'nin gözyaşları, Gülhanelilerin, Türk milletinin içini acıtmakta ve yüreğini yakmaktadır. Nasıl yakmasın ki yüz küsür yıllık bu abide, bir kalemde silinip atıldı. Osmanlının biz Türklere bıraktığı en önemli mirastı Gülhane. Ülkemiz insanı Gülhane'yi seviyor, gurur duyuyor, dertlerine derman bulamadıkları hastalıklarında, ilk akıllarına gelen ve güvenle başvuracağı bir kurum olarak görüyordu. Yazık oldu bu tarihi kuruma.

15 Temmuz CIA kontrolündeki Fetöcülerin ülkeyi ele geçirmek için yaptıkları kalkışma, önemli siyasi olayların yaşanmasına ve ülkenin önemli kurumlarının yok edilmesine yol açtı. Sadece Gülhane değil, askeri liselerin, harp okullarının kapatılması, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının çoğunun tutuklanması gibi olaylar Türk Silahlı Kuvvetlerinde telafisi zor zararlar yaratmıştır.

19 Ekim 1897 yılında Padişah Abdülhamid'in emriyle, Sadrazam Rifat Paşa başkanlığındaki vekiller heyeti, tıp eğitiminde uzman yetiştirmek, eğitimi Avrupa seviyesine getirmek ve tababetle ilgili bilimsel çalışmalara başlanmak üzere, İstanbul'daki Berlin Büyük Elçiliğine baş vurulmuş, büyük elçiliğin aracılığıyla, Prusya Eğitim Bakanlığı bünyesindeki Bonn Üniversitesi Profesörü Dr. Robert Rieder ve yardımcısı olarak, Hamburg Eppendorf Üniversitesi hekimlerinden Dr. George Deycke'ye teklif sunulmuş, Osmanlı üniforması içinde 1898 yılından itibaren, üçer yıl süreyle çalışmalarda bulunmayı kabul etmeleri sonucu kontrat yapılmış ve bu hekimler ülkemize getirtirilmiştir.

Prof. Robert Rieder, ilk iş ola-

rak, tıpta uzman yetiştirilmesi amacıyla büyük ve donanımlı bir hastanenin kurulmasını önermiş, kendisine Topkapı surları içindeki Gülhane Askeri Rüştîye okul binası gösterilmiştir. Dr. Rieder'in emrine 24 bin mark verilmiş. Bu para harcanarak okul binası altı ay içinde, modern bir hastaneye dönüştürülmüş, fotoğraf çekme odası dahil zamanın tüm tıbbi araç ve gereçleri temin edilmiş, 30 Aralık 1898 tarihinde büyük bir törenle açılışı yapılmıştır.

151 yataklı hastanenin açılış töreninde, zamanın Bakanlar Kurulu, Alman Büyük Elçisi, askeri okullar başkanı Müşir Zeki Paşa dahil olmak üzere bürokratlar, askerler ve büyük bir kalabalığın katıldığı açılış toplantısında Dr. Rieder bir konuşma yapmış ve hastaneyi tanıtmıştır. Konuşmasında hastanenin fonksiyonunun üst düzeyde olduğunu, Avrupa hastaneleri seviyesine getirildiğini beyanla bazı genel bilgiler de vermiştir.

1- Hastanemiz başka ülkeler hastaneleriyle karşılaştırılabilir kadar mükemmeldir.

2- Askeri Tıp Okulundan mezun hekimlere, ayrıldıkları uzmanlık dallarında, uzmanlığıyla ilgili her türlü bilgi verilecek pratikleri sağlanacaktır.

3- Hastane hem bilimsel açıdan, hem de yöneticilik açısından örnek bir kuruluş olmuş, zamanın tüm tıbbi araç ve gereçleri temin edilmiştir.

4- Dr. Rieder yabancı ülkelere getirilecek hekimlerden beklenen yardımın her zaman geçici olduğunu belirtmiş, kendi özüne yönelik çalışmaların yapılmasının önemini de vurgulamış, kalıcı başarı buradan yetişecek hekimlerle

sağlanacağını altını çizmiştir.

Dr. Wieting ise, Askeri Tıp Okulu ile Gülhane'yi birbirinden ayırt etmiş, yeni bir ekip oluşturmuş, Gülhane'ye bağlı seririyatı cerrahi ve seririyatı dahiliye bölümlerini açmıştır. Deycke ayrıca iki Alman hemşireyi ülkemize getirtmesiyle, hemşirelik okulunu açmış, eğitime başlatmış ve hemşireler yetiştirmiştir.

Dr. Rieder'e yaptığı başarılı çalışmalar nedeniyle, devlet imtiyaz altın madalyası verilmiş ve 1901 tarihinde. tümgeneral rütbesine yükseltilmiştir. Üç yıllık kontratı biten Rieder Paşa 1901 tarihinde yurduna dönmüştür.

Kontratı uzatılan Dr. Deycke, hastane müdürlüğüne getirilmiş, bilimsel çalışmalara da katılmıştır. Lepra hastalığı üzerinde önemli çalışmalar yapan Deycke-İbrahim Etem'in ortak çalışmalarını, keza veba ve kanser üzerinde araştırmalar yapan H. Suat Aknar'ın araştırmalarını görmek ve takip etmek üzere, Nobel ödüllü Alman hekim Emil Von Behring Gülhane'ye gelmiş, Osmanlı ülkesinde, tıp alanında, bir bilim varlığının bulunduğu dünyaya göstermiştir.

Dr. Deycke'nin kontratı bitince, yeniliklere açık olan Alman Dr. Julius Wieting ve Dr. Adolf Reinhard getirilmiş ve onların çalışmaları ve yetiştirilen Türk hekimlerince, çağdaş tıp teknolojisi Gülhane'de yakından izlenmiştir.

1908 yılında sivil ve askeri tıbbiyenin birleştirilmesiyle İstanbul Darülfünun Tıp Fakültesi kurulmuştur. Fransa'da eğitimini tamamlayarak pek çok cerrahi yeniliklerle yurda dönmüş olan Prof. Dr. Cemil Topuzlu Paşa müessesenin başına müdür olarak atanmıştır.

1. Dünya harbinin ayak sesleri işitilmeye başlayınca, çıkacak bir savaş için Gülhane de bazı hummalı hazırlıklar yapılmaya başlanmış ve harp sırasında Tefvik

Sağlam Paşa, Abdülkadir Noyan Paşa, Dr. Fuat Berksan, Dr. Niyazi İsmet Gözcü, Dr. Mim Kemal Öke, Dr. Murat Cankat gibi hocalar çeşitli ordu birliklerine atanmış, bu hekimler kıta şartlarında çok önemli çalışmalar yapmışlardır. Tifüs yaygını sonucu vatan evlatları kitleler halinde kırılırken bir yandan Tefik Sağlam Paşa, diğer yandan tıbbın babaları Abdülkadir Noyan yine cephe şartlarında bu salgınları önlemek için, ne mümkünse yapmayı amaçlamışlar ve yine bir Gülhaneli olan Prof. Dr. Reşat Rıza Bey'in laboratuvar çalışmalarından elde ettiği ve önerdiği sonuçları değerlendirmek amacıyla, hastalardan aldıkları bir miktar kanı mikrop-larından arındırarak ve bir takım işlemlerden geçirerek sağlam insanlara zerk etmiş, dünyada ilk kez aşılama yöntemini geliştirmişlerdir. Dr. Abdülkadir Noyan, aşığı cephe-deki pek çok subay ve ere uygularken, aynı cephede görevli bulunan Güney Orduları Komutanı Mareşal Von Der Goltz ve doktoru Oberndorfer'e de uygulamak istemiştir. Aşılana pek çok subay ve er ya hastalanmış ya da hastalıklarını çok hafif geçirmişlerdir. Ne yazık ki bu iki Alman, bu aşığı inanmadıkları için yaptırmamış ve ikisi de tifüs hastalığından can vermişlerdir. Tifüsün yanında tifo, sıtma ve verem, veba gibi hastalıklara karşı savaş açan hekimlerimiz, binlerce erin kaybını önlemişlerdir. Atatürk'ün attan düşerek kaburgasını kırması sonucu, tedavisini cephe şartlarında Prof. Dr. Murat Cankat ve Prof. Dr. Mim Kemal Öke üstlenmişlerdir.

1933 yılında Atatürk'ün isteği sonucu üniversite reformu yapı-lınca, Gülhaneli Ord. Prof. Tefik Sağlam Paşa İstanbul Tıp Fakültesinin rektörü olmuş ve büyük hizmette bulunmuştur.

İkinci Dünya Harbinin patlak vereceği ihtimaline binaen Gül-

hane Askeri Tıp Encümen'i Ali'si Ankara'ya taşınmış, Ankara Merkez hastanesine yerleşerek görevi sürdürürken, Atatürk ve İnönü, Gülhane hocalarından bir istekte bulunmuş Ankara'da bir tıp fakültesi kurulmasını istemişlerdir. Gülhane Akademisi bünyesinde kurulan tıp fakültesinin dekanlığına Ord. Prof. Dr. A. Noyan hocamız getirilmiş ve kurulan fakülte kliniklerinin başına da Gülhaneli hocalar atanmışlardır.

Uzun yıllar Türk halkına, Askeri Tıbbiyelilik ruhuyla yetişmiş askeri hekimler Türk askerine çağının en üstün teknik ve yenilikleriyle hizmet vermiş, yüzbinlerce belki de milyonlarca insanımızı sağlığına kavuşturmuş köklü bir kurum, hem siyasi hayata hem bilim alemine çok önemli üyeler kazandırmış Başbakan Dr. Refik Saydam, Dr. Lütfi Kırdar, Meclis Başkanı

Atasagun, Dr. Mükerrerem Sarol, Namık Gedik gibi bakanlar, meclis başkanları ve sayılamayacak kadar çok siyasetçi yetiştirirken, diğer yandan dünya çapında bilim adamları çalışmalarıyla dünya tıp tarihinde yerlerini almışlardır.

Prof. Dr. H. Suat Aknar hocamızın, Batum'daki bir tıp kongresine gitmek üzere bindiği vapurun, Karadeniz'in korkunç dalgalarına kapılması ve bir limana sığınması sonucu kongreye geç kalması yüzünden, kongre başkanlığı (heyeti) kongreyi bir gün sonraya erteleyerek, açılış yapmamışlar ve Suat Hoca'nın, o büyük hoca'nın gelmesini beklemişlerdir. Tıp tarihimize isimlerini altın harflerle yazdırmış pek çok Gülhaneli hekim vardır. Bunlar arasında, akla gelenlerden bazılarını saymakla yetineceğim. Ord. Prof. Abdülkadir Noyan, Prof. Dr. General Ce-

mil Topuzlu, sağlık bakanlığı da yapmış Gülhane Komutanı Prof. Gen. Necmi Ayanoğlu, Sağlık Bakanı Kaya Kılıçturgay, yazdığı 110 kitap ve 451 makalesiyle, hemen hemen dünyanın tüm ülkelerinde fahri doktorluk almış, kongreler yönetmiş, ülkemizi en üst düzeyde temsil etmiş, Prof. Dr. Rıdvan Ege (Ufuk Üniversitesi'ni kurmuş ve rektör olarak görev yapmıştır).

Dr. Mashar Osman ve Marko Paşaların ismini Anadolu'da bilmeyen yoktur. İrfan Titiz, Orhan Bumin. Lütfü Vural, Hilmi Akın, Cihat Borçbakan Fethi Tezok, Osman Nuri Aker, Prof. Dr. Namık Baran, Dr. Zeki Uygur (Amerika'da klinik sahibidir) ve sayılamayacak kadar çok bilim adamını bünyesinden çıkartmış, Türk Tıp Tarihinde pek çok ilklere imzalarını koymuşlardır.

Bir üniversitenin ve akademinin dünya üzerindeki yeri ve değeri,

o kurumun yaşı ve çalışmalarıyla ölçülür ve derecelendirilir. Örneğin Amerika'da öne çıkan Mayo Klinik, Stanford California Üniversitesi, Cleveland- Ohio State Üniversitesi, Louisiana State Üniversitesi gibi Bir Osmanlı veraseti olan bu tarihi kurumun içine sızmış olan bazı Fetö yanlılarının karışmasıyla bazı çıkarıcılar ülkesine ihanet etmişlerdir. Bu hainler temizlenir ve kurum görevini yine sürdürebilirdi. Böyle bir kurumun kapatılması, ülkenin bilim hayatına indirilmiş bir darbe niteliğindedir.

Bu makalenin yazıldığı günlerde ordularımız hem ülke içinde isyancılarla savaşı hem de ülke dışında Suriye'de savaşı sürdürmektedir. Cephe içinde yaralanan askerimize, subayımıza ilk yardım yapacak asker hekimlerinin emrindeki ilk yardım merkezleri, 60

yataklı seyyar cerrahi hastaneler ve tüm tedavi şekillerini yürüten 400 yataklı Seyyar Sahra Hastanelerinin çalışmaları nasıl sağlanacak, hasta nakilleri zincirleri nasıl oluşturulacak ve harp cerrahisi ve asker hekimliği bilgisinden yoksun sivil hekimler bu görevleri nasıl yerine getirebilecekler?

Sefer halinde yaralanan eranın sağlık hizmetlerini yürütecek olan, bizzat asker hekimlerince eğitime tabi tutulan sıhhiye taburlarının yokluğu sonucu, sağlıkçı er ve erbaşlar nasıl sağlanacak. Bunların hepsi birer soru olarak durmaktadır.

Kurumlar hiç bir zaman suçlu olamazlar. Gülhane gibi bir kurum nasıl suçlanabilir? Kurumların fonksiyonunu bozan, o kurumların mensuplarıdır. Kurumlar içine sızmış hainlerin ayıklanması, kurumla ilgilerinin kesilmesi ve gerekli önlemlerin alınması, TSK nin üst düzey yöneticilerinin ve hatta hükümetlerin işidir. Oluşturulması düşünülen sistemde Silahlı Kuvvetler Üniversitesi kurulacak ve tıp fakültelerine sivil kaynaklardan hekim alınacak ve asker hekimlerinin görev ve fonksiyonlarını yerine getirecekler. Askerlik özveri isteyen zor bir meslektir. Çocuk yaşlarda askeri okullara giren öğrenciler, bu okullarda eğitilirken, psikolojik olarak da askerliği benimseyerek, askerliği seven, inançlı, vatanperver ve bilgili birer asker hekim olabileceklerdir.

Ankara Büyük Şehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'in, televizyonda 15 Temmuz 2016 kalkışma hareketi başarılı olabilseydi, eski bakanlardan Bülent Arınç'ın, Fetö devletinin başbakanı olacağı iddia ve ithamları, milletin beynini karıştırmaktadır. Bu iddia akıllara pek çok soruyu getirmektedir. Siyaset kurumlarının içine vaki sızma hareketleri olmamış mıdır? Olmuşsa önlem olarak ne yapılmalıydı?

**Emekli Öğretim Üyesi
cemalaytemiz@yahoo.com*

LAİK TÜRKİYE CUMHURİYETİ OKULLARI'NIN MEDRESELEŞTİRİLME TEHLİKESİ!

Arif ÇAVDAR *

Büyük dost ve müttefikimizin (!) başta Türkiye olmak üzere, tüm Müslüman devletlerin bölünüp, ufulanması ve sınırlarının emperyalist devletlerce değiştirilerek daha kolay sömürülebilmeleri bağlamında, “ılımlı” ya da “Moderate İslam” adı altında, uyutulması ve sonunda uydulaştırılması politikası dikkatle izlenmektedir. ABD’de yaşayan, Musevi kökenli, etkin ve yetkin bir İslam tarihi bilgini, kendi adını belirtmeden, ünlü bir yayın kuruluşuna verdiği özel bir demeçte, “Laik ve Kemalist Türkiye’ye yazık oluyor” demişse de, aynı tarih bilgini, kendi ülkesinde egemen olan istihbarat kuruluşunun psikolojik baskı ve hışmından çekinip sakındığından olsa gerek, sonradan verdiği demeçlerde, İsrail’in bölgedeki yalnızlığından kurtulması ve ABD tarafından, BOP “Büyük Ortadoğu Projesi” nin uygulanacağı bölge ve ülkelerin sınırlarının değiştirilerek, bölgedeki Müslüman devletlerin yeraltı ve yerüstü kaynaklarının sömürülebilmesi bağlamında, uygulama alanına konulan BOP için, izlenecek politikaların başarısı için, bir dizi ayrıntılı önerilerde bulunabilmiş ve çıkarılacak kanlı bölge savaşları için yeşil ışık yakmıştı.

Ne var ki, ABD’nin İslam ülkelerinde uyguladığı bu kirli politikaların doğal sonucu olarak geçmişte, Dünya Bankası’nın tahsis ettiği ve ileride TC Hükümeti tarafından geri ödenmesi zorunlu olan bu kredilerin kullanılması ve böylece, TC hazinesinin desteği ile kendi devletinin temelinden dinamitlenmesi biçiminde telakki edilebilecek bir uygulama ile, tüm eğitim kurumlarımızın, “nurlandırılarak!” medreseye dönüştürülmesi yolu ile bu okullar-

da yetiştirilen ve siyasal yaşamda ön sıralarda yer alabilen takiyyeci siyasetçiler, halkımızın inançlarına olan saygı ve bağlılığını sömürerek, kolay siyaset yapma ortamını bulmuşlar ve halkımızın görüş ufku-nun karartılması için, İslamın temel kaynağı olan Kur’an hükümlerinin yorumlanmasında akıl yerine “nakil” e dayanılarak, halkımızın adeta batıla yönlendirilebilmesi yolunda, “halkımızın ilkokul tahsilinden bile mahrum bırakılması gerektiğini pervasızca dile getirebilen, Karabük Üniversitesi Rektör Yardımcısının, YÖK Denetleme Kurulu üyeliğine atanması olgusunu, en hafif deyişle “üniversitelerimizde akıl tutulması” olarak nitelendiriyoruz.

OSMANLI DÖNEMİNDE MEDRESELER VE BİLİM

Osmanlı Devleti’nin temel eğitim kurumları olan medreselerin,

III. Murat dönemindeki (1564-1595) toplam sayısı, 1200 dolayındaydı.

Türklerin, İslamiyeti kabul ettiği tarihten başlayarak, değişik bilim dallarında, yer yer beliren bilim kıvılcımları, geçici ve kısa süreli parıltılar biçiminde olduğundan ve uzun süreçte yapılan mevzii nitelikteki bilimsel araştırma sonuçlarının, okullardaki düzenli eğitim programlarına, yansıtılamamış olması ve eğitim konularının ise, bilim ve akıldan ziyade, “nakil” e dayandırıldığı için ve daha da öte, bilimle ilgilenenlerin uğraşı alanları arasında yer alan ve astronomiyle uğraşan Müslüman Türk bilginlerinin bulumları, daha çok namaz vakitlerinin ya da dinsel yönden önemli sayılan tarihlerin tutarlılığı ya da “o zamanların en geçerli bir mesleği olarak kabul edilen” münecimlik için gerekli(!) görülen verilerin toplanmasına yönelik olarak, Batı Dünyasından çeviriler yaptıkları görülmüştür. Özellikle, matematik ve astronomi alanında, (yaşadığı dönemin bilginleriyle karşılaştırılması bağlamında) üst düzeylerde, bilimsel saygınlığa ulaşabilen Büyük Türk

bilgini Ali Kuşçu, Uluğ Bey'den ve Kadızade-i Rumi'den matematik ve astronomi öğrenmiş ve Fatih Sultan Mehmet'in istemiyle, Aya-sofya Medresesi müderrisliğinde (öğretim üyeliğinde) bulunmuş ve hocası Uluğ Bey'in astronomi cetvellerini tamamlamış ve gök cisimlerinin hareketleri ve dünyadan uzaklıklarına ilişkin, araştırma ve çalışmalar yapmış olan bu büyük bilgin, İstanbul'un enlem ve boy-lam derecelerini hesaplamış ve Fa-tih Külliyesinde bir güneş saati bile yapmıştır.

15. yüzyılın çok parlak bir ma-tematikçisi olan ve Ali Kuşçu'nun en başarılı öğrencileri arasında yer alan Molla Lütü, doğa bilimle-ri, matematik ve felsefeyi de kap-sayan, "Akli Bilimler" üzerinde çalışmalar yapmış ve insanın, na-maz kıldığı sırada, "vecd ve huşu içinde" bulunacağı gerçeğinden hareket eden, **Hazreti Ali'ye atfen dile getirdiği bir veczeyi anımsa-tarak, "savaş sırasında, vücuduna saplanan bir okun çıkartılmasının namaz kıldığı ana rastlatılması yolundaki istemini boş yere yap-madığını"** söylediği zaman, çevre-sindeki cahil mollalar, Molla Lüt-

fi'yi dinsizlikle suçlamışlar ve 1494 yılında, Sultanahmet'te (At Mey-danında) idam edilmesine neden olmuşlardır.

Osmanlı medreselerinde, XVI. Yüzyıla kadar, mevcut say-gın Türk-İslam düşünürleri ara-sında yer alan İbn-i Sina, Biruni (Ebû'r-Reyhan Muhammed B. Ahmet al Biruni al-Harizmi) ve Fa-rabi'nin eserlerine dayandırılarak (inanç ağırlıklı dersler yanında), çok sınırlı da olsa, doğa bilimleri, tıp ve matematik dersleri okutul-muşsa da XVI. yüzyıldan itibaren matematik, astronomi ve felsefe gibi derslerin okutulup öğretilme-sinden tümüyle vazgeçilmiş ve daha sonra bilim, hurafenin ka-ranlığına terk edilmiştir.

Bilim ve fennin askeri alanda kul-lanılabilmesi ise, sırf kafirlere karşı üstünlük sağlayabilme amacına yönelik olması ve bu yolda, şeyhü-lislam fetvalarının temin edilebil-mesi koşuluna bağlı kılınmıştır.

Osmanlı tarihinin en parlak bi-limcilerinden sayılan Takiyüddin Efendi (1520-1585), matematikçi ve astronomi bilgini olarak, Sul-tan III. Murat'ın hocası olan Sa-dettin Efendi'nin de desteğiyle,

Tophane sırtlarında, çağdaş bir rasathane kurduğu zaman, dönemin şeyhülislamı Ahmet Şemset-tin Efendi'nin vermiş olduğu bir fetva ile, "Gözlem yapmak uğur-suzluk getirir.... Evrenin sırlarını küstahça anlamaya teşebbüsün vahim sonuçları çok açıktır" vb. safsatalarla, bu yeni rasathaneyi kötülemesi üzerinedir ki, dönemin Padişahı Sultan III. Murat ta-rafından, rasathanenin yıkılması yolunda bir ferman irad edilmiş ve Kaptan-ı Derya Kılıç Ali Paşa da, 22 Ocak 1580 tarihinde, ra-sathaneyi topa tutarak yıkmıştır. Bu üzücü olaydan ancak, 331 yıl sonra (1911 yılında) Kandilli'de (İstanbul) yeniden bir rasathane kurulabilmiştir.

Bilim tarihimizin önemli bir ismi olan Kâtip Çelebi'nin (1608-1656), doğu ilmi ile batı ilmi arasındaki kalın duvarların yıkılması girişimi-nin öncüsü olduğu düşünülebilirse de bu akıllı aydınlanmacı düşünür-ü izleyen, başkaca bir İslam bilgini çıkmaması üzüntü verici olmuştur.

Hristiyan (Macar) kökenli bir ai-leden ve ruhban sınıfından gelen İbrahim Müteferrika, Osmanlı or-duları tarafından, Macaristan'ın Colojvar kasabasında, tutsak edi-lerek İstanbul'a getirilip de, esir pazarında satıldığına ilişkin haber-ler Bab-ı Ali'ye ulaşınca (1684), bu haber Sadrazam İbrahim Paşa'nın dikkatini çekmiş ve İbrahim Mü-teferrika, hemen Osmanlı Devlet hizmetine alınmış ve ihtida ettikten (İslamiyeti seçtikten) sonraki yapıtlarında, **"Devletlerde uygu-lanan yasaların, seriat ilkelerine dayanmaması gerektiği ve sade-ce, akıl yolu ile bulunmuş felsefi ilkelere dayandırılması gerektiği"** biçiminde dile getirdiği bu temen-niyi (adeta günümüzün laik dünya görüşünün de özeti) çevrede algı-layabilecek ve önemseyecek kimse bulanamamıştır. Bugün dahi aynı düşünce yapısındaki "liderlerin ba-şımızda bulunması" üzüntü verici bir kaderimiz (!) olmuştur.

Doğu ve Batı kültüründen nasibi almış olan İbrahim Müteferrika, "cahil kişilerin yönetimindeki İslam ülkelerinin bir gün, Avrupa Devletleri'nin egemenliği altına girebileceğini" dahi sezinlemiştir. Zaten o sıralarda, emperyalist ülkeler tarafından, İslam ülkelerinin tutsaklığı yolunda epeyce yol alınmış ve daha sonra da özellikle, Ulu Hakan Sultan Abdülhamit Han(!) döneminde, Balkanlar'daki tüm topraklar kaybedilmiş ve 19 Mayıs 1919 da dünyada tutsak olmayan bir tek İslam toplumu kalmamıştı.

CUMHURİYET DÖNEMİNDE GERİCİLER (MÜRTECİLER)

1950 yılında başlayan "Karşı Devrim Hareketi"nin günümüzdeki izleyicileri konumunda bulunan iktidar ricali içinden, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini temsilen dış toplantılara katılan yetkili ve sorumlu devlet yetkilileri (Sn. Onur Öymen'in TV ekranlarındaki beyanlarından öğrendiğimize göre) ziyaret ettikleri dış ülkelerdeki devlet adamlarına, sürekli olarak, ordumuzdan yakınmışlardır.

Siyasette kolay yöntemleri benimseyen bu inanç sömürücüleri, kendi toplumlarını, Tanrı yerine, kendilerine kul ederek güdülemeyi tercih etmişler ve seçim sırasında, dış odaklardan aldıkları talimata göre, bu toplumların, hangi siyasi partiye oy vermeleri gerektiğine ilişkin telkinlerde bulunmayı alışkanlık haline getirmişler ve ülkemizde kitleleri, bilinçsizce yönlendiren, cahil şeyhlere ulema diyebilmişler ve emperyalizmin hizmetinde olan bu kerameti kendinden menkul şeyhler, günlük politikaya bulaşabilmişler ve bir takım entrikalarla, emperyalizmin amacına hizmet etmişler ve daha da öte, bu tarikatlardan her birinin evrensel boyutta yayın yapan yazılı ve görsel basın ve TV yayın organları ile o ülkelerin istihbarat teşkilatlarıyla, kuşku dolu ilişkilerini, hiç ara vermeden sürdürebilmişler ve

bu emperyalist ülkelerin istihbarat kuruluşlarının istemlerini sadakatle yerine getirmişler ve bu tarikat ehli mürteciler, modern Türkiye Cumhuriyetini, Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinde olduğu gibi, tutsaklık yolunda yürümüşlerdir. Bu koşullarda Atatürk neslinin, suskunluklarına son vermeleri ve bir araya gelmeleri kaçınılmazdır.

ABD Cumhurbaşkanı'nın Nakşibendilik danışmanı iken, Nakşibendilikten muhavvel Nurculuk hareketinin kurucusu olan Said-i Kürdi'nin yaşamını konu alan ve daha sonra adını, doğduğu Nurs köyüne izafeten, Said-i Nursi'ye çevirdiği için, (bu adla anılan söz konusu meczub'un), II. Abdülhamit tarafından akıl hastanesine kapatılarak, ruhsal sorununa teşhis konulduktan sonra dahi, bu kişinin "şizofrenik zihin ürünü" risalelerine emperyalizmin istemleri doğrultusunda ABD Cumhurbaşkanı Nakşibendilik danışmanı Şerif Mardin tarafından, bilimsellik izafe edilmesini sağlamaya yönelik olarak, "Bediüzzaman Said-i Nursi Olgusu" adlı İngilizce bir kitap yazılmıştır. Şerif Mardin'in, bu kitabının Türkçe tercümesi, KKTC'de bastırılarak satışa sunulmuştur. Merhum emekli Müftü Turan Dursun, Said-i Kürdi tarafından vaaz edilen(!) Sair Risalelerinde ileri sürülen bu şizofrenik zihin ürünü beyanlarında, "**Kuran-ı kerimin otuza yakın ayetinde kendisinin kastedildiğini**" ifade etmiş olması dahi müellifin ruhsal dengesizliğini kanıtlamakta ve Said-i Nursi'nin bu tür risalelerinin içerildiği antilaik görüşlerin, "din dışı" olduğunu sübuta erdirmektedir. Türkiye'nin değişik il ve ilçe bidayet mahkemeleri tarafından belirlenen bilirkişilere inceletilen bu risaleler "din dışı" bulunmuş ve bu mahkemelerin cezai hüküm ve kararları, Yargıtay Ceza Daireleri Genel Kurul kararıyla birleştirilerek kesinleşmiş olmasına karşın, bu hasta kişinin halifeciklerinden

birisi tarafından ülkemizde 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleştirilen, başarısız bir darbe girişiminden sonra dahi, benzeri tarikat ve cemaatlerin yaratabileceği toplumsal tehlikeler hala göz ardı edilebilmektedir.

ABD'nin emperyalist emellerinin gerçekleştirilmesi bağlamında, ABD istihbarat kuruluşu CIA tarafından hemen ilişki kurulan, Nur Tarikatının "Işıkçılar Grubu" lideri Hüseyin Hilmi Işık, 35 yıl kadar önce ABD'ye götürülerek kendisine Bediüzzaman Said-i Nursi Enstitüsü kurdurulmuştur.

Erzincan Askeri Ortaokulunda Kimya öğretmeniyken, Nurcularla ilişkiye girdiği anlaşılan Hüseyin Hilmi Işık, 1950'li yıllarda, Kuleli Askeri Lisesine atanmış ve bu okulun bahçesinin güneybatı ucunda ve deniz kıyısında yer alan camide faaliyetlerini sürdürdüğü sırada, zaman zaman yanına gelen ve sonradan müridi Hüseyin Hilmi Işık'ı izleyerek ABD'ye "hicret" eden ve ABD istihbaratının hizmetine giren, bir gezici vaiz de sığındığı bu ülkede yaşayan zenciler arasında hızla yayılan Müslümanlığa ek olarak, kendi öz(!) vatanında ve öbür dünya ülkelerinde eğitim kurumları açarak, Tanrı adına ve ABD'nin çıkarlarına hizmet yolunda, sosyal, siyasal, kültürel vb. değişik istihbarat konuları yanında, beyin göçü, devşirme vb. her türlü hizmetlerde sadakatlerini sürdürmüş iken, Türkiye Cumhuriyeti'nin kaderini, ABD istihbaratına ve sonuçta, bu büyük emperyalist gücün eline tevdi etmeye yönelik olarak isyana kalkışan müritlerinden oluşan çete, 15 Temmuz 2016 tarihine kadar ABD yönetimiyle işbirliği içinde, hareket ettikleri sırada, TC ülke yöneticilerini bertaraf edemeyince, Türk yargısı nezdinde, hesap vermek zorunda kalmışlardır. Adil Türk mahkemeleri tarafından verilecek yargı kararlarının, bu maceraperestlere ve izleyicilerine yeterli bir ders niteliğinde olması temenni edilir.

*** ADD Önceki Genel Başkanı**

3 Mart 1924 Laiklik Yasalarının İslam Dini, İslam Dünyası ve Tüm İnsanlık İçin Kurtarıcı Niteliği

Prof. Dr. Özer OZANKAYA*

Atatürk, "Türk Kurtuluş Savaşının yalnız Türk ulusu adına ve hesabına değil, tüm ezilen uluslar (ki, en büyük bölümü Müslüman kitlelerdir) için" kurtuluş yolunu gösterdiğini, daha savaş sırasında vurguladığı gibi, savaştan sonraki siyasal, toplumsal, ekonomik ve kültürel devrimlerin de "bütün uygar insanlığın dikkatle üzerinde durmasına değer" olduğunu belirtmişti.

Türk Devriminin bu kurtarıcı niteliği, aynı zamanda İslam Elçisi Hz. Muhammed'in yüzlerce yıldan beri uzaklaşıp unutturulan asıl muradını da, yani İslamın asıl özünü de, 3 Mart 1924 Laiklik Yasaları ile gerçekleştirecek nitelikte olmasında da yatmaktadır.

Bu yasalarla temelleri atılan çağdaş Türk siyasal ve toplumsal kurumlarına İslam dini adına yapılan saldırı ve eleştirileri etkisiz kılmada Atatürk'ün özenle kamuoyuna mal ettiği bu özün, Atatürk'ten sonra unutturulmasına engel olunamaması, şaşılacak bir başarısızlık ya da savsaklama olmuştur, kanısındayım.

Hz. Muhammed'in muradı, yani elçilik ettiği dinin özü, yüzlerce yıldır geniş kitlelere gerektiği gibi açıklanıp mal edilmeyen şu temellerde saklıdır:

1. Peygamberliğe son vermesi,
2. Kendisine insanüstü nitelik verilmesini önleyecek tüm önlemleri alması
3. Din adamlığına son vermesi
4. Gidilmesi zorunlu bir ibadethaneye yer vermemesi.

Bu ilkeler, İslamın temel kaynağı Kur'an'da, özellikle "insanın aklını kullanmakla yükümlü kılınması" ile yaptırma bağlandığı gibi, Hz. Muhammed'in gerçekliği kanıtlanmış (uydurulmuş olmayan) uyarılarında (hadislerde) da zaman ve yerin koşullarına göre yeni yorumlar yapılması gereğini vurgulamasıyla desteklenmiştir. Bunlara, Türk Devriminin de vurguladığı yalnızca bir kaç örneği anacak olursak:

"Beşikten mezara değin, bilim ardında koşunuz."; "Bilim Çin'de de olsa gidip alınız." (Demek ki tüm bilim Kur'an'dan ibaret değildir.); "Bilim iki türdür: bedenlerin (yani maddi varlıkların) bilimi; ondan sonra da dinlerin (tek dinin de değil!) bilimi."

Hz. Ömer'in kadı (yargıç) atamak üzere yaptığı sınavda, "Kur'an'da, Hadislerde, İcma-ı Ümmet'te öngörülmüş olmayan (= yeni!) bir durum için nasıl karar vereceklerini" sorup, "Ben içtihat ederim." (yani "Yeni kural koyarım") diyen adayı, "İşte kadı budur!" diyerek atamış olması.

Bu araştırma ve yeni yorumlar yapma özgürlüğü, Türkiyemizde de Cumhuriyetle birlikte basın yayın ve eğitim kurumları aracılığıyla kitlelere ulaştırılmaya başlanan öğretilerinde, hem de şiir ve müziğe dökülüp okuyazar bile olmayan kitlelere aktarılıyordu.

Hacı Bektaş:

"Hararet nârdadır (ateştedir), sacda değildir,

Keramet baştadır (akıldadır), tâcdadır değildir,

Her ne arar isen kendinde ara, Kudüs'te, Mekke'de, Hac'da değildir!" diyordu.

Yunus Emre de şunu söylüyordu:

"Şeriat (din) bir gemidir, hakikat (yaşamın gerçekleri) denizidir;

Ne denli sağlam olsa geminin tahatları,

Ona dalga vurdukça, aşınıp gidesidir."

Çok acıdır ki, bu kitle aydınlatma atılımı 1950'den sonra durdurulup tersine çevrilmeğe başlanmış, eğitim kurumlarında ve örneğin Diyanet İşleri Başkanlığının 10.000 sayfalık İslam Ansiklopedisinde hiç sözü edilmez olmuştur.

Oysa 3 Mart 1924 günü Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin yaptığı

– Halifeliliğin kaldırılması

– Din İşleri Bakanlığının (Şer'iye vekâleti) kaldırılması

– Eğitim ve öğretimin birleştirilmesi

Yasaları, Hz. Muhammed'in getirdiği dinin özünü yüzlerce yıldan sonra yeniden uygulamaya koyuyor ve İslam dini ile bu demokrasi ilkeleri arasında bir çelişki olmak şöyle dursun, İslamın özünün gerekleri olduğunu gözler önüne koyuyordu.

Başta Türk Medeni Kanunu olmak üzere, çağdaş eğitim ve bilim kurumlarının kurulması, kadınların bütün toplumsal ve siyasal haklarına kavuşması, yazı ve dil devrimleri, hep İslam dininin yukarıda vurgulanan özü ile anlaşılması sağlanarak gerçekleştirildi.

Bu gün de, 3 Mart Laiklik Yasalarının bu özelliğinin vurgulanması, özellikle başta İmam Hatip okulları olmak üzere eğitim kurumlarında ve Diyanet İşleri Başkanlığının hutbe ve vaazlarında İslamın yukarıda belirttiğimiz bu değerlerinin ön planda tutulması, İslam dünyasını ayakları altında çiğneyen sömürgeci devletlerin bir kez daha yenilgiye uğramalarını, Türkiye'yi yıkma projesi olan Tek Adam Anayasasının Türk ulusuna reddedilmesini sağlayacak; sömürgeci BOP'un Cumhuriyet kurum ve değerlerimize yaptığı ve özellikle AKP yönetiminde yıkım ölçeğine varan baltalamalardan kurtulmamızı, İslam dünyasının ve onun önemli parçası Orta Asya Türklüğünün de bu dinin yukarıda belirttiğimiz ve yüzlerce yıldır habersiz bırakıldığı asıl özünü öğrenerek, bağımsızlık, özgürlük, barış, bilim ve gönence ulaşma yoluna girmesine örneklik edecektir kanısındayım.

Atatürk, Türk Devriminin dünya ölçeğindeki bu verimlerini vereceğine inandığı kurtarıcı sonuçlarını "tasarlarken kendimden geçiyorum" demişti!

BOP ve AKP karanlığı ölçeğine varan sömürgeci saldırılarını yeneceğine inandığım 3 Mart Laiklik (=demokrasi) Yasalarının 93. Yıldönümünü kutlarken, Hz. Muhammed Mustafa'nın özgürleştirici muradını gerçekleştirmenin çağımızdaki temellerini atan Mustafa Kemal Atatürk'ü saygı ve gönül borcu ile anıyoruz.

***ADD ÖNCEKİ GENEL BAŞKANI**

bkz. Özer Ozankaya, Türkiye'de Laiklik (CEM Yay.)

Cumhuriyet Çınarı (CEM Yay.)

Toplumbilim (CEM Yay.)

Dip Dalgası

Güngör BERK *

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin doksan yedinci açılış yıldönümüne günler kaldı. Meclis 23 Nisan 1920 Cuma günü, 'Temsilciler Kurulu' adına Mustafa Kemal tarafından açılmıştı.

Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya'nın anlatımıyla: TBMM, Türk halkının bir papatya tarlası gibi bir araya geldiği, tam anlamıyla "milli" bir meclisti. Mecliste siyasal partiler yoktu, dört yüze yakın üye vardı. Üyelerin çoğu serbest meslek erbabı, devlet memuru, sarıklıydı ve az sayıda aşiret reisi bulunuyordu.

TBMM, geniş bir Sivas Kongresi idi. Meclis'te Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti etkiliydi. Meclis, Müdafaa-i Hukuk'un bir organıydı. Yetkilerini devretmekte her zaman için kısıkanç, hiçbir

tehlikeden yılmayan, daima halk içinde, bir ihtilal meclisiydi. Türk halkının sahiplendiği, umutla bağlandığı, doğru kararlar almasını, 'kurtuluş' ve 'kuruluş' için kendisine doğru yolu göstermesini beklediği, devrimci bir meclisti.

TBMM, 1921'de ilk Anayasayı yapmış (Teşkilatı Esasiye Kanunu) ve Anayasanın ilk maddesi "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" olmuştu. 1876 Kanuni Esasi ise yürürlükten cumhuriyetçi 1924 Anayasası ile kaldırılmıştı. Meclisi devrim yapıcısı ve düzenleyicisi haline getirme başarısında lider Gazi Mustafa Kemal olacaktı.

TBMM, saltanat ve hilafeti yıkıp laikliği bir devlet temeli yapacak güce, halkçı bir ruha sahipti.

Süreç içinde, emperyalizme karşı yapılan bağımsızlık savaşı kazanıldı. 'Meclis'ten başka bir saltanat ve bir hükümet heyeti yoktur' denilerek Sultanlık kaldırıldı, Sultanın başından alınan taç 'millet' in başına kondu, saltanat makamı-

na Millet oturdu. 'Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin üstünde bir güç yoktur' denilerek ulusal egemenlik temeline dayanan halk hükümeti Cumhuriyet kuruldu, bir işlevi olmayan hilafet kaldırıldı.

Türk Devrimi'yle Osmanlı'nın 'çürümüş kurumları', kökleri sökülerek, toplum hayatının dışına çıkarıldı. Çağın sosyal malzemesiyle, Doğu'da ilk kez milli demokratik bir cumhuriyet kuruldu. Cumhuriyet ilk kez köylüyü efendi ilan etti, ilk kez dini dünyadan ayırdı. İlk kez uygar insanlığın ortak bir aile olduğunu dünyaya duyurdu.

Doksan yedi yıl önce Gazi Meclis'i kuran ve bu demokratik, laik, sosyal hukuk devletini inşa edenler biliyordu ki: Cumhuriyet, akan zaman içinde geriliğin ve ortaçağın bütün temsilcilerini karşısında bulacaktı. Öyleyse hürriyeti getirmek isteyenler onu kaldırmak isteyenlerden çok güçlü olmalıydılar.

O günden bugüne Cumhuriyet'imizin demokrasi yolculuğu, çok

partili yaşamın karşıdevrim iktidarlarıyla, arada yaşanan kırılmalarla, devam etti. En büyük yıkımı 12 Eylül 1980 Faşist Darbesi'nde aldı. O darbeyle gelen Siyasal Partiler ve Seçim Yasası'na siyasetçilerimiz dokunmadı. Ama lafta 'Cici' demokrasiden 'ileri' demokrasiye bile geçtik. Son on beş yıldır ise ülkeyi Cumhuriyet'le hesaplaşan bir siyasal iktidar, tek adam anlayışıyla, yönetmeye çalışıyor. Cumhuriyet'in 'kurtuluş' ve 'kuruluş' değerlerinden koptuk. Siyasal iktidarın gündeminde hep emperyalizmin dayattığı, 'bölünme' ve 'rejim değişikliği' öngören, 'Yeni Anayasa' yapılması oldu. Birkaç kez yapmaya kalkışlsa da halkın tepkisiyle geri çekildi.

15 Temmuz 2016'da, FETÖ'nün TBMM'yi bombaladığı, henüz siyasi ayağının ortaya çıkarılmadığı, esrarengiz bir 'darbe girişimi' yaşandı. Halen ülke içinde ve ülke dışında terör örgütleriyle mücadele sürüyor. Çözüm bekleyen yaşamsal ülke so-

runları ve hukukun rafa kaldırıldığı OHAL içinde yuvarlanıp gidiyoruz. İşte hal böyleyken, yolun sonuna gelmiş olmalı ki, siyasal iktidarın ilginç bir şekilde Meclis'ten geçirdiği, torba yasa gibi bir 'Anayasa Değişikliği' halkın önüne getirildi.

16 Nisan 2017'de bu torba "Anayasa Değişikliği" halk oylamasına sunulacak. Bu değişikliğin 'Türkiye'nin, Türk Milleti'nin asırlardır süren beka sorununu çözeceği ileri sürülüyor. Cumhuriyet'ten Osmanlı'ya, bir şeriat devletine, ortaçağa dönüş hayaliyle cumhuriyet için bir 'Olmak ya da olmamak!' kararı verilecek.

Değişiklik kabul edildiği takdirde parlamenter rejimden başkanlık rejimine geçilecek, devletin tüm yetkileri 'tek adam' da toplanacak. Adını 'Türk Tipi Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi' koydukları bu sistemin ne Türklerde ne de başka uluslarda örneği yok. Değişiklikle siyasal partiler ve milletvekilleri de yok hükmünde olacak. Ülkenin eya-

letlere bölünmesinin önü açılacak.

Değişikliğe "evet" dedirtmek için siyasal iktidar sözcüleri devlet olanaklarını kullanarak, tarafsız cumhurbaşkanı başta, canla başla çalışıyor. Engelleme ve baskılara karşın "hayır"ın nedenlerini anlatanlar da yurdun her yerini dolaşıyor ve halkın içindeler.

Çoğu boş, absürt, akla ziyan konuşmalarla halkın basireti bağlanırmı?

TBMM'nin kuruluşunun doksan yedinci yıldönümüne günler kaldı. Laik Demokratik Cumhuriyet, egemenliği, doksan yedi yıl önce saraydan alıp millete vermişti. Doksan yedi yıl sonra egemenlik millettten alınıp yeniden saraya verilebilir mi?

Türk Milleti, yaklaşan halk oylamasına ve arkasındaki 'Ulusal Egemenlik Bayramı'na hazırlanıyor. Cumhuriyet aydını yurtsever Attila İlhan'ın yıllar önce yakalamaya çalıştığı, 'üzerinde oturduğumuz dip dalgası'nın sesi, duyulmaya başlamıştır.

***ADD BDK ÜYESİ**

Ord. Prof. Dr. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu: Cumhuriyet'e Yön Veren Bir Hukukçu

Hazırlayan: Nehla VELİDEDEOĞLU

Ord. Prof. Dr. Velidedeoğlu'nun yeni Türkçeyle güncelleştirdiği SÖYLEV'den (NUTUK) uyarlanan, "Atatürk'ün Dilinden Cumhuriyet'in İlanı" adlı bir etkinlik, Birleşmiş Milletler binasında, New York, Türk Başkonsolosluğu'nun bir organizasyonu ile 29 Ekim Pazar günü gerçekleştirildi.

Etkinlik, tarihsel belgeleri içeren 400 slayt gösterisi eşliğinde, Ord. Prof. Dr. Velidedeoğlu'nun Söylev'den seçtiği alıntılarının seslendirilmesi ile kompozite edildi.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun başlangıcından itibaren, yeni kurulan Cumhuriyet'in hukuk sisteminin oluşmasında sayısız ve çok değerli katkıları bulunan Ord. Prof. Dr. Velidedeoğlu'nun özet bir biyografisini aşağıda yayınlıyoruz.

24 Ağustos 1904'de İstanbul'da doğdu. Ankara Lisesinin ikinci sınıfında okurken, 23 Nisan 1920'de açılan TBMM'de memur olarak çalışmış, bu görevi eğitimi dolayısı ile vermek zorunda kaldığı mecburi aralıklar dışında, 1929 yılına kadar sürdürmüştür.

Başarılarla dolu

uzun bir ömre imza atan Velidedeoğlu'nun, Atatürk ve arkadaşları ile birlikte bu meclisteki çalışmalarının hayatında çok özel bir yeri olmuştur. 1928'de Ankara Hukuk Fakültesini bitirmiş, ardından devlet sınavını kazanarak 1929'da Hukuk Doktorası yapmak üzere Avrupa'ya gönderilmiştir. İsviçre'nin Neuchatel Hukuk Fakültesinden "Hukuk Doktoru" unvanını kazanmış, oradan Roma'ya gidip

iki yıl Roma Hukuk Fakültesi, Ceza Hukuku Yüksek İhtisas okuluna devam etmiş, sertifika almıştır.

1934 yılında, İstanbul Üniversitesi, Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Doçentliğine atanan Velidedeoğlu, 1942'de Profesörlüğe, 1948'de Ordinaryüslüğe yükseltilmiştir. İlki 1946-1948, ikincisi 1952-1953'de olmak üzere iki kez İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi dekanlığı yapmıştır. Almanca, Fransızca ve İtalyancayı çok iyi bilen Velidedeoğlu'nun 5 ciltlik Medeni Hukuk kitabı, 100'e yakın bilimsel inceleme, araştırma ve konferansı, Almanca ve Fransızcadan 15 inceleme ve kitap çevirisi, Türkiye, Almanya, İsviçre, İtalya, Belçika ve Fransa'da yayınlanmıştır. Alman mukayeseli hukuk derneğinin asli üyesi seçilmiştir.

1959 yılında o dönemin hükûmetinin görevlendirmesi üzerine "Kat Mülkiyeti Kanunu" on tasarısını hazırlamış, bu tasarı 1965'te hemen hemen olduğu gibi kanunlaşmıştır. 27 Mayıs 1960 günü Milli Birlik Komitesiince, İstanbul Üniversitesi'nde kurulan Anayasa Bilim Komisyonuna seçilmiş, yeni anayasa tasarısının hazırlanmasına katılmış, kendi düşüncesine göre bir anayasa ön tasarısı taslağı hazırlayıp Milli Birlik Komitesine sunmuş, 83 sayfa tutan bu ön tasarı komitece bastırılmıştır.

1960 yılının sonun-

da kurulan, Kurucu Meclise de üye seçilen Velidedeoğlu, bu meclisin anayasa komisyonuna seçilmiş, orada redaksiyon komitesinin başkanı olarak yeni anayasanın kaleme alınması işine doğrudan doğruya katılmıştır. 1961 yılında anayasanın kabulünden ve yeni parlamentonun bu yasaya göre seçilmesinden sonra, Kurucu Meclis üyeliğinden ayrılıp emekli olana kadar yalnız üniversitedeki görevine devam etmiştir.

Türk Medeni Kanunu'nun ülke ve toplum ihtiyaçlarına göre değiştirilip, yeni bir ön tasarı hazırlanması için 1951 yılında görevlendirilmiş, bu kurulda 60 yılına kadar çalışmış, 27 Mayıs İhtilali dolayısı ile bu çalışmalara ara verilmiş, 1967 yılında bu öntasarıyı yeniden hazırlayıp toparlama görevini tek başına üstlenip uç buçuk

yıllık bir çalışma sonucu 908 sayfalık öntasarıyı adalet başkanlığına sunmuş, 1971 yılında kabul edilmiştir.

Profesör Velidedeoğlu, ayrıca Medeni Kanun, Borçlar Kanunu ve Atatürk'ün büyük Nutuk'unu, öz Türkçeye çevirerek daha kolay anlaşılır hale getirmiştir.

Yeni T.C.'nin hukuk alanında ciddi imzaları olmuş bu önemli hukuk adamının asla yadsınmayacak bir de araştırmacı, çevreci ve edebi kişiliği mevcuttur. 1942 yılından hayata veda edene kadar her pazar Cumhuriyet gazetesinin ikinci sayfasında köşe yazarlığı yapmıştır. 1980 öncesi kritik dönemde tüm partilerin isteği ile kendisine cumhurbaşkanlığı önerilmiş, "Bilim adamlığı şahsiyetinde, siyasetin yeri yoktur." tezi ile reddetmiştir.

Tam bir doğa tutkunu olan Velidedeoğlu, her yıl en az iki ay geçirdiği Uludağ'da gruplar halinde zirve gezileri yapan bir gezgin (ki bir kitabında bu gezileri derlemiştir), pek çok kişinin dikkatini bile çekmeyen bir kır menekşesi üzerine sayfalarca yazı yazabilecek bir romantik, Yahya Kemal'den bir dize aktarırken aynı cümleye Einstein'ın izafilik teorisini işleyen bir rasyonel, oğluna adını verdiği bir evlat kadar sevdiği rahmetli Muammer Aksoy'un deyişiyle "Her dönemde denenmiş, küçük hesaplara, kişisel çıkarlara kapılmamış", saygın bir kişilik, radikal uçların ve irticanın karşısında iflah olmaz bir Atatürkçü olarak sanırız tüm kuşaklar boyu hatırlanacaktır.

Ord. Prof. Dr. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu, 1992 yılında aramızdan ayrılmıştır.

HALK OYLAMASI SÜRECİ ve DERNEĞİMİZ

Öner TANIK *

Anımsayacağınız üzere, Anayasa değişikliği teklifi 2012 yılında gündeme getirildiğinde, tüm yurttaki etkin şekilde çalışarak, cumhuriyeti yıkmayı, rejimi değiştirmeyi amaçlayan bu değişiklik teklifinin iç yüzünü halkımıza anlatmıştık.

Sonraki süreçte yurt içinde ve dışında yaşanan olağanüstü gelişmeler nedeniyle siyasi iktidar bu hedefini gerçekleştirmekten uzaklaşmıştı.

Buna rağmen, siyasi iktidarın cumhurbaşkanlığı seçiminin ardından konuyla ilgili söylemlerinde artış gözlenmiş, kamuoyu yaratmak istedikleri açıkça görülmüştü. Yaklaşan tehlikeyi görerek, anayasa değişikliği konusunu, 2016 yılı başında yaptığımız Küçük Kurultayımızda ana gündem maddesi olarak ele almış ve derneğimiz tarafından yapılacak çalışmaların "ANAYASA TUZAĞI" ismiyle yapılmasını kararlaştırmıştık. 12 Mart 2016 tarihinde Ankara'da düzenlediğimiz Genel Başkanımız Tansel Çölaşan, Hüsamet Cindoruk, Sabih Kanadoğlu ve Prof. Dr. Erdoğan Teziç'in katıldığı Anayasa Tuzağı paneliyle yurt geneline yayılacak aydınlanma toplantılarının başlangıcını yapmış olduk. Fedakar şubelerimiz, bu tarihten itibaren yurdun dört bir yanında Anayasa tuzağı panellerini gerçekleştirmişlerdir.

Ayrıca aynı tarihlerde Genel Merkezimizde bir dizi seminer gerçekleştirerek, (Uluç Gürkan, Birgül Ayman Güler, Aydın Esen, Şahin Mengü, Onur Öymen) bunların çözümlemelerinden oluşan bir eğitim kitapçığı hazırlayarak şubelerimize gönderdik.

15 Temmuz'da yaşadığımız

FETÖ darbe girişiminin ardından ülkemizin gündemi daha çok huzur, güvenlik, birlik beraberlik olması gerekirken, 2002 yılında erken seçim isteyerek AKP'nin iktidar olmasının önünü açan, daha sonra Abdullah Gül'ün Cumhurbaşkanı seçilmesini sağlayan ve nihayet 7 Haziran seçimlerinden sonra Meclis Başkanlığı seçimlerinde uzlaşmaz tavırlarıyla dikkat çeken Devlet Bahçeli'nin AKP'ye yaptığı çağrı (yardım) ile Başkanlık Sistemi konusu tekrar gündeme geldi.

Dernek olarak, Anayasa Değişikliği paketinin komisyonda görüşülmeye başlanacağı olası tarihi tahmin ederek, ilk kitlesel miting yapmak üzere çalışmalara başladık.

4 Aralık 2016 tarihinde "Başkanlık Bölünmektir -Dur Diyelim" isimli miting için, Ankara Valiliğine yazdığımız yazımıza 22 gün sonra; Binali Yıldırım ile Devlet Bahçeli'nin TV'de canlı yayında yaptıkları ortak açıklamadan 15 dakika sonra cevap verilmiş ve miting "Güvenliğin sağlanamayacağı gerekçesiyle" yasaklanmıştır. Buna rağmen program iptal edilmemiş, tüm engellemelere ve korkutma politikalarına rağmen binlerce kişiyle Anıtkabir'in Tandoğan kapısında buluşarak Başkanlık sistemine karşı mesajlarımız sosyal medya ve basın aracılığıyla kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Bu süreçte miting çalışmalarına katılmaları için ziyaret ettiğimiz pek çok meslek odası veya sendikadan, "biz böyle bir konuda

siyaseten taraf olamayız" cevabı alınmış, ancak bu örgütler, daha sonra "gelecek tehlikeyi geçte olsa farkederek" hayır bloğunda yer almışlardır.

14-15 Ocak 2017 tarihlerinde Ankara'da yaptığımız Küçük Kurultayımızda yine Anayasa Değişikliği konusu ana gündem maddesi yapılmış, bu kurultaydan önce Genel Merkezce hazırlanan 3 kitapçık şubelerimizle paylaşılmıştır.

Küçük Kurultay da temel olarak, panel vb toplantıların muhafazakar seçmene hitap edilecek kişilerle birlikte yapılması kararlaştırılmış ve ayrıca alan çalışmalarına ağırlık verilmesi gerektiğinin altı çizilmiştir.

Kurultaydan sonra örgütümüze yayınladığımız 30.01.2017 tarihli genelgede "hedef kitle tanımlanmış, stratejimiz ve psikolojik etkilme çalışmalarımız" detaylarıyla anlatılmıştır. Özellikle şu tespitler yapılmıştır:

- Yerelde "Hayır" diyecek dernek, sendika, parti veya kişilerle görüşülerek birliktelikler oluşturulması,
- Kişilerin hedef alınmaması, il-

kesel bir duruş sergilenmesi,

- AKP ve MHP tabanındaki kararsız seçmene ulaşmaya yönelik çalışmalar yapılması,

- Seçmenin sandığa gitmesini teşvik edecek çalışmalara ağırlık verilmesi.

Bu tarihten itibaren Genel Merkezimiz Genelgede yer alan çalışma başlıklarıyla ilgili örgütümüzle bilgi ve malzeme paylaşımını sürdürmüştür:

1. Anayasa Değişikliği teklifi TBMM'ne geldiği gün 09 Ocak 2017 tarihinde, diğer kitle örgütleriyle birlikte TBMM önünde yapılan basın açıklamasına destek verilmiştir. Açıklama metni, büyük ölçüde derneğimizce hazırlanmıştır.

2. Mecliste Anayasayı görüşen milletvekillerine gönderilmesi amacıyla hazırladığımız metin şubelerimizle paylaşılmış, Genel Merkezimiz ve şubelerimiz telgraflar çekmiştir.

3. Ertuğrul Yalçınbayır, Ufuk Söylemez, Hüsamettin Cindoruk, Abdüllatif Şener, Namık Kemal Zeybek, Yavuz Selim Demirağ, Arslan Bulut, Ümit Özdağ.. vb isimlerle görüşmeler yapılmış,

Genel Merkez ve şubelerimizin düzenlediği panellerde konuşmacı olmaları talep edilmiş, yönlendirme yapılarak genel anlamda birçok toplantıya katılmaları sağlanmıştır.

4. Aynı kapsamda, şubelerimizde de örnek oluşturması amacıyla, Kurultayda belirlenen ilkelere uygun olarak, Ankara'da önce Çağdaş Sanatlar Merkezinde, ardından Ankara Konağı'nda "GAZİ MECLİSİN ÖNDERLERİ HAYIR DİYOR" başlıklı iki panel düzenlenmiş, bu paneller sosyal medyadan canlı yayınlanmıştır.

5. El ilanları hazırlanmış ve yaklaşık 800.000 el ilanı, isteyen tüm şubelerimize kargo ücreti de genel merkezce karşılanmak üzere gönderilmiştir. El ilanlarımız, son 15 güne girilirken "sandığa çağrı yapmak" amacıyla çeşitlendirilmiştir.

6. Takip eden günlerde, Genel Merkezde Prof. Dr. Emine Gül Kapçı ile düzenlenen iletişim semineri ve yukarıda anılan panellerin kayıtları CD haline getirilerek isteyen tüm şubelerimizle paylaşılmıştır.

7. Bina veya değişik alanlara asılmak üzere baskıya hazır pankart örnekleri şubelerimizle paylaşılmıştır.

8. Referandum sürecinde yaşanan "varlık fonu" olayı nedeniyle T.C Ziraat Bankaları önünde tüm şubelerimizle eşzamanlı basın açıklamaları yapılmıştır. Bu açıklamalarda, getirilmek istenen rejime örnek verilmiştir.

9. Yine seçime katılımı arttırmak amacıyla derneğimizce hazırlatılan reklam filmi bir hafta boyunca Halk TV'de, sosyal medya kanallarımızda, odatv, gerçekgündem ve abcgazetesi adlı internet sitelerinde ve bir kez de İsmail Küçükkaya ile Çalar Saat programında,

(Fox TV'de) yayınlanmıştır.

10. Süreç içerisinde Aydınlık, Yeniçağ ve Sözcü gazetelerine çeşitli ilanlar verilmiştir.

11. Uğur Dünder ile Halk Arenası programı 31 Mart 2017 akşamı Nazım Hikmet Kültür Merkezinde derneğimizce düzenlenmiştir.

12. Tüm yurttaki olduğu gibi Ankara'da da şubelerimiz, gençlerimiz ve bursiyerlerimizden oluşan değişik ekiplerle saha çalışmaları yürütülmüştür.

Sonuç olarak; ne yazık ki, siyasal iktidar eşit olmayan bir yarışta, seçim yasaklarına rağmen her türlü devlet olanağını kullandığı bu eşitsiz yarış, üstelik seçim esnasında alınan hukuksuz kararlarla birlikte kağıt üstünde kazanmış görünmektedir.

Oysa gerçekte kazanan Vatan ve Cumhuriyet ortak paydasında buluşabiliyoruz, dayanışmamız ve süreç boyunca halkımızla temas ederek kazandığımız "birlikimiz" olmuştur. Şüphesiz ki, ülkemizi bekleyen kara günlerden ancak ve ancak Atatürkçü Düşünce'nin yol göstericiliğinde, örgütlü mücadele ile çıkılacaktır.

Fedakar Örgütümüze Binlerce Teşekkür

Örgütümüzün referandum süreci boyunca genel merkezimize göndermiş olduğu iletilerden cesaret aldık, moral bulduk. Kuvey-i Milliye ruhuyla, bazen köylerde, bazen şehir merkezlerinde el ilanlarımızı dağıtan, afişlerimizi asan, bazen TV- Radyo programlarında konuşarak, bazen düzenledikleri konferanslarla halkımızı aydınlatan, kimi zaman pazara cezalarına, kimi zaman salon iptallerine, kimi zaman dernek binalarına yapılan fiziki saldırılara maruz kalan; emeğini, parasını, canını ortaya koyan tüm yol arkadaşlarımıza içtenlikle teşekkür ederiz.

***ADD Genel Sekreteri**

“Gönüllü Olarak Köleliğe Koşmak” Ve Sonrasında “Vicdan Zorbalığı Karşı”

Lütfü KIRAYOĞLU *

Stefan Zweig geçen yüzyılın en ilginç, kısa ömrüne ve hazin sonuna rağmen en verimli yazarlarının başında gelir. Avusturyalı yazar Atatürk’le aynı yılda, 1881 yılında Viyana’da doğar. Atatürk’ün ölümünden 3,5 yıl sonra, 1942’de İkinci Paylaşım Savaşı koşullarında son durak olarak sığındığı Brezilya’da karısı ile birlikte intihar ederek yaşamına son verir.

Önceleri çeviriler yapan ve ilk eserlerini şiir dalında 20 yaşında iken veren yazar, daha sonra, hikâye, öykü ve tanınmış kişilerin yaşam öyküleri ile en ilginç eserlerine imza atar. Birinci Paylaşım Savaşını yaşadığı gibi, İkinci Paylaşım Savaşının gelişini de görür. Yaşamını sürdürdüğü Salzburg’u 1938 yılında Nazilerin baskısı nedeniyle terk ederek önce İngiltere’ye, oradan da bir yıl sonra New York’a gider. Birkaç ay sonra da

Brezilya’ya yerleşir. 22 Şubat 1942 tarihinde karısı Lotte ile birlikte Rio de Janeiro’da intihar eder.

Dünyanın gittiği felaket ortamında ülkesini ve Avrupa’yı terk etmesi nedeniyle bazı siyasal eleştirmenlerce “pasifist” olmakla suçlansa bile bazı eserlerinde despotizme karşı inanılmaz bir mücadele verdiği görülür. 2014 yılında dilimize Can Yayınları tarafından Zehra Kurttekin tarafından kazandırılan “Vicdan Zorbalığı Karşı ya da Castellio Calvin’e” adlı eseri bu mücadelenin en tipik örneğidir.

Zweig bu eserinde 16. yüzyıl Avrupa’sında “dinde reform” adına ortaya çıkanların nasıl dinsel tutuculuğa, diktatörlüğe ve zulme dönüştüğünü anlatırken Hitler zorbalığına karşı da son derece etkin ve tutarlı düşünceler ileri sürer. Bu eserin bizim için

en ilginç yönü ise bundan yaklaşık 500 yıl öncesinin Cenevre’sinde yaşananlar ile günümüz Türkiye’si arasında görünen paralelliklerdir. Bu sayede dinsel tutuculuk ve zorbalık açısından Ortaçağ Avrupa’sı ile aramızda ne kadar kısa bir mesafe olduğu hakkında da fikir sahibi oluyoruz.

Eserin en sürprizli yönü ise Katolik kilisesinin tutuculuğuna karşı reform hareketi olan Protestanlığın kurucusu olarak bilinen Lütther’in takipçisi Kalvin’in reformculuğunun nasıl tam bir zorbalığa dönüştüğü ve bizim bu gelişmeyi pek fazla bilmiyor olmamız. Okullarda okutulan tarih kitaplarında Lütther ile birlikte Kalvin’in resimlerini “din reformcusu” olarak görüyoruz. Bizlerin Kalvinizm hakkında bilgimizin sorgulanmaması en önemli eksikliğimiz.

Jan Kalvin (*) 1509 yılında Fransa’da doğdu. Katolik prensiplerinin çok katı olduğu bu ülkede bir din reformcusu olarak tanındı. Burada barınamayacağını anladığında İsviçre’nin Cenevre kentine sığınarak burada Kalvinizm mezhebini yaymaya başladı. Reformcu olarak biliniyordu ama, “Hristiyan Dininin Kanunları” adlı eserinde toplumu tam bir cendere içine alıyordu. Lüks yaşam, mücevherler, süslü elbiseler, dans etmek, içki içmek günah sayılıyordu. Ancak bu tür yasaklarla yetinmeyecek bütün toplumu denetim altına aldı. Bir süre sonra Cenevreliler bu durumdan rahatsız olup Cenevre’den uzaklaştırsalar da daha sonra tekrar davet ederek çok daha geniş yetkiler tanıyarak gönüllü köleler oldular.

Stefan Zweig bu olguyu şöyle açıklıyor: “gerçekten de geniş bir kitle, insanı tüketen çeşitli sorunların verdiği yorgunluk, hayatın karmaşıklığı ve kişiye yüklediği sorumluluklar karşısında dünyanın her şeyi kapsayacak biçimde bir düşünme mesaisini nihai olarak tümüyle üzerinden atacak bir düzenle mekanikleşmesini özler. Var olmanın yüklediği sorunlardan kurtulmayı sağlayacak bir Mesih’e yönelik özlem, toplumsal ve

dinsel peygamberlerin yolunu açan mayanın özünü oluşturur. Bir nesil, ideallerini ateşini ve renklerini yitirdiği anda, ortaya etkileyici bir adamın çıkması, kendisinin, sadece kendisinin yeni bir formül bulduğunu ya da yarattığını buyurgan bir biçimde açıklaması daima yeterli olur; binlerce kişinin güveni hemen o anda bu sözüm ona halk kurtarıcısına, doğru akar... Milyonlar büyülenmişçesine, teslim olmaya, aşka gelmeye, hatta baskı altına alınmaya bile razıdır ve bu türden vaazlar veren ve vaatlerde bulunan kişiler, ne kadar çok şey talep ederlerse, onun o denli kulu kölesi olurlar. Onun daha kolay yönetebilmesi uğruna, düne kadar en büyük mutlulukları olan özgürlüklerinden kendi rızaları ile vazgeçerler. Birlik duygusunun verdiği ateşli sarhoşluk içinde kendiliklerinden köleliğe koşarlar ve kendilerini döven kırbaça övgüler düzerler; böylece Tacitus'un Gönüllü Olarak Köleliğe Koşmak anlayışı tekrar gerçekleşmiş olur."

Zweig'in çizdiği bu tablo 400 yıl sonra Almanya'da gerçekleşirken,

günümüz Türkiye'sinde benzer tablolar görebiliyoruz.

Stefan Zweig 500 yıl önce Cenevre'de yaşama geçirilen baskı rejiminin aracını da şöyle değerlendirir: "Hiçbir diktatörlük güç olmadan düşünülemez ve ayakta kalamaz. Gücü elinde tutmak isteyen gücün aygıtlarını da eline geçirmelidir; emir vermek isteyen cezalandırma yetkisini de sahip olmalıdır."

Kalvin'in psikolojisi artık şu hale gelmiştir: "Tanrının sözünü yorumlama hakkının sadece kendisine ait olduğundan ve hakikati yalnız kendisinin bildiğinden bir an olsun şüpheye düşmemiştir... Zira tarihte ancak böyle bir kendine takıntılı olma hali, böyle muazzam bağnazlıkla bir kendinden emin olma hali lider yapar adamı".

Elbette lider olmak için bazı dış etmenler de gereklidir. Kalvin'in Fransa'dan sonra Cenevre kentinden bir süreliğine sürülmüş olması onun önünde yeni ufuklar açar. Tıpkı daha sonra başka ülkelerde, hatta bizde olduğu gibi...

"Sürgün, hapis, aforoz büyük bir

dünya devrimcisi için asla engel oluşturmaz, tersine, her zaman için popüler olmanın gereklerinden sayılır; kitleler tarafından ilahlaştırılmak için geçmişte mağduriyete uğramış olmak gerekir. Bir halk liderinin nefret edilen bir sistem tarafından zulüm görmüş olması, sonraki dönemlerde büyük kitlesel başarıların önkoşulu sayılır, çünkü kahramanlığıyla verdiği her gözle görülür sınav, müstakbel öndere halkın gözünde büyük bir paye kazandırır. Büyük bir politikacı için arada bir arka planda kalmaktan daha elzem bir şey olmaz; zira ortalıkta görünmez olmakla efsaneleşir; rivayetler etrafında bir bulut gibi uçuşarak ismini parlattır, yüceltir; geri döndüğünde hiçbir katkısı olmaksızın bir atmosfer olayı misali yüz kat artmış bir beklentiyi karşılar. Tarihin hemen hemen bütün halk kahramanları ulusları üzerindeki duygusal etkilerini sürgündeyken kazanmışlardır; Caesar Galya'dayken, Napoleon Mısır'dayken, Garibaldi Güney Amerika'da, Lenin Urallar'dayken, yok olduklarında, var oldukları zamanlardan

daha güçlü olmuşlardır; Calvin de öyle...”

Günümüz Türkiye’sinden de böyle bir geçmiş anımsıyoruz.

Kalvin toplumu böylece egemenliği altına aldıktan sonra yeni düzenlemeler ve muhbir sistemleri harekete geçer: “...Zira artık bütün vatandaşlar gönüllü denetleyicilere dönüşmüştür. Muhbirliğin bulanık akıntısı gece gündüz akmakta ve din engizisyonunun çarklarını döndürmektedir... Tiyatro, eğlence, halk şenlikleri, dans, her tür oyun yasaklanmıştır; hatta masumane bir spor olan buz pateni bile Calvin’in zehirli hıncını üzerine çekmiştir. Adeta keşiş gibi olanlar dışındaki kıyafetlerin tümü yasaktır; terzilerin belediye meclisinin izni olmadan yeni kesimler imal etmesi yasaktır, kızların on beşinden önce ipekli, o yaştan sonra da kadife elbiseler giymeleri yasaktır, altın ve gümüş işlemler, altın şeritler, düğmeler ve tokalar, altının ve mücevherin her tür kullanımı tümüyle yasaktır. Erkeklerle uzun bırakılmış, kadınlara kabartılmış saçlar yasaktır; dantelalı başlıklar, eldivenler, fırfırlar ve açık ayakkabılar yasaktır... Yirmi kişilikten daha kalabalık aile yemekleri yasaktır, vaftizlerde ve nişanlarda belli bir sayının üzerinde yemek çeşidi bulundurmamak hatta konserve meyve gibi tatlılar ikram etmek yasaktır...”

Bu yasaklar acımasızca uygulanır. İdamlar, kelle uçurmalar, hapisler birbirini kovalar. Cezaevleri artık insan almadığı için tutuklamaların durdurulması için resmi yazı yazılır. Calvin artık yaptıklarını açıkça savunmaktadır: “Herkes her düşündüğünü söyleme özgürlüğü verilmez... Aynı fikirde olmayan insanları susturmakla asla bir baskı uygulanmış olmaz; sadece haklı davranılmış ve daha yüce bir fikre hizmet edilmiş olur... İnancı bir kişi... Kilise meclisinden herhangi bir nokta ya da noktacıta fikir ayrılığına düşen kimseleri -ister karısı, dostu, kardeşi ve akrabası olsun- engizisyona teslim etmeye hazır olandır.”

Stefan Zweig “bir kez zora başvuran buna devam etmek zorundadır” değerlendirmesini yapmaktadır.

Bir başka uygulama da bize pek tanıdık geliyor: “Meclisin her oturumunda Fransa’dan gelen, ona maddi manevi bağlı yeni Protestan mülteciler Cenevre yurttaşı yapılmış, böylece seçmen listelerine alınmıştır. Bu suretle meclisin oyları ve görüşü, yavaş yavaş onun lehine dönmüştür; bütün memurluklara, gözü kapalı itaat eden kişiler kaydırılmış ve eski cumhuriyetçi soylular dışlanmıştır.”

Sıradan insanların seyirci kalmasını Zweig şöyle değerlendiriyor: “Ve bütün savaşlarda kendi saflarında bekleyen pasifistler, en militan düşmandan daha tehlikelidir.”

VE BİR TOPLUMU DÖNÜŞTÜRMEK

“Diktatörler için kaçınılmaz olan bazı krizleri bir kez aştılar mı, genellikle bir süre için yerlerini sağlamlaştırmış olurlar; nasıl ki insan bünyesi iklim değişikliklerinden veya değişen hayat şartlarından ilk başta rahatsız olsa da sonradan onlara alışıyor; halklar da egemenliğin yeni biçimlerine şaşılacak bir hızla uyum sağlar. Aradan bir süre geçince, şiddet dolu yeni zamanları, daha çok sevdikleri o eski zamanlarla karşılaştıran küskün yaşlı kuşak ölüp gitmeye başlar; onların ardından yeni geleneğin içinde büyümüş bu yeni ideali son derece doğal, mümkün olabilecek tek ideal olarak gözü kapalı kabul eden bir gençlik yetişmiştir. Bir halk, bir idealin peşinde, her zaman tek bir kuşak içinde bile kesin bir biçimde değiştirilebilir.”

Kalvin sıradan insanları dönüştürüp teslim alırken kendine karşı çıkabilecek bilim insanlarını da baskı altına alır. Ölüme gönderir. Devrin ünlü tıp ve teoloji bilgini Miguel Serveto, Calvin’in yöntemini bilimsel şekilde eleştirme girişiminde bulunur. Bu girişimi 27 Ekim 1553 tarihinde Cenevre meydanında kitaplarıyla birlikte ağır ateşte yakılıp kızartılarak ölümü ile sonuçlanır.

Ancak bu gözdağı dürüst insanların mücadelesini durduramaz. Bu kez Fransız aydın bilim adamı Sebastian Castellio, zorbalığa karşı büyük ve açık bir mücadeleye başlar. Calvin kendini eleştirme cüretini gösterenleri yok etmek için, bir zamanlar karşı çıktığı Katolik engizisyonu ile işbirliğine girer. Serveto’dan 10 yıl sonra, 26 Aralık 1563 tarihinde yoksulluk içinde ölür. Ne yazık ki zorbalık vicdanı bir kez daha yenmiştir.

Buna rağmen durum ümitsiz değildir. En koyu karanlık bile sonsuza dek sürmez. Zweig bu umudu şöyle açıklar:

“Bir kasın (adalenin) aralıksız olarak fazla gergin, fazla kasılı kalamayacağı gibi, bir tutkunun sürekli akkor halini koruyamayacağı gibi, din diktatörlükleri de müsamahasız radikalliklerini asla devam ettiremez. Onların baskısına acılı bir şekilde katlanmak zorunda kalan, çoğu kez tek bir kuşak olur... Geniş planda, diktatörlükler insanlık için kısa süreli düzeltmeler anlamını taşır. Tepkisel biçimde hayatın ritmini duraklatan her şey, aslında kısa bir gerilemenin ardından onun daha hızla ilerlemesine yarar.”

Kendilerine hangi siyasal rüşvetler verilirse verilsin Cumhuriyetin kazanımlarını yaşamış Türk gençliği “kindar ve dindar” kışkırtmalarına kapılmayarak acılı kuşak olmayı reddedecek, tarihin tekerleği toplam olarak asla geriye döndürülemeyecektir.

(*) Jean Calvin adını çevirmen, okunduğu gibi, yani Jan Calvin olarak kullandığı için esere sadık kalınmıştır.

NOT: Bu yazı, 500 yıl önce Avrupa’nın göbeğinde yaşananların benzerinin 80 yıl öncesinin Almanya’sında ve günümüz Türkiye’sinde yaşanmış olması çerçevesinde bir kitap tanıtımının ötesinde, bir deneyim aktarımıdır.

*ADD Genel Sekreter Yardımcısı

“3. Milli Kültür Şurası” Nasıl bir Türkiye öngörüyor?

Hüseyin AKBULUT

3. Milli Kültür Şurası’nın düzenlenişinin üzerinden iki ayı aşkın bir zaman geçti. Kültür sanat dünyasının sessizliğe bürünerek söz konusu forumla ilgili neredeyse hiçbir yorumda bulunmaması, derinlemesine bir analiz yapmaması düşündürücü. İnsan sormadan edemiyor. Yoksa, kurbağa deneyiminde olduğu gibi “haşlanma” tamamlandı mı?

Biliyoruz ki bu tür forumlar boşuna düzenlenmez. Geleceğin icraatına dayanak oluşturmak için düzenlenir. Yaşanan siyasal süreç ve Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı söz konusu olunca da Şura’nın düzenlenişindeki asıl tema, “Yeni Türkiye” teması öne çıkar.

Konu önemli. Çünkü masaya yatırılan, geçmişimiz, geleceğimiz, birliğimiz, dirliğimiz, kimliğimiz, özetle kültür kapsamındaki yaşamımız, uygarlığımızdır.

Bu nedenle ilgisizlik affedilemez.

Biz yine de bu ilgisizliği, 15 yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde uygulana gelen kültür sanat siyaseti ile bu siyasetin Cumhuriyet kültürü ve sanatı karşılığına bağlayalım. Dolayısıyla, “nasıl bir şura olacak, bakanlık yaşamsal konuları kimlerle tartışacak, Türkiye’nin geleceği için hangi sonuçlar dikte edilecek, Şura’dan nasıl bir bildirge çıkarılacak? Zaten biliniyor”, diye düşünölmüş olmalı ki ilgisiz kalındı.

Şura’da ulaşılan sonuçların, zamanla kültür sanat dünyası tarafından irdeleneceğine inanmak istiyoruz. Ancak biz bu yazımızda, Şura’nın düzenlenmesinde göze çarpan yaklaşımlara göz

atarak kuşbakışı genel bir analiz yapalım:

Öncelikle Şura’nın başlığı; Milli Kültür ile Adalet ve Kalkınma Partisi fikriyatı

Düşünsel planda yan yana gelemmez, getirilemez iki kavram.

Çünkü “millilik”, “millicilik”, diğer tanımıyla “ulusçuluk”; uluslaşmayla, ulus devletle kurumsallaşan bir ideoloji. Bizde bunun tarihi de adresi de Cumhuriyet. Oysa günümüzün iktidarı ile onun siyasetini kutsayan ideologları, değil bu ideolojiye olumlu bakmayı, tam da tersine Cumhuriyetle kurulan ulus devleti ve milliliği yaşanan bütün kötülüklerin nedeni sayıyor.

Daha çok ümmetçi, İslamcı bir siyaseti benimsiyor ve yürütüyor.

Uzağa gitmeye gerek yok, bu bakış Şura’nın bütün kararlarına baştan sona yansımış. Cumhuriyetin “Tek tipçi (!) ideolojisi” ile çağdaşlaşmayı ve uluslar arası açılımı amaçlayan “ulusal kültür” de “ulusal kimlik” de tamamen reddedilmiş.

O nedenle AKP ile millilik, milli kültür yan yana gelemmez, getirilemez iki kavram diyoruz.

Şura’nın düzenlenmesinde ve sonuçlanmasında dikkat çeken diğer önemli yaklaşım, alınan bütün kararların ve uygulanması öngörülen kültür siyasetlerinin “yerel” ve “geleneksel” öngörüyor olmasıdır.

Cumhuriyet kültürü yerine “yerel” ve “geleneksele” dayalı bir kültür siyaseti.

Kuşkusuz iktidarın bu yaklaşımı da yeni değildir. Tez, ilk kez Başbakanlık Müsteşarı Ömer

Dinçer tarafından dile getirilmiş, uzun tartışmalara yol açılmıştı. Ardından, kültür alanının yerel yönetimlere devri için hazırlanan yasal düzenlemeler gündeme oturmuştu. Ben, daha 2003’te, bağımsız Kültür Bakanlığı’nın kapatılarak turizme eklenmesini de bu siyasete bağlayanlardandım. Örnekleri çoğaltmak mümkün...

Böyle bir kültür siyaseti amaçlanınca da, Milli Kültür Şurası’ndan çıkarılacak sonuçlar, Şura’nın açılışında, daha baştan Sayın Cumhurbaşkanı tarafından ilan ediliyor:

“Siyasetin merkezine yerli ve milli olanı yerleştirmek”.

Gelenek referanslı bir yeni kimlik inşa etmek.

Bu anlayıştaki kafa ve kavram kargaşası ise, “gelenekselcilik”, “yerellik”, “ulusalcılık” ve uluslar arası açılım olarak da tarif edebileceğimiz “evrensellik” kavramlarının doğru ölçüde algılanamamasından kaynaklanıyor.

Dahası, bu kavramlar, birbirlerine karşıt kavramlar olarak algılanıyor. O zaman da kültürü, daha da doğrusu yaşamı dondurmak sonucu çıkar.

Oysa Şura’ya konu edilen kültür, yaşayan bir organizmadır. Tarihi süreçle, zamanla, coğrafyanın bize sunduğu ve yarattığımız yeni değerlerle sürekli olarak değişir, gelişir. Kültürü yerli ile gelenekselle sınırlar, dondurursak, yaşamı dondurur, tarih sahnesine çıktığınız gibi kalırız.

Kavramlar birbirinin karşıtı değil, devamı, tamamlayıcısıdır.

Diğer bir tanımla milli olmadan evrensel, evrensele ulaşılmadıkça da milli olunamaz. Çünkü millilik, kültürünü dondurmak değil, geliştirerek dünya liginde yer almak, onlarla yarışır duruma getirebilmektir.

Saklamaya, örtmeye gerek yok, kafa karışıklığındaki bu anlayış da iktidarın Cumhuriyet kültürü kar-

şıtlığından geliyor. Cumhuriyetin yerelden evrensele yükselmeyi amaçladığı kültür sanki bizim değilmiş, batıdan alınan öykünme, taklit bir kültürmüş anlayışından geliyor.

Tam da tersine Cumhuriyet rejimi, uzun tarihi yürüyüşümüz aşamalarında unutilan, kaybolan kültürümüzü asıllarına, “öz kaynaklarına” dayandırdı. Cumhuriyetin kültür siyaseti, tarih anlayışında, dilde, eğitimde, sanatta, inançta, özetle kültürün her alanında; kaynağa, öz’e, kendimize dönüş, öz korunarak, öz’den yola çıkarak çağdaşlaşma, evrensele ulaşma siyasetidir.

İddia edilenin tam da tersine, Cumhuriyet, “Tanzimat batıcılığı” yerine, özden yola çıkarak “çağdaşlaşma” ideali ve siyaseti üzerinde yükseldi.

Özellikle de söz konusu dönemde kurulan Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu’nun çalışmalarına göz atmak gerekiyor.

Bakın, Cumhuriyetin kurucusu müzik sanatında ve genel olarak sanat alanında izlenecek siyaset için yol gösterirken 1934’te TBMM’yi açış konuşmasında ne diyor:

“...Ulusal ince duyguları düşünceleri anlatan yüksek deyişleri, söyleyişleri toplamak, onları bir an önce genel son musiki kurallarına göre işlemek gerekir. Ancak bu güzeyde ulusal Türk müziği gelişebilir, evrensel musikide yerini alabilir”

Anlayış belirgindir, “Anadolu”-ya, “öz”e, “halka” yönelmek ve öz korunarak “çağdaşlaşmak”.

Şura’nın düzenlenişinde dikkat çeken öteki bir özelliğe dikkat çekelim:

Belirgin husus, görüş alışverişi sunulan 17 konu başlığı ile bu başlıklar altında oluşturulan komisyonların atanan başkanlarıdır.

Bu başlıklar içerisinde ne-

den “Tarih” yok? Neden “Din – İnanç” yok? “Yazı”, “Bilim”, “Halk bilimi ve kültürü” ile benzeri başlıklar neden yok? Kültürü oluşturan bu temel başlıklar neden es geçilmiş? Günümüzde ve siyaset dünyamızda büyük tartışmalara konu olan, büyük kaymalar yaşanan bu alanları Şura’ya başta gelen konular olarak taşımak gerekmez mi?

Komisyonların oluşumu konusunda ise söylenecek söz yok! Malum görüşü paylaşanlardan oluşan kurullara, sorun çıkartmayacağı düşünülen göstermelik birer ikişer kişi serpiştirilmiş. Emek vermiş, yaşamını bu alanlarda tüketmiş kültür sanat insanları, yöneticiler, tarihçiler, bilim in-

sanları, yazarçizerler, besteciler, müzikçiler, oyuncular, dansçılar, ressamalar, yontucular, mimarlar komisyonlardan dışlanmış.

İnsan sormadan edemiyor, bu alanların tek bir gün yönetimlerinde bulunmadan, içinde bile olunmadan ve yetkeye sahip olunmadan komisyon başkanlıklarında bulunmak nasıl duygudur?

Tanımlamak gerekirse, planlanan amaca ulaşmak için “çok sazlı, tek sesli” bir koro oluşturulmuş.

Komisyonların ulaştığı, eski, yeni, önemli, önemsiz, birbirleriyle çelişkili, ilginç çok sayıda sonuç ve öneri var. Ulaşılan bu sonuçlar kültür sanat dünyası ta-

rafından irdelenmeli, varsa, karşı tezler ortaya konmalı, yazı ve raporlarla bakanlığa ve toplumun dikkatine sunulmalıdır ki düzenlenen bu forum için doğrulara ulaşılabilirsin.

Kuşkusuz bu sonuçları derinlemesine irdelemek bu yazının sınırlarını aşıyor. Ancak biz yine de Sanatın özel ilgi alanına girdiği için “Müzik” ile Sahne Sanatları” komisyonlarında dikkat çeken sonuçların birkaçının altını çizelim:

“Gelenek referanslı, evrensel bir yeni kimlik inşası” öngörülüyor. Geleneğe saplanarak evrensele ulaşmak! Mümkün mü?

“Dünyayla ilişkisini yerel referanslardan hareketle kuran yeni

bir kültürel kimlik”. İnsan sormadan edemiyor. Ulusal kimlikten vazgeçilerek kaç kimlik? Hangi kimlikler? Parçalanma mı öngörülüyor?

“Cumhurbaşkanının himayesinde tecrübeli müzik eğitimcilerinden oluşan bir kurulun kurulması ve bu kurulun alacağı kararların uygulanması”. Sanırım modaya uymak için ortaya atılan bir öneri!

“TÜSAK anlayışında, benzeri kurullar” tavsiye ediliyor. Özetle, sanatı yönlendiren kurumların tüzel kişilikleri ve varlıkları ortadan kaldırılсын deniyor.

“Konservatuvarların, yalnızca yüksek öğretim seviyesinde

eğitim veren ‘Müzik ve Sahne Sanatları Üniversiteleri’ olarak yeniden yapılandırılmaları” öngörülüyor.

“Özel tiyatrolara aynı ölçüde ödenek verilmezse, Devlet Tiyatrosu bütçesinin her yıl yüzde 20 oranında kesilmesi ve 5 yılda sıfırlanması” isteniyor. İbretlik bir öneri! Yani birlikte ölelim deniyor.

Kurul, “Kültürün kaymağını yemeye hevesli kifayetsiz muhterislerden müteşekkil ‘Kültür Sanat Locası’nın tasfiye edilmesini”, söz konusu önermelerin uygulanabilmesi için de şart koyuyor. Deyim kurulun. Loca kimlerden oluşuyorsa!

Şura’da, geleceğin Türkiye’si için öngörülen kültür siyasetinin genel çerçevesini ise Bakanlık Müsteşarı Prof. Dr. Haluk Dursun başkanlığındaki, “Kültür Politikaları Komisyonu” ortaya koyuyor. Bilinen saptama özetle şöyle:

“‘Ulus devlet’ kavrayışını aşan bir anlayışla, tek tip ideoloji merkezli sınırlamalar olmaksızın, tarihiyle barışık, toplumun bütün katmanlarına hitap eden, bir kültür siyaseti”.

Güzel de, birde cumhuriyet tarihiyle ve kültürüyle barışık olabilsek. Nerdeyse Şura’nın tüm komisyon kararları “Cumhuriyet Kültürü’nün reddiyle yüklü.

Ve “geleneksele”, “yerelle” dayalı bir kültür sanat siyaseti.

Biz, Sayın Kültür ve Turizm Bakanımızın bu önerileri ve sonuçları, Türkiye için “üzerinde mutabakat sağlanan ve uygulanabilir öneriler ile sonuçlar” olarak görmemesini dileriz. Çünkü tartışarak görüş almayı öngören bu tür forumlar “çoksesliliği” zorunlu kılar. Oysa bu Şura, amaçlanan sonuçlara ulaşmak için “tek sesli” ve “dışlayıcı” bir anlayışla düzenlenmiş.

Söylemek zorundayız. Bu sonuçlardan, “gelişmiş”, “uygar”, kendi ve dünya ile “barışık”, “bir ve bütün” bir Türkiye çıkmaz.

BÜYÜK KÜLTÜR DEVRİMCİSİ HASAN ÂLİ YÜCEL

Feyziye ÖZBERK *

Hasan Âli Yücel'i tam 56 yıl önce 26 Şubat 1961'de kaybetmiştik. O, eğitim ve kültür yaşamımızda derin izler bıraktı. Onun ve kurduğu eserlerin, kıymeti yıllar geçtikçe daha iyi anlaşılıyor. O, "Biz yarınların insanlarıyız," demişti. Bu değer yıllar geçtikçe daha da iyi anlaşılacak. Acılar çekilse de en sonunda gerçek ve değerli olan kazanıyor.

En başarılı bakan: Hasan Âli Yücel

Kendisiyle bir nehir söyleşi yaptığım Talip Apaydın, O'nu en başarılı bakan olarak değerlendirmişti. "Hasan Âli Yücel üstüne kitaplar yazılarak hakkında çok şey söylendi, daha da söylenecek. Bence hepsinin özeti şu olacak: En başarılı Milli Eğitim Bakanı. Dostu düşmanı bu konuda birleşecek."

"Devri, büyük atlımlar, girgin denemeler devriydi. Yerinden kımıldamaz bir çarkın başına geçmiş, eğitim tekerini en uzak dağ başı köyüne doğru sürmüştü. Meclis kürsüsünde, üniversite sorunlarının ortasında, teknik okulların içinde, hele köy eğitiminin çözümünde, okul yapılarında, dersliklerde, işliklerde... Hep aynı enerjiyle, aynı heyecanlı tutumla çalışmıştı. En etkili bakandı. Kişiliği devletin rengini boyuyordu. Gününde devletin asıl işlerinden birisi eğitim olup çıkmıştı. Böylesine alıp götürüyordu çarkı." (**)

Yücel için Atatürk, bir ilham ve enerji kaynağıdır

Hasan Âli Yücel'in olağanüstü başarısının sırrı neydi? Yücel için Atatürk, bir ilham ve enerji kaynağıdır. O'nun gösterdiği yoldan, hiç ayrılmıyor. Kendisine iftiralar

atıldığı ortamda partisince yalnız bırakıldığında ya da Ulus gazetesindeki yazıları sansür edildiğinde her ikisinden de istifa ederek ayrılmış ama Atatürkçülüğünde en küçük bir eksilme olmamıştır.

1930 yılında, Atatürk'ün, üç aylık yurt gezisine Milli Eğitim Bakanlığı temsilcisi olarak, Yücel de katılıyor. O bu gezide Atatürk'ü çok yakından tanıyor. O'nun nasıl düşünüp nasıl karar verdiğini yakından gözlemliyor. Ayrıca yurt gerçeklerini, sorunları daha iyi kavıyor.

Tüm seçimlerini bilimin ışığında aklını kullanarak yapıyor

Tüm seçimlerini bilimin ışığında aklını kullanarak yapıyor. Kararlarını bu yolla veriyor. Devrimciliği ve aldığı felsefe eğitimi bu anlayışı, onun düşüncesinin ve kişiliğinin yapı taşı yapmış. Tabii başarısında birikiminin, mücadeleci ve iyimser kişiliğinin ve uyguladığı yöntemlerin de rolü önemlidir.

Maddi, ideolojik ve siyasi koşullar başarılı olması için uygundur.

Atatürk'ün önderliğinde başlatılan, devrimci atılımlar, devrimci rüzgâr 1940'ların ilk yarısında da devam etmektedir. Ayrıca önemli bir etken: Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, 1946 yılına kadar Yücel'in en büyük destekçilerinden biridir.

Hasan Âli Yücel, önceki yıllardaki görevleri, öğretmenlik, müfettişlik nedeniyle alanındaki sorunları ve ihtiyaçları biliyor. Öğretmenleri ve bakanlık kadrolarını yakından tanıyor.

Değerbilen, birleştirici bir aydındır. Kişisel hesapları yoktur. Kendinden önceki devrimci bakanların, Mustafa Necati, Dr. Reşit Galip, Saffet Arıkan, yaptıkları hizmetlere sahip çıkıyor, geliştiriyor. Çevresinde onunla benzer koşullarda yetişmiş devrimci bir aydın birikimi var. Yücel, bu kadronun, Cevat Dursunoğlu, İsmail Hakkı Tonguç, İhsan Sungu, Rüştü Uzel gibi değerini takdir ediyor ve onları bir araya getirmeyi, onlarla omuz omuza yürümeyi başarıyor.

Her büyük girişime, o alanın hemen her temsilcisinin yer aldığı büyük toplantılarla (şuralar) başlıyor. Ortak akla inanıyor. "Akıl akıldan üstündür" düşüncesinin tüm insanlarca benimsenmesinin demokrasinin de amaçlarından biri olduğunu biliyor. Atatürk'ün de üzerinde önemle durduğu bir ilkedir bu: "En büyük

hakikatler ve terakiler (ilerleme), fikirlerin serbest ortaya konması ve teati (alış-veriş) edilmesi

ile meydana çıkar ve yükselir."

Ona göre bir yönetici demokrat ve hoşgörülü olmalıdır. Bu düşünce yöneticiliğinin de temelini oluşturuyor. Kolektif çalışmaya yatkın. Hep birikimli insanları bularak onlarla birlikte çalışıyor. Onlarla tartışıyor. Onlardan öğrenmeyi biliyor. Bu yöntem onun başarılarının en önemli anahtarlarından biridir. Hasan Âli Yücel ve İsmail Hakkı Tonguç'un uzun yıllar omuz omuza yaptıkları soursuz, başarılı çalışmaları ve dostlukları bunun en iyi örneklerindendir. Tabii bu başarılı birlikteliğin sevabı her iki büyük insana da aittir.

Örneğin eğitim kurumlarında, Âşık Veysel de Ruhi Su da ders veriyor. Böylece yetişmiş yetenekli her yurttaştan yararlanılıyor. Örneğin Rusçadan yapılan çeviri çalışmalarında Zeki Baştımar'ın da cezaevinde olan Nâzım Hikmet'in de bilgisinden, emeğinden yararlanılıyor. Yararsız bürokratik engellere hayat hakkı tanınmıyor. Değeri bilinen insanların yaratıcılıkları güçleniyor. Mutlu oluyorlar. Gençler de hem eğitimin insan birikimi için önemini hem de her şey olmadığını, yalnızca diplomanın insanı yüceltmediğini, kişisel yetenek-

lerin, yaratıcılığın önemini yaşayarak, tanıyarak öğreniyorlar.

Mutluluğu halka, insanlığa hizmette buluyor

Bireye inanıyor, ama bireyci değil. Halkçı toplumcu. Sabahattin Eyuboğlu'nun şiirsel betimlemesiyle: "Bir kişinin atabileceği dev adımıdan çok, bin kişinin atacağı insan adımlarını istiyor"

Özverili ve çalışkan... Güçlü bir halka hizmet ruhuna sahip... Mutluluğu ülkesine, milletine hizmette buluyor: "Ben... Güneşin altın sarısından içtiği şarapla mest ve birbirine sokularak bahtiyar bir insanlığın istikbalini kendi milletin ilerideki mesut günlerinde gören ve bu hayal içinde bütün saadetini bulan biriyim" diyor.

Milleti de onu 56 yıldır ölümsüz ve bilge değerlerinden biri olarak sevgi ve saygıyla anmaya devam ediyor.

(*) Atatürkçü Düşünce Derneği Genel Sekreter Yardımcısı

(**) Feyziye Özberk, Ortakçının Oğlu, Talip Apaydın, Kaynak Yayınları, 2. Basım Aralık 2012, İstanbul.

8 MART ULUSLARARASI KADIN GÜNÜ KUTLAMALARINI BİLGİ VE BİLİNÇLE HAK ETMEK -2-

Hikmet ULUĞBAY *

Hepimizin üzümlere gözlemleye geldiği gibi ülkemizde kadına ve kız çocuklarına yönelik şiddet, kötü davranışlar yanında taciz ve tecavüzlere ilişkin olaylar giderek artmaktadır. Bu konuda yazılı basının üçüncü sayfasında en az bir haberin yer almadığı gün hemen hemen yok gibi. Benzeri şekilde erkek çocuklara kötü davranış, taciz ve tecavüz olaylarında da artış haberi sıklıkla rastlanmaktadır. Hepimizin açıkça dile getirmesek bile giderek artan ortak endişemizin, basına yansıyan olayların buzdağının su üstündeki görüntüsü olma olasılığı olduğuna eminim.

Bu gelişmelerin diğer huzursuz eden boyutu ise, dünyanın hemen her tarafında, özellikle geri kalmış ve eğitim düzeyleri düşük toplumlarda bu eğilimlerin daha sık ve yüksek olmasına karşın, eğitim ve ekonomik düzeyi daha yüksek toplumlarda daha seyrek ve sayıca düşük olarak gözlemlenmekte olmasıdır. Bu durum da sorunun küresel boyutunu göstermektedir.

Bu olayların gerek ülkemizde ve gerek dünyada artmasında, toplumların ve toplumlar içindeki kadınların ve elbette erkeklerin, tarihsel süreçte kadına yönelik şiddet ve kötü davranışlar konusunda yeterince bilgilendirilmemesinin ve dolayısı ile bilinçlendirilmemesinin önemli rolü olduğunu düşünüyorum. Çünkü kadına ve kız ve erkek çocuklarına yönelik şiddet ve kötü davranışları sergileyen erkeklerin de bir annelerinin olduğunu, o anneden temel öğrenimlerini öğrendiklerini unutmamalıyım. O anneler yeterince bilgili ve bilinçli olabilserlerdi, kesinlikle erkek çocuklarının kadına yönelik eğitim ve öğretimi-

ne çok daha özen gösterirlerdi.

Bu bilinçlenmeye katkıda bulunabilmek anlayışla, 7 Şubat 2016 tarihinde bu sitede yukarıdaki başlığı taşıyan ilk yazımı 8 Mart Uluslararası Kadın Günü kutlamalarından bir ay önce yayınlamıştım. Dileyen okur, anılan yazıya şu bağlantıdan erişebilir; www.hikmetulugbay.com/?p=685. O yazımda genel bazı bilgiler sunduktan sonra tarihi süreç içinde kadınlara yönelik şiddet ve kötü davranışlar konusunda okuyup beğendiğim ve birçok şey öğrendiğim çok değerli on iki araştırmacının eserlerini özetle tanıtmış ve hem kadın hem de erkek okurlara anılan kitapları okumalarını önermiştim. Yazımı kutlamalardan bir ay önce yayınlamamın nedenini de okurların hiç değilse bir kitabı 8 Mart 2016 dan önce okuyabilmelerine zamanlarının olması düşüncesi idi.

Bu yıl 8 Mart Uluslararası Kadın Günü Kutlamaları nedeni ile söz konusu on iki kitaplık listeye yine beğeni ile okuyup, birçok şey öğrendiğim iki kitap daha eklemek istiyorum.

1. Ferman

Bunlardan birincisi Mustafa Mutlu'nun Kırmızı Kedi Yayınlarından 2016 sonlarında çıkan "74. Ferman" isimli kitabıdır. Mutlu, kitabın kapağına şu notu düşmüştü; "Bu romanda anlattıklarım keşke hayal ürünü olsaydı..." Kitap, Tanrı'ya erişmek, dualarını sunmak ve tapınmak (ibadet) için farklı yol ve yöntemler izleyen Irak'ın Sincar bölgesinde yaşayan Ezidilerin son yıllarda yaşamak zorunda bırakıldıkları zulüm, vahşet ve kıyımları anlatan bir romandır. Ancak kitabı okurken bu romanın gerçek olayların, roman yazış biçimi

mi ile kurgulanıp sunulduğu güçlü duygusunu ediniyorsunuz. Kitaptan alıntılar yapmayacağım. Zira alıntılanacak birkaç cümle ve cümleler ne bütünü içerdiği üzüntüleri, ızdırapları ve vahşeti yansıtamayacaktır. Kitap, bir toplumun yaşamak zorunda bırakıldığı büyük bir trajediyi gerçekçi bir anlatımla okura aktarmaktadır. Kitabı okurken sıklıkla gözleriniz buğulanacak, yer yer gözyaşlarınıza engel olamayacaksınız ve bazı sayfalarda insanlık adına utanç duygularını yaşayacaksınız ve yer yer okumaya ara verip coğrafyamız üzerinde yerleşen ve belki de daha doğru bir sözcükle yerleştirilen kara bulutları hangi rüzgârların, hangi çıkar hesaplarının ve hangi bilgisizliğin ve bilinçsizliğin taşıdığını düşünüp sorgulama gereksinimin duyacaksınız. Kitapta bu karabasanı yaşayanların, yaşananların yarattığı yıkımları aşabilmek için yeri geldiğinde nasıl bilgece davranabildiklerini de gözlemleyebileceksiniz. Bu yaşanan trajedinin fizik ve ruhsal yaralarını onarmak ve sarabilmek için ülkemizin yetiştirdiği bir bireyin doktor olarak sergilediği çabalar, nitelikler ile özveriyi okudukça da onur, kıvanç ve gurur duyacaksınız. Ben kitabı anlattığım bu duygular ve sorgulamalar içinde okudum ve çok şey öğrendim.

Romanın aktardığı felaketlerin büyük bölümünü kaçırılan genç evli kadınlar, genç kızlar ve hatta 11-14 yaş arası kız çocukları yaşıyor. Erkek çocuklarının ise nasıl birer teröriste ve canlı bombaya dönüştürüldüğünü göreceksiniz.

Bu kısa tanıtımı okuyan bazı okurlar iyi de biz niçin bu hüznü verecek kitabı okumak isteyelim ki sorusunu sorabilirler. Onlara vereceğim yanıt, Irak'ta 2003 yılından bu yana, Suriye'de 2011 den beri yaşanan veya yaşatılan sorunların o toplumlarda yol açtığı yıkımları ve felaketleri görmezden gelerek, gözlerimizi kapayarak ülkemizde ve bölgemizde kadınlara, kız ve erkek çocuklarına yönelik şiddetin azalacağını ummak sadece saadillik ola-

caktır. Aynı şekilde ülkemizin ve yaşadığımız coğrafyanın teröristlerin yetiştiği, kolayca eylem yaptığı bir iklim olmasını önleyecek düşünce, strateji ve politika üretmekten uzak durmak olacaktır. Problemi anlamak, bir sorunu çözebilenin en önemli aşamasıdır. Unutmayalım, ülkemizde aralıklarla yaşadığımız terör eylemleri, o ülkelerde yaşanan çok daha büyük boyutlu olayların serpintileridir.

Mustafa Mutlu'yu bu insanların trajedisini kamuoyunun dikkatine getirdiği için kutluyor ve teşekkür ediyorum. Umarım bu kitap bu coğrafyayı çıkarları için yangın yerine çeviren ülkelerin dillerine de kısa süre içinde çevrilir ve o toplumların insanlarının da bilgilenmesine ve bilinçlenmesine yol açılır.

Anadolu'da Kadın

Sizlere sunmak istediğim ikinci kitap A. Muhibbe Darga'nın Yapı Kredi Yayınlarından Ocak 2013 ayında çıkan "Anadolu'da Kadın" başlıklı kitabıdır. Kitabın alt başlığı "On Bin Yıldır Eş, Anne, Tüccar, Kraliçe" dir. Kitabın alt başlığından da görüldüğü üzere, Anadolu kadının

yazılı tarih öncesinden erken Bizans dönemine değin kraliçelikten eşe uzanan yelpazede üstlendiği tüm rollerdeki öyküsü arkeolojik kazılarda ortaya çıkan eserler ve yazılı belgeler eşliğinde dile getiren bilimsel bir araştırma kitabıdır. Ancak, genel okura da kolayca okuma olanağı verecek bir yazılıma sahiptir.

Bu kitabı edinip okumak sadece üzerinde yaşadığımız topraklardaki kadın tarihini kısmen öğrenmeyi sağlamayacak, aynı zamanda, ülkemizde bolca bulunan ören yerlerinde ve müzelerdeki zaman kapsüllerini çok daha iyi anlamaya da yardım edecektir.

Kitabın önsözünde, M.Ö. 2 bin yılında, Anadolu kadının toplumdaki yerini ilk inceleyen kişinin, bir yabancı tarihçi değil, bir Türk kadın tarihçinin Prof. Dr. F. Kinal olduğunu öğrenmek ayrı bir mutluluk veriyor.

Kitaptan okurların ilgisini çekebilecek bazı alıntılar yaparak sizleri kitapla tanıştırmaya başlamak istiyorum. Alıntıların sonunda parantez içinde alıntıyı yaptığım sayfanın numarasını da belirteceğim. Kitap içerisinde bol miktarda, incelenen

dönemlere ilişkin heykelcik ve heykellere yönelik görsellere de yer verilmiştir. Bu görseller okunan bilginin yaşama yansıyan boyutlarını vermektedir.

"Başlangıçta kendi neslini 'yaratın' olarak en yakınındaki kadını kutsadı. Kadın yani 'ana' olan doğuran dişi cins, hem yeni nesle can veriyor, hem de her türlü besin kaynağının son derece zor elde edildiği yaşam şartlarında göğüslerinden akan süt ile mucizevi bir şekilde hazır besin üretebiliyor, bununla dünyaya getirdiği insanı besleyip büyütebiliyordu. Kadın bedeninin genişleyip tekrar küçülebilmesi, yeni bir bedeni içinden çıkarabilmesi, belirli dönemlerde kanayan bedeninin ölmemesi, aksine sürekli yenilenmesi mucizeviydi. Kadının doğuştan gelen bedensel farklılıkları, erkek bedeninin yalın özellikleri karşısında daha üstün olduğunu gösteriyordu. İnsanlığı yaratanın 'ana' yani doğuran kadın olarak görülmesi çok normaldi. Ana Tanrıça kültüyle ilgili ilk inanç sistemi böylece ortaya çıktı (43)."

* Önceki Milli Eğitim Bakanı

KÜRDİSTAN BAYRAĞINI GÖNDERE VE SİNEYE ÇEKENLER -ÇEKTİRENLER- ÜZERİNE FÜTÜRİST BİR DENEME PARMAK İZİ

Av. Hüseyin ÖZBEK

Suçun faili belli değilse delilden sanığa gidilecektir. Bu durumda titiz bir çalışma ile suç mahallindeki her türlü delil kayıt altına alınacaktır. Delillerin kriminal laboratuvarlarında incelenmesiyle en çetrefil suçların, kusursuz cinayetlerin faillerine ulaşılmaktadır. Sigara izmariti, basit bir çizik, tükürük, kıl, tüy, deri parçası, parmak izi suçlunun adaletin karşısına çıkmasını sağlamaktadır.

Toplumun gözü önünde işlenen cürümün ardından sanığın suç delilleriyle birlikte yakalanması durumunda kriminal laboratuvarların mesaisine gerek kalmamaktadır. Yazının bundan sonrası için ceza hukukunu, kriminolojiyi geçelim. Bırakalım parmağı kocaman el ayasının nam olsun kabilinden izinin bırakıldığı halde kovuşturmaya kimsenin gücünün yetmeyeceği bir cürümden bahsedelim okurlarımıza.

4 Mayıs 2012 günlü gazeteler okurlarına Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi'nin gayri resmi başkenti Erbil'deki bir otelin açılışını müjdelediler. Kempinski, Marriot, Swiss ve Sheraton gibi otelcilik devlerinin art arda yatırım kararı almasında Erbil'e ilk adımı atan Divan'ın bölgenin sigorta sorununu çözmesinin etkili olduğunu duyurdular. Haberin devamında Koç Holding'in otelcilik markası Divan'ın açılış töreninin ayrıntıları veriliyor: Yaklaşık 100 milyon dolara mal olan 5 yıldızlı Divan Erbil'in açılışına katılan Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı **Mustafa Koç**: "**Bölgedeki büyüme potansiyeli bizi cezbedti. Otelimiz de çok güzel oldu**" derken, Koç Holding Turizm, Gıda ve Perakende Grubu Başkanı **Tamer Haşımoğlu** tercih nedenlerini; "**Erbil, Türk yatırımcılar ve işletmeciler**

için çok önemli bir potansiyel barındırıyor. Divan Grubu olarak, son yıllarda yeniden yapılanan ekonomisi ile iş hayatının kalbinin attığı Kuzey Irak'taki iş oteli ihtiyacını tespit ederek geleneksel konukseverliğimizi komşu sınırlara taşımaya amaçladık" sözleriyle açıklıyor.

Divan Erbil'in açılışına katılan Bölgesel Yönetimin Başbakanı Neçirvan Barzani, Mustafa Koç, Divan Grubu CEO'su Marcos Bekhit, Elegan Turizm Yönetim Kurulu Başkanı Sarp Turanlıgil, TÜSİAD Başkanı Ümit Boyner'in bakır sini üzerindeki kile sağ ellerini basarak temelini attıkları dostluğun gelecek kuşaklara taşınacağı mesajını veriyorlar.

Divan Otelinin yatırımcısı Elegan Grup Yönetim Kurulu Başkanı **Sarp Turanlıgil** Türk işadamlarının son 2 yıldır Erbil'e ilgisinin yoğunlaştığını belirterek; "**11 yıldır buradayım. Ahmet Özal site yapıyor, havalimanını da Türkler yaptı. Şu anda 15 bin kayıtlı oturma izni olan Türk var. 957 kayıtlı şirket Erbil'de**" açıklamasını yapıyor.

Divan Otel'i'nin girişindeki 2 büyük mağazadan biri **Setur**'un (Koç) diğeri **Beymen**'in (Boyer Holding). Açılışa kocası Boyner Holding Yönetim Kurulu Başkanı **Cem Boyner** ile katılan TÜSİAD Başkanı **Ümit Boyner**; "**Bu bölge gelişim açısından büyük potansiyel taşıyor. Bana sadece Exxon Mobil'in 7 bin ekserinin Irak'ta olduğunu söylediler**" diyerek Kuzey Irak'ın uluslar arası sermaye devleri için önemini vurguluyor. Boyner Grubunun yatırım kararında Neçirvan Barzani'nin; "**Erbil'in İstanbul'dan bile daha güvenli**" olduğuna ilişkin sözlerinin etkili olduğu anlaşıyor. Beymen Genel Müdürü **Elif**

Çapçı 20 milyon dolar ciroya ulaştıkları Kahire'deki mağazada Arap Baharından sonra işlerin düştüğünden yakınırken istikrar ve potansiyelin olduğu Erbil'de 10 milyon dolarlık ciro beklentisini vurguluyor.

Zaman Gazetesi; "**Koç, Kuzey Irak'a Divan'la girdi**" başlığının altında iri puntolarla; "**Koç Grubu, yurtdışındaki ilk Divan Otel'i'ni Kuzey Irak bölgesel yönetiminin merkezi Erbil'de açtı. Amerikalılardan İtalyanlara dünyanın dört bir yanından yatırımcının aktığı K. Irak'ta Koç'un otel açması, Türkiye için ayrı bir anlam taşıyor. Erbil'de yönetim, altyapı, ulaşım, eğitim, sağlık hizmetleri ve iletişim gibi alanlarda üç-beş yıl içinde 20 milyar dolarlık yatırım planlanıyor**" cümleleriyle konuya giriyor. Zaman muhabirinin yorumu yanı başımızda çizilen yeni siyasi coğrafyayı müjdeliyor: "**Amerikalı Citi Group bir ülkeye giriyorsa da tesadüfi değildir, ayrılacaksa da öylesine verilmiş bir karar değildir. Görünen görünmeyen siyasi iktisadi ve içtimai sebepleri uzun uzun analiz ettikten sonra verilmiş kararlardır bunlar. Koç da öyle yapıyor.**"

Yazı Koç'un Bağdat'ı bir yana iterek merkezi yönetimle şekli bağlarını da koparmak için bahane arayan bölgesel yönetimle iş tutmasının şifrelerini de veriyor. Yazının bütününden Koç'un Atlantik ötesinin şemsiyesi altında palazlandırılıp petrol devletçisine dönüştürülecek bir istikrar adacığına yatırım yaptığı anlaşıyor. Yazı kile el basmayı Kuzey Irak'ın Türkiye'ye hiç olmadığı kadar yakınlaştığının aynadaki aksi sayılabileceği cümlesiyle sona eriyor.

Zamanın ruhunu iyi yakalayan **Zaman** işin peşini bırakmaya niyetli değil. Washington'un yüksek tavanlı salonlarında, Pentagon'un girilmez odalarında, CIA laboratuvarlarında yazılımı programlanıp, şifreleri kodlanan Kürdistan'ın kutlu doğumundan müjdelere vermeye devam ediyor. 7 Mayıs 2012 günlü Zaman, Barzani'nin açıklamalarını haberleştirmiş; (Otel açılışında Türk gazetecilerin sorularını cevaplandıran Neçirvan Barzani, Türkiye'nin en büyük gruplarından Koç'un Erbil'de iş yap-

maya karar vermesinin kendileri için önemine işaret ederek; **“Benim şahsen Sayın Mustafa Koç Bey ile kardeşçe bir ilişkim var. Koç topluluğu gibi büyük grupların buraya gelecek yatırım yapmalarını bekliyoruz. Biz Türkiye ile her yönden iyi bir ilişkide bulunmak istiyoruz”** dedi. Barzani, petrol üretimi konusunda Türkiye’nin tecrübelerinden faydalanmak istediklerini, inşa halindeki 2 rafineriden birinin Türk şirketi **Genel Enerji** tarafından yapıldığını kaydetti. Bağdat yönetimiyle petrol gelirleri konusunda yaşanan sorunlara değinen Barzani Kürdistan bölgesi olarak bu konuda ısrarlı olacağını belirtti. ABD Petrol devi **Exxon Mobil** ile yaptıkları anlaşmanın Bağdat tarafından kabul edilmemesine tepki gösterdi. Başbakan Erdoğan’ın ilk kez kendisini aramasının çok anlamlı olduğunu söyleyen Barzani açıklamasını: **“İnşallah yakın zamanda ben de Ankara’ya geleceğim. Bu ilişkimizin daha da gelişeceğine inanıyoruz. Bence Türkiye Irak’ın en iyi konumdaki komşusudur. Türkiye tüm Irak’taki oluşumlar için hayırsever bir rol oynamaya çalışmıştır”** sözleriyle bitirdi.)

Medyanın Kürdistan kroniğine azıcık ara verip Atlantik ötesinin sahnellediği post modern tragedyanın arka planına göz atmanın zamanıdır. Antik Yunan Tragedyaları yaşlılar korusuyla başlar. Koro oyunun başlangıcında seyirciye birazdan olacakların ipuçlarını verir. Olimpos’taki tanrıların yazgısının kişilerce yaşanacağını, kaderin değişmezliğini, insan çabalarının tanrısal yazgı karşısındaki acizliğini dillendirir. Biz 21. Yüzyıl tanrılığına soyunanlarca sahnelenen oyunda Antik dönemin aksine tek tek kişilerin değil milletlerin kaderlerinin nasıl çizildiğine getirelim sözü. Kuzey Irak’taki oluşumun bu günü ve yakın geleceğini, değişmez yazgısını cümle aleme duyuran tek kişilik koro **Peter Galbraith’** e kulak verelim. Bölgesel Kürt yönetiminin başkanı **Mesud Barzani’nin** danışmanı ABD’li diplomatın Kürt Haber Sitesi Rudaw’da yayınlanan açıklamaları yoruma gerek kalmaksızın sahnelenen oyunu gözler önüne seriyor:

“Rudaw: Balkan devletleri bağımsızlıklarını kazandıklarında orada görevliydim. Deneyimlerini göz önüne aldığınızda, Irak’ta Kürtler için de böyle bir durum gerçekleşebilir mi?”

Galbraith: Kürtler 90 yıl boyunca Irak’ın bir parçası olarak yaşadılar. Ancak Irak bunu değerlendiremedi. Balkanlar’da da gördüm ki, eğer bir halk bağımsızlık istiyorsa onu elde eder.

Rudaw: Size göre Irak’ta bir Kürt Devleti kurulması konusunda engeller nelerdir?

Galbraith: Mesud Barzani ve Başbakan Neçirvan Barzani tam bağımsızlık yolunda pek çok önemli sorunu çözdüler. Türkiye ile yakın ekonomik ilişki kurarak petrol endüstrisinin gelişmesini, diğer alanlarda yatırım gerçekleştirilmesini ve ekonomik bağımsızlığın tesis edilmesini sağladılar. Kürtlerin bu karmaşık bölgede ABD’nin en önemli müttefiki olduğunu ispat ettiler.

Rudaw: ABD’nin bağımsız Kürt devletini destekleyeceğini düşünüyor musunuz?

Galbraith: ABD genel olarak mevcut durumu destekler ve ayrılmalara sıcak bakmaz. Ancak mevcut gelişmeler ABD’yi seçenezsiz bıraktı. ABD olası bir bağımsız Kürt devletini destekleyecektir.

Rudaw: Kürt liderler ABD’nin petrol devi Exxon Mobil’in Kürt bölgesine gelmesini büyük sevinçle karşıladılar.

Galbraith: Kürt petrol sanayisi açısından dünyanın en büyük petrol şirketinin bölgeye yatırım yapmasından daha büyük bir güvence yoktur.

Rudaw: Barzani’nin petrol politikası hakkında görüşleriniz nelerdir?

Galbraith: Politikalar Kürt halkına büyük yarar sağlayacak ve yüz yılların hayali olan bağımsız devlet düşüncesini gerçekleştirecektir.”

ABD’li diplomatın cevapları, milenyum tanrılarının belirlediği bölgesel yazgıyı baştan açıklayıp milleti oyunun sonuna kadar sürecektik meraktan birinci perdede kurtarmak anlamına geliyor. Koç’un Kuzey Irak’a Divan’la girmesinin bireysel

tercihten çok yönetmenin verdiği rolün gereği olduğunu kavramak da oyunu temaşa eyleyenlerin ferasetine kalmış oluyor.

Türkiyeli sermayenin ve Türkiye’yi yönetenlerin bölgeye yönelik girişimlerinin arka planını öğrenmek mi istiyorsunuz? O halde sahneye koyucunun iradesini akıldan çıkarımadan seyirciyi sürükleyip götüren büyük oyunu izlemeye devam edelim. Zaman’ın 15 Mayıs nüshasında **Çukurova Holding’in** çoğunluk hisseslerine sahip olduğu petrol şirketi **Genel Enerji’nin** Kuzey Irak’taki petrol arama sahalarını artırdığına ilişkin haberin ayrıntılarına girelim. Erbil’in doğusunda 246 kilometreka-relik alana sahip Bina Bawi sahasındaki petrol arama lisansının yüzde 23 hissesini 175 milyona Holdingin satın aldığı bir güzel okuyalım. Genel Enerji’nin CEO’su **Tony Hayward’** ın; **“Var olan ana sahalarımızdan biri olan, bir boru hattı ile bölgenin ana ihracat boru hattı olan Ker-kük-Ceyhan’a uzanan petrol boru hattına bağlamayı planladığımız Tag Tag sahamızın hemen yanında bulunan, oldukça yüksek kalitedeki sahayı satın alıyoruz. Anlaşma pozisyonumuzu geliştirmiş ve bizim Kuzey Irak Bölgesi’ndeki kaynaklarımızın istikrarlı, umut vaat eden bir bölge olarak kabul edilen arazi aracılığıyla inşası stratejimize çok uymaktadır”** sözlerinden, Bağdat’ın aradan çıkarılarak, hukuken devlet olmayan petrol derebeyliği ile iş tutmanın hangi aşamalara geldiğini anlayalım.

Divan’ın açılışında dile getirdiği davet arzusuna yeşil ışık yakılınca soluğu Ankara’da alan Barzani ilk yurt dışı resmi ziyaretini Türkiye’ye yapmış oldu. Ayrıntıları biz yine 18 Mayıs tarihli Zaman’dan takip edelim:

“Neçirvan Barzani göreve geldikten sonra ilk ziyaretini Türkiye’ye yaptı. Barzani Ankara’da Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile görüş-tü. Enerji Bakanı Taner Yıldız’ın da katıldığı toplantıda petrol ürünleri satışı, iki ülke arasındaki kamyon

ticareti, sınır kapılarının yetersiz kalması, Türkiye'nin en az iki tane daha sınır kapısı açma isteği, elektrik satışı gibi konular gündeme geldi. Türkiye'nin Irak ticaretinin 8 de 5' inin kuzeydeki yönetimle yapıldığını hatırlatan diplomatik kaynaklar enerji konusunda da birçok alternatifin ve işbirliğinin konuşulduğunu kaydetti."

Barzani Türkiye'de en üst düzeyde ağırlanırken Başbakan'ın Irak'la ilgili açıklamalarına tepki gösteren Bağdat'ın Türkiye'yi bir kez daha protesto ettiğini okurlarımıza hatırlatalım. Irak yeni protestosunun nedeni olarak Türkiye'nin Musul ve Basra başkonsoloslarının faaliyetlerinin diplomatik maksadı aşmış olmaları gösterdi.

Ziyaret karşı ziyareti doğurmuş olmalı. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Taner Yıldız**, 20 Mayıs'ta Stratejik Teknik Ekonomik Araştırmalar Merkezi'nin (SETAM) düzenlediği 1. Uluslararası Enerji Konferansı'na katılmak için Erbil'e gitti. 2007'de ara verilen petrol alıp petrol ürünü verilmesi uygulamasına tekrar başlanacağını altını çizerek ilk uygulamanın tankerlerle yapılacağını söyledi. Kerkük-Yumurtalık ham petrol boru hattının kapatılmasının söz konusu olmadığını belirten Yıldız, tam tersine yüzde 100 kapasite ile kullanılmasından yana olduklarını vurguladı. Bölgesel Kürt Yönetimi Tabii Kaynaklar Bakanı **Asthi Hawrami** toplantıda yaptığı konuşmada Kuzey Irak'tan çıkarılan doğalgazın Türkiye'ye ulaştırılması için bir proje üzerinde çalıştıklarını belirterek, öncelikli hedefin Güneydoğu Anadolu'daki kentler olduğunu söyledi. Haberi Sabah Gazetesi; **"Kuzey Irak Petrolü Türkiye'den Gidecek"** manşetiyle verirken Milliyet **"Kürt Gazi Güneydoğu'ya BOTAŞ'la geliyor"** başlığını uygun bulmuş. Hawrami'nin açıklaması Irak Kürdistan'ı ile Güneydoğu Anadolu'nun ekonomik entegrasyonla tek bölgeye dönüştürülme işinde epeyce yol alındığını göstermektedir. Ekonomik bütünleşmenin ardından siyasal bütünleşmenin geleceği, Türkiye'ye siyasal coğrafyasını küçültmesinin dayatı-

lacağı anlaşılmaktadır. Hürriyet'ten **Erdal Sağlam**'ın 29 Mayıs tarihli makalesini tekkelci sermayenin konuya bakışını olarak okumak gerekiyor:

"Hükümet bence enerji alanında en olumlu adımlardan birini geçen hafta attı ve Kuzey Irak Kürt Yönetimi ile kapsamlı bir enerji anlaşması imzaladı... Geçen Hafta Radikal'de Cengiz Çandar, bu anlaşmayı Türkiye'nin, bölgenin ve doğrudan Kürt sorununun geleceğini ilgilendiren çok önemli bir gelişme olarak özetledi. ABD'li Exxon'un geçen yıl, Irak Merkezi yönetimiyle yani güneydeki zengin bilinen kaynakları tehlikeye atacak adımı atıp, Kuzey Irak'ta aramalara başlaması, tüm dünyanın enerji açısından bölgeye olan inancını artırdı ve gelişmeler peşi sıra gelmeye başladı. Şimdi dev petrol şirketleri bölgede arama izni istiyor."

Irak Bölgesel Kürt Hükümeti Başkanı Neçirvan Barzani aynı toplantıda yaptığı konuşmada Türkiye'nin kendileri için çok önemli bir çıkış kapısı olduğunu söyledi. Barzani'nin; **"Türk kardeşlerimizle bu gün burada olmamız, aramızdaki işbirliğinin de göstergesidir. Türkiye Kürdistan bölgesinde büyük yatırımlar gerçekleştirdi. Türkiye buradaki en büyük yabancı yatırımcı konumdadır. Kürt Bölgesi ve Türkiye arasındaki stratejik ilişkilerin geliştirilmesi çok önemli. Karşılıklı anlayış ve ortak çalışma her iki taraf için de fayda sağlayacak"** açıklaması Irak merkezi hükümeti ile köprüleri atıp Kürdistan'ın inşasında fazla mesai yapan Yeni Türkiye'ye duyulan minnetin ifadesi olarak okunmalıdır.

Reuters'in, **"Kuzey Irak Bölgesel Kürt Yönetimi dün petrol ihracatının Türkiye üzerinden yapılacağını açıkladı"** başlığıyla verdiği habere toplantının özeti demek yanlış olmaz. Reuters'in 2013 Ağustos ayına kadar yapılacak olan yeni boru hattı ile bölgenin petrolünün yurtdışına açılacağını duyuran haberinden Yeni Türkiye'ye verilen rolü de anlamış oluyoruz. İngiliz **Telegraph** gazetesi; **"Kürdistan, Irak'ın yarı özerk bölgedeki petrol şirketlerine güç katacak. Siyaseten tartışmalı bir adımla sınırın öte tarafındaki"**

Türkiye'ye ham petrol taşımaya başladığı anlaşıyor" diye başladığı haberinde petrol analisti **Malcolm Graham-Wood**'un değerlendirmesine yer verdi. Wood'un: **"Bu kadar erken beklemiyorduk. Sınırın açılması, Kürdistan'ın petrol satma imkanına imkanını muazzam biçimde artırıyor"** analizinden dönecek borudan Türkiye'ye tarafına petrol, Kuzey Irak'a ise kundaktaki Kürdistan'ı ayağa kaldıracak oksijen akacağını anlıyoruz.

Türkiye'nin Bağdat'ı atlayarak Bölgesel Kürt yönetimi ile petrol anlaşması yapması ve ithalata başlamasına karşı Merkezi Irak'ın tutumuna değinmenin zamanıdır. Bağdat'ta açıklama yapan hükümet sözcüsü **Ali El Debbağ**; **"Türkiye toprakları üzerinden yapılan yasa dışı petrol ihracatını durdurmak zorunda. Petrol ve doğalgaz bütün Iraklılara aittir. Bunlar Merkezi Hükümet tarafından ihraç edilmeli, gelirleri de bütün Iraklıları temsil eden Merkezi Hükümete gitmeli"** dedi. Bağdat'ın açıklamasına karşılık veren Ekonomi bakanı **Zafer Çağlayan** ise yetkinin Gümrük ve Ticaret Bakanlığına olduğunu belirterek; **"Kuzey Iraktan petrol sevkiyatının yapılmasında engel yoktur"** dedi. (1-2)

Merkezi hükümetin sert tepkisine karşılık verircesine Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPKD) İstanbul

merkezli Siyah Kalem şirketine Kuzey Irak'tan doğalgaz ithaline yönelik resmi anlaşma yapması için 90 günlük süre verdi. (3)

Merkezi yönetimi devre dışı bırakarak Kuzeyle geliştirilen ilişkilere karşı Bağdat'ın tepkisi protesto ile sınırlı kalmadı. Irak, 17 Temmuz günü sabah saatlerinde hava sahasını uçuşa kapatınca 4 Türk uçağı Erbil'de mahsur kaldı. Irak Sivil Havacılık Otoritesi yaşanan elektrik kesintisi nedeniyle radar sisteminin devre dışı kalması üzerine hava sahasını kapattığını bildirdi. Aynı saatlerde konuşan Irak Başbakanı Maliki ülkesinin hava sahasının komşu ülke uçakları tarafından ihlal edildiğini söyleyerek: **"Ülkemizin egemenliği hedefleniyor. Bunun karşısında suskun kalmayacağız"** dedi. (4) Maliki ile Debbag'ın açıklamaları diplomasiinin örtülü söylemini kullanmadan Türkiye'ye yönelik ciddi uyarı özelliği taşımaktadır.

Aynı süreçte Bölgesel Kürt yönetimi ile doğrudan ilişki kurup anlaşmalar yapan diğer ülkelere ve şirketlere karşı da Irak'tan ciddi uyarılar gelmeye devam etti. ABD petrol devleri **Exxon** ve **Chevron**'dan sonra Fransız şirketi **Total**'in de Bölgesel Kürt yönetimi ile petrol anlaşması yapması Bağdat'ın sert tepkisine yol açtı. Total'den ya Kürt yönetimi ile yaptığı anlaşmayı askıya almasını ya

da güneyde işlettiği Halfaya petrol sahasındaki payını satmasını istedi. Irak Petrol Bakanı **Hüseyin El Şeyristani**'nin sözcüsü **Faysal Abdullah**; **"Irak, Total'den yasalarına saygı gösterip Kürt bölgesiyle yaptığı anlaşmayı dondurmasını veya Halfaya petrolünü unutmamasını istedi"** açıklamasında bulundu. (5)

Türk Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun Merkezi yönetimin bilgisi dışında Kerkük'ü ziyaret etmesi eleştiren Irak Başbakanı Maliki; **"Ahmet kardeşimin ziyareti gündemde değildi. Kerkük ziyaretiyle şok olduk. Ne vali ne dışişleri bakanı ne de ben bu ziyaretten haberdar edildik. Sadece ziyaret değil, Kuzey Irak yönetimiyle bölgesine açık olmayan bir tavır sergilediğini araştırmak için komisyon kurduk"** açıklamasında bulundu. Türkiye'nin bir etnik unsurun lehine, diğerinin aleyhine hareket etmeye başladığı yönünde bir görüntü verdiğini belirten Maliki; **"Sıfır sorunla önemli mesafe kat edildi. Ama yine başa döndük. Etnik ve mezhepsel farklılıkları kıskırtan her ülke bilmelidir ki bu politikalar fazlasıyla kendilerine dönecektir"** diye konuştu. Türkiye'nin Kürt Bölgesel yönetimi ile ilişkileri konusuna değinen Maliki: **"Alışveriş yapıyor, sınır açılıyor, anlaşmalar yapılıyor. Onlar bizim yönetimimiz, sıkıntımız yok ama ilişkiler merkezi yönetim üzerinden gerçekleşmeli. Türkiye de bizim doğrudan etnik gruplarla iletişime geçmemizi kabul etmez. Başka ülkelerin iç işlerine karışmak gibi bir niyetimiz de yok. Petrol boru hattı kurulmasına izin verilmesi bizi endişelendiriyor. Bunlar teamüllere aykırı. Merkezi yönetimi onayı olmadan temas olmaz"** diyerek Türkiye'yi açıkça uyardı. (6)

Makalemizde Türkiye'nin bitişğinde emperyalizmin himayesinde hormonal biçimde büyütülen petrol despotluğunun inşasında Türkiye' e verilen taşeronluk görevi incelenmeye çalışılmıştır. Mayıs-Ağustos 2012 arası gelişmelerin kronolojisi Türkiye açısından endişe vericidir. Cumhuriyetin kuruluşundan yakın

zamana kadar sürdürülen içerde milli bütünlüğü korumaya, dışarıda komşuların toprak bütünlüğüne saygıya dayalı geleneksel duyarlılığın Türkiye'yi yönetenlerce terk edildiği anlaşılmaktadır. Dünyaya hükmedenlerin çıkarlarının Türk milletinin çıkarlarından öncelikli hale geldiği görülmektedir. Kurtuluş Savaşını vermiş bir milletin kolektif kimliğine, tarihsel mirasına yakışmayan biçimde emperyalizmin bölgesel tetikçiliğine soyunmanın devlet tercihinin dönüştüğü açıktır. Tekelci sermaye ile siyasi iktidarın sistem tarafından Irak'ta kendilerinden beklenenleri yapma konusunda mutabakat içinde olduğu anlaşılmaktadır.

Demokratikleşme, sivilleşme, yerel diktatörlüklerin tasfiyesi söylemi, ulus bütünlüğünü parçalamanın, toplumu kabilelere, inanç gettolarına ayırmanın manivelası olarak kullanılmaktadır. Ulus devlet yıkılıp, millet bilincinin yerini sürüleşme alınca küresel yağmanın önünde bir engel kalmamaktadır. Ulusları parçalamanın makyaj söylemlerinin arka planına bakıldığında gerçek bütün çıplaklığıyla ortaya çıkmaktadır. **Exxon Mobil** başta olmak üzere **Total**, **Shell**, **BP** gibi küresel enerji akbalarının art arda Kuzeydeki ganimete üşüşmeleri Irak'ın niçin parçalandığını yeterince izah etmektedir.

Hazin olan eninde sonunda Türkiye'ye uzanacak bir fesat coğrafyasının ırmaklarından bal, ovalarından yağ akan yeryüzü cenneti olarak halka yutturulma gayretidir. Türkiye'ye sığıracak etnik radyasyon santralinin Bizans sermayesi ile imanı, inancı vatansızlaştırılar kolalisyonu imeceliğinde inşasıdır.

Uluslararası sermayeye eklenmiş tekelci sermaye ile ulus ötesinin istemlerini itirazsız kabul eden siyasi anlayışın ortak cürümünün kanıtı olarak tarihe geçecek olan parmak izlerini hiç kuşkusuz ki gelecek kuşaklar tiksintiyle seyredeceklerdir.

- 1) 17 Temmuz 2012 Cumhuriyet
- 2) 18 Temmuz 2012 Aydınlık
- 3) 18 Temmuz 2012 Habertürk
- 4) 18 Temmuz 2012 Zaman
- 5) 14 Ağustos 2012 Vatan
- 6) 16 Ağustos 2012 Radikal

BİLİMİN MUM IŞIĞINDA EVETÇİ HALK

Prof. Dr. Ali ERCAN

Değerli arkadaşlar, Bu gün Referandum öncesi ve sonrasında kaleme aldığım iki yazıyı ve Matematik Dünyasının Mart ayında kutladığı Pi-Günü münasebetiyle yazdığım bir makaleyi ekliyorum Bilimin Mum Işığı köşesine. Sevgi ve Saygılarla. æ

EVETÇİ HALK OLMAKTAN KURTULACAK MIYIZ ?

Değerli arkadaşlar, Türkiye’de şimdiye kadar 6 defa Anayasa konulu Halk oylamasına* gidildi... Her seferinde İKTİDAR’ın teklifini, emrini ‘EVET’ diyerek kabullenen necip halkımız, bakalım bu sefer ‘yetti gari !’ diyerek farklı bir tutum gösterecek mi? ve

“Ben sizin sallabaş koyunuz değilim, her dediğinize ‘he’ diyemem; bu sefer HAYIR!” diyerek sürpriz bir gelişim sergileyebilecek mi?

Umudumuz o yönde... Göstergeler o yönde... Daha önce de paylaştığım gibi 16. Nisan Referandumunda HAYIR oylarının % 52 ile önde olacağı yönünde istatistiksel belirtiler var...

Eğer bir aksilik, bir hokkabazlık olmazsa, bu sefer Şeytan’ın bacağı kırılacak görünüyor...

O nedenle umutlarımızı yitirmeden her ortamda, her fırsatta halkın bilgileneşine, aydınlanmasına katkılarımızı sürdürmeliyiz. Başarı dileklerimizle... æ

* Anayasa Halk Oylamaları ve sonuçları

1961	% 62	Evet
1982	% 91	Evet
1987	% 51	Evet
1988	% 65	Evet
2007	% 69	Evet
2010	% 58	Evet

Not. Avustralya’da 1906’dan bu yana 23 Halk oylaması olmuş bunun 17 sinde Halk iktidarın önerilerine “HAYIR” demiştir... æ

RAKAMLARLA REFERANDUM...

Değerli arkadaşlar, Her seçimde olduğu gibi, TUIK nüfus bilgileriyle YSK seçmen sayısı arasında uyumsuzluklar bu sefer de devam etti. YSK resmi sonuçları henüz ilan etmedi; ama YSK verilerine atfen Anadolu Ajansının yayınladığı rakamlara göre kısa bir sayısal analiz yapalım.

YSK 1.Kasım.2015 tarihindeki Seçimde Yurt dışı ve Yurt içi toplam seçmen sayısını 56,949 milyon vermişti... Aradan geçen 533 gün (1,46 yıl) geçti, Toplam seçmen sayısını önce 58,292 milyon sonra 75 bin fazlasıyla 58,367 milyon olarak verdi.

16.Nisan Referandum tablosu şöyledir:

- 82,2 milyon TC Yurttaşlarının sayısı (Yurt içi 78,0 ve Yurt dışı 4,2 milyon)
- 58,367 milyon Toplam kayıtlı Seçmen sayısı (% 71,0)
- 49,799 milyon Katılım (% 85,3)
- 48,934 milyon Geçerli Oy (% 98,3)
- 25,157 milyon EVET (% 51,4)
- 23,777 milyon HAYIR (% 48,6)

Ortalamalara bakacak olursak, Türkiye Nüfusunun % 60’ından fazlasının yaşadığı 33 Vilayette Hayır % 57, Evet % 43 alırken; Nüfusun % 40 kadarının yaşadığı 48 Vilayette Evet % 64, Hayır % 36 aldı ve böylece Türkiye genelinde EVET % 2,8 farkla (1,38 milyon Oy

farkıyla) öne geçti.

Referandum öncesi yapılan anket sonuçlarına dayanarak) Hayır için % 52 ve Evet için % 48 (AKP% 39+MHP% 8+Diğer% 1) ön görmüştüm. Bu tahmin Türkiye'deki tüm Kürt seçmenlerin Hayır Oyu kullanacakları varsayımına dayanıyordu. Ancak Hayır oyları tahminimizden 3,4 puan eksik çıktı; dolayısıyla bu sonuçtan Kürt seçmenlerin tümünün "Hayır" demediğini, fakat en az % 80 inin Hayır Oyu kullandığını çıkarabiliriz... Bir başka ifadeyle, tüm Hayır Oylarının üçte biri Kürt seçmenlerin oylarıdır.

1.Kasım.2015 seçim sonuçlarından yola çıkarak Referandum HAYIR oylarının paydaşlarını şöyle gösterebiliriz:

CHP % 25,3

HDP % 10,8 (Kürt seçmenler)

AKP % 7,1 (Kürt seçmenler!)

MHP % 3,9

Diğer % 1,5

Toplam % 48,6

Türkiye nüfusunun yaklaşık 8 de 1' ini oluşturan Doğu/Güneydoğu illerinde 1.Kasım.2015 seçiminde HDP Oyları % 60 ve AKP Oyları % 25 düzeyindeydi. Bu Referandumda Hayır Oyları % 65, Evet Oyları ise % 35 oranında çıktı. Türkiye genelinde ortalama 7 puan gerilemiş AKP Oylarının bu bölgede 10 pu-

vanlık artış göstermesi (yaklaşık 600 bin Evet Oyu) ve oyların % 5 ine karşılık gelen 2,5 milyon kadar Mühürsüz oy pusulasının Yasaya aykırı bir şekilde YSK tarafından geçerli kabul edilişi, akla her türlü "organize yolsuzluk" ihtimalini getiriyor. 167 bin Sandık Kurulu içerisinden yaklaşık 8 bin Kurulun Oy pusulalarını mühürlemeyi hep birlikte unutmak olasılığı Temmuz güneşinde yıldırım çarpması olasılığından daha küçüktür. Üstelik daha önceki seçimlerde hiç gözlenmemiş olan böyle bir "toplum unutkanlık" olayının ağırlıklı olarak Güneydoğu'da meydana gelişi de İstatistik bilimine çok ters düşüyor! Kaygılarım. æ

Haritada Hayır oyları önde olan iller kırmızı gösteriliyor

π - GÜNÜ KUTLU OLSUN!

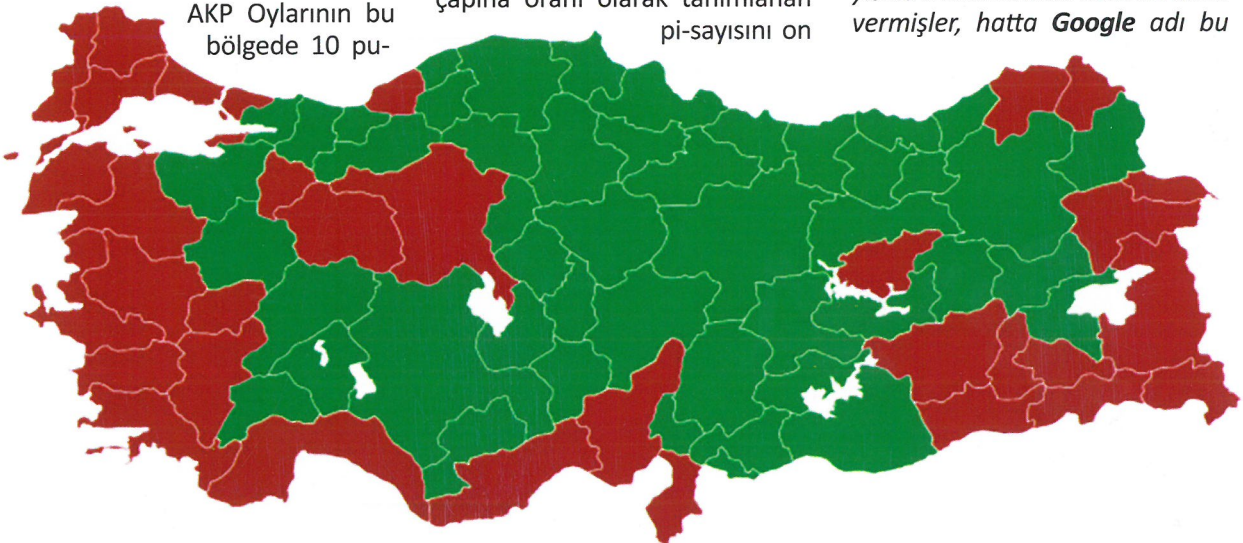
Değerli arkadaşlar, Her yıl Mart ayının, yani 3. ncü ayın 14 üncü günü Matematik Dünyasında Pi (π) günü olarak kutlanır. Bir Çemberin uzunluğunun çapına orantısı olarak bilinen pi-sayısı medeniyetin vazgeçilmez sayısıdır. Eski çağlarda, Mezopotamya güneyindeki Sümerler (MÖ 3200) dairenin alanını binde 1 den daha küçük bir hata ile hesaplayabiliyorlardı.

Sümerler dairenin çevresinin çapına oranı olarak tanımlanan pi-sayısını on

binde 4 hata ile $\pi = 22/7$ alıyorlardı; ancak bu sayı aslında tam olarak a/b şeklinde gösterilebilecek rasyonel sayılardan değildir. Pi sayısının bir Polinom olarak da gösterilemeyeceği kanıtlandı 19. yüzyılda; yani bu durumda pi-sayısı aşkın (transcendental) kavranması mümkün olmayan bir sayıdır.

π-sayısı insanlık tarihi boyunca ilginç bir seyir izlemiştir. 3,141592653589793238... diye sonsuza uzanan kuyruğuyla gizmini hep korumuştur; matematikçiler eski çağlardan bu yana bu sayıyı olabildiğince doğru hesaplamaların peşinde oldular.. Oysa fiziksel anlamda bu uğraşların o kadar da büyük bir önemi yoktu. Fizik formüllerinde geçen faktörlerin hemen hiç biri milyarda birden daha küçük hatayla elde edilemediğine göre fizikçiler için pratikte en çok 12 haneli bir pi-sayısı yeterlidir.

En büyük fiziksel varlık olarak tanıdığımız tüm Evrenin, boşluk kalmayacak şekilde, en temel fiziksel varlık küçük Protonlarla tıka basa dolu olması halinde bile (bundan daha uçuk bir varsayım olamaz!) bu Protonların sayısı 10^{100} 'den küçük olurdu: yani azami 100 haneli bir sayıdır fiziksel Evrende karşılaşılabileceğimiz en büyük sayı diyebiliriz... (10^{100} sayısına matematikte GOGOL adını vermişler, hatta Google adı bu

"muazzam" büyük ötesi rakamdan esinlenerek alınmış)

Ama gelin görün ki, matematikçiler bu işin peşini bırakmıyorlar. Yüz yıllardan beri pi-nin daha hassas hesaplanması için yaklaşımlar ve formüller aramışlar. Arkhimedes pi-nin 22/7 den küçük fakat 223/71 den büyük olduğunu bulmuş. 5.yüzyılda Çinli astronom Tzu-Chung pi için en yakın kesir olarak $\pi = 355/113$ ü kullanmıştır. Şimdiye kadar bulunan en başarılı kesir ise, milyarda 1 hata ile $\pi = 103993/33102$ dir.

Avrupa'da Matematik biliminin dev adımlarla ilerlediği 17 ve 18. yüzyıllarda ünlü matematikçiler pi- sayısının daha hassas hesaplanması için analitik formüller geliştirdiler. Bunlar içerisinde en zarif formülü geliştiren İngiliz matematikçi John B. Wallis (1616-1703) oldu:

$$\pi/2 = [(2 \times 2)/(1 \times 3)] \times [(4 \times 4)/(3 \times 5)] \times [(6 \times 6)/(5 \times 7)] \times \dots$$

Bu formülde ne kadar çok çarpan kullanılırsa pi sayısının gerçek değerine o kadar yaklaşılmış oluyor. (Wallis aynı zamanda sonsuz işaretini ∞ matematiğe hediye eden insandır.)

Bu ve buna benzer başka dizi formüller kullanılarak 1837 de 152 basamak hesaplanmıştı. 1841 de 208 inci, 1853 te 440 ve 1807 de William Shanks tarafından 707 inci basamağa kadar pi sayısı keşfedilmişti. Ancak bu hesaplamalar aylar, yıllar sürüyordu.

20.nci Yüzyılın başında sahneye Hindistan'dan bir matematik dahisi çıktı: *Srinivasa Aiyangar Ramanujan (1887-1920)* Genç yaşta veremden ölen bu sıra dışı matematikçi hemen hiç kimsenin anlayamadığı bir algoritma (hesaplama yöntemi) geliştirmişti. Ramanujan pi-sayısı için bulduğu formülünü maalesef kanıtlamadan öldü. Bu formülün kanıtlanması, geliştirilmesi ve modern

bilgisayarlar aracılığıyla uygulanarak milyonlarca hanenin hesaplanması Ukrayna'dan David ve Gregory Chudnovsky kardeşlere nasip oldu.

Bilgisayarların yüksek hızlara erişmesi ile bu konu uluslararası bir yarışa dönüştü. Chudnovsky kardeşlerin 1989 daki 8 milyar haneli pi- rekorunu çok geçmeden 1997 de Japon Takahashi 51 milyara çıkardı; Bilgisayar bunun için sadece 30 saat hesaplama yapmıştı; ardından Fransız matematikçi Fabrice Bellard basit bir makine ile 2,7 trilyona çıkardı rakam sayısını.

Şu anda Dünya rekoru 3' ün arkasında 10 trilyon hane ile Japonya'dan Shigeru Kondo ve Alexander Yee ikilisine ait. Japonların saniyede ~10 milyon işlem yapan bu hızlı 'made in Japan' makineleri ile 10 milyar hanenin hesaplanması 371 gün sürdü.

10 trilyon haneli bir sayıyı hayal etmek bile çok zor. Rakamları en küçük 8-punto ve sıkı aralıklarla bir A4 kâğıdına yazsak, arkalı önlü bir A4 kâğıdı en fazla 30 bin rakam alır. 10 trilyon rakamın yazıldığı A4 kâğıtlarını üst üste koyarsaydık (100 kâğıdın kalınlığı 1 cm. hesabıyla) bu kâğıt yığını 33 km yüksekliğe erişirdi...

Değerli arkadaşlar, Bu pi-deliliğinin arkasında yatan esas neden, rakam dizileri içerisinde Evrensel (Tanrısal) bir mesajın olup olmadığı sorusudur. Şimdiye kadar O'dan 9'a kadar bütün rakamların yaklaşık eşit olasılıklarda ve "mükemmel bir Kaos!" görüntüsünde çıktığı söyleni-

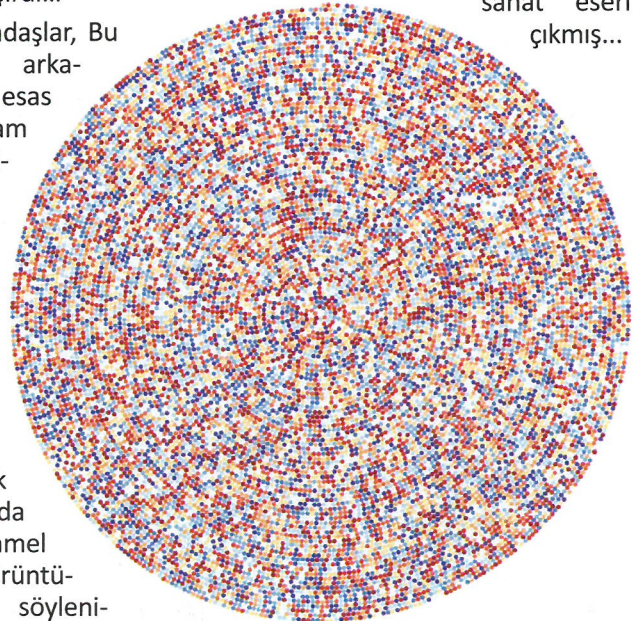
yor. Zaten herhangi iki rakam diğerlerinden belirgin şekilde farklı oranda çıkmış olsaydı muhtemel bir tekrar dizisine işaret ederdi ki, öyle bir şey yok henüz ve bu deliliğin ne zaman son bulacağı da belli değil. Pi'nin kuyruğunda dikkati çeken tek şey 762 inci hanede altı tane 9 sayısının yan yana gelişidir ki, bu noktaya fizikçi Richard Feynman'ın adı verildi: *Feynman Noktası*. Bunun dışında orijinal hiç bir şey bulunamadı. Yani Pi-nin rakamları arasında "Tanrısal mesaj" umudu suya düşmüş görünüyor...

Hoş olan, istediğiniz her rakam dizisinin bu sonsuzlukta bulunuş "garanti"sidir; mesela şu programla kendi doğum gününüzü bulabilirsiniz pi-nin kuyruğunun bir yerlerinde.

Sevgilerimle. æ

Kanada'dan (Bio-informatic) Bilimci Martin Krzywinski 0-dan 9-a kadar sayılara spektrumdaki renkleri verdi ve Pi sayısının kuyruğundaki her rakamı merkezden dışarıya doğru genişleyen bir çember üzerinde bu renkli noktalarla belirledi. Merkezde 3 var ve virgölün arkasındaki rakamlar renkli noktalar halinde devam ediyor.

Sonuçta ortaya bu Pi sanat eseri çıkmış...

Evet, Çukura

Naci BEŞTEPE *

Son bir haftada olanlara bakalım.

Hürriyet, Gnkur. Bşk. nın açıklamalarını yayımlayınca kızılca kıyamet koptu.

RTE, Kasımpaşa kahvehanesi üslubu ile gazeteye verdi veriştir-di. Böyle haber yapamayacaklarını anımsattı. "Bedelini ödeyecekler" dedi.

Müşavir gibi taşıdığı Gnkur. Bşk. nı, "Herkes yerini ve haddini bilecek" diyerek bir güzel azarladı.

Genel Yayın Yönetmeni anında görevden alındı. Özür kesmedi. Prof. Mehmet H. Sağlam şikayetçi oldu. Terörden soruşturma açılacak. Bedeli bekliyoruz.

Başbakan Yıldırım, haberle bağlantılı mağdur edebiyatına geçti. 28 Şubat için "Bal gibi darbe teşebbüsü. Milli irade el değiştirdi" dedi. Devam eden mahkemeye mesajı verdi.

Yeni Anayasa'ya "yargı tarafsız" yazıldı diye övünüyorlar. Yasalara göre şimdi değil mi?

Adalet anlayışı böyle olduktan

sonra ne yazarsan yaz. Çıkmayacak ya, bir de "Evet" çıkar da yüksek yargı yapılandırılırsa gerisini düşünün.

RABBENA, HEP BANA

Almanya saygısızca bakanlarımızın konuşmasını engelledi.

Gereken yanıt aynıyla verilmeli. Öte yandan bizimkiler hukuk ve demokrasiyi hatırlayıverdi.

Daha Hürriyet'in mürekkebi kurumamıştı.

Alman gazeteci içeri atılmıştı.

Aydınlık yazarı Saray'a alınmamıştı.

"Tweet" ten kelepçelenip içeri atılan Barbaros Şansal daha çıkmamıştı.

Meclisin önünde vekiller dahil muhaliflerin tekmelendiği unutulmamıştı.

HENDEKTEN ÇUKURA

Anayasa gerekçelerini açıklamadıkları için RTE/AKP çamur atma yöntemini sürdürüyor.

RTE, "Hayır" diyenlerin oylarının Kandil'e ve şehirlerin altında açılan çukurlara gideceğini söyledi.

Çözüm diye serbest bıraktığı terör örgütünün kazdığı hendekleri ve o hendekler yüzünden verdiğimiz yüzlerce şehidi unutmamak olamaz. Millete unutturma-

ya çalışıyor.

Irak Kürdistan bayrağının göklerimizde dalgalanmasına izin vermeleri bölücülere yaklaşımlarını anlatmaya yeter de artar bile.

Terörle mücadele etmiş, açılma karşı durmuş bizler "hayır" deyince terörden yana olacağız, bunlar teröre karşı. Hadi ordan.

MENBİÇ

PYD (ABD - İsrail) Koridoru ve IŞİD'in ülkemize tehdidini önlemek açısından Menbiç'e yönelmek doğrudur.

Ancak dengeler önemli.

Rusya'nın elini çabuk tutup PYD'nin yerine Suriye güçlerini koyma gayreti hareketimizi engelleme amaçlı görülüyor. Suriye'ye mi, PYD'ye mi, ABD'ye mi destektir çok net değil.

ABD'nin tutumu düşmancadır. Adeta bizimle alay etmektedir. BOP Eşbaşkanlığına devam enayiliğine düşülmemelidir. Kararlılığımız gösterilmelidir.

PYD'nin çekilmesi karşılığı Rakka'ya kara gücü olmak akıl kârı değil, sömürge ezikliğidir.

Bölgeyi IŞİD'den temizlemek bizim işimiz değildir. Rusya, İran ve Irak'la birlikte Suriye'ye destek vermek en doğru seçenektir.

*ADD BDK ÜYESİ

İSMAİL HAKKI TONGUÇ VE 1940'LARIN EĞİTİM MUCİZESİ KÖY ENSTİTÜLERİ

Emre ATAN *

Giriş

Cumhuriyetin Türkiye'ye kazandırdığı yeniliklerden biri de köye ve köylünün sorunlarına yöneliştir. Köylünün sorunlarını çözmek, Atatürk ile bir devlet politikası haline gelmiştir. Cumhuriyetin ilanından Köy Enstitüleri'nin açılmasına kadar ki süreçte; Örnek çiftliklerin kurulması, aşar vergisinin kaldırılması ve Ziraat okullarının açılması gibi köylüye yönelik birçok adım atılmıştır.¹

Atatürk'ün son yıllarında "Köy Eğitimciliği" olarak temeli atılan ve İnönü döneminde de Köy Enstitüsü olarak eğitim veren bu kurumlar da, köye yönelişin başarılı bir örneğidir. Asıl amacı, köy öğretmeni ve köye yararlı meslek elemanları yetiştirmek olan bu kurumlar sadece bununla kalmamış; Atatürk devrimlerinin köylere yayılması, toplumun okuryazarlık oranının artırılması ve tarımla ilgili teknik bilgilerin köylüye kazandırılarak tarım sektöründe ilerlemenin sağlanması² gibi birçok görev üstlenmiştir.

İkinci Dünya Savaşı'nın yaşandığı kısıtlı bir dönemde hayata geçirilen bu projenin ortaya çıkmasındaki en büyük pay, şüphesiz İsmail Hakkı Tonguç'a aittir. Çiftçi ve köylü bir ailenin çocuğu olan Tonguç'un 1919'da başlayan öğretmenlik mesleğindeki deneyimleri, başta Almanya olmak üzere Avrupa ül-

kelerindeki aldığı eğitim, okuduğu kitaplar ve gözlemleri sayesinde bu kurumlar ortaya çıkmıştır.

Köy Enstitüleri Öncesi Durum

İ. Hakkı Tonguç'un 1935 yılında İlköğretim Genel Müdürlüğüne getirilmesi bir dönüm noktasıdır. Tonguç, genel müdür olduğundaki istatistikler, acil bir eğitim atılımı yapılması gerektiğini göstermiştir. 1933-1934 yılı verilerine göre köylerdeki 5 bin civarında okulun 4 bin 136'sı bir öğretmenlidir. Köylerdeki 1 öğretmene 46, kentlerde ise 1 öğretmene 37 öğrenci düşmektedir. Köy çocuklarının ancak dörtte biri ilkokulu okuyabilir durumdadır.³

Tonguç'un bu bilgilere dayanarak hazırladığı ve köy çocukları için yapılması gerekenleri anlattığı raporundan sonra hızlı bir seferberlik başlamıştır. İlk olarak 1936 yılında Atatürk'ün talimatı ile orduda okuma yazma bilen askerlerin kısa bir süre eğitimden geçirilerek "Eğitmen" olarak görevlendirilmelerine başlanmıştır.⁴ Daha sonra bu sistem Tonguç'un fikirleriyle yeniden düzenlenerek, önce "Köy Öğretmen Okulu" daha sonra da "Köy Enstitüleri" haline getirilmiştir.

Köy Enstitüleri Nasıl Kurumlardı?

Atatürk'ün 1931'de söylediği "İlk ve orta öğretim kesinlikle insanlığın ve uygarlığın gerektirdiği bilimi

ve tekniği versin, fakat o kadar pratik şekilde versin ki, *çocuk okuldan çıktığı zaman aç kalmaya mahkûm olmadığına emin olsun*"⁵ sözü, bu kurumları özetler niteliktedir. Köy Enstitüleri; Atatürk devrimlerini benimsemiş, görev yaptıkları köyleri aydınlatacak ve kalkındıracak her türlü donanımına sahip neferlerin yetiştiği kurumlar olmuştur.

5 yıl süren eğitimin 114 haftası kültür derslerine, 58 haftası tarım derslerine, 58 haftası teknik derslere ve 30 haftası tatile ayrılmıştır.⁶ Herkesin kendi yöresinde yaygın olan meslek öncelikli olmuştur. Örneğin Trabzon'da balıkçılık dersi varken, Adana'da tarla ve bahçe dersleri öncelikliydi. Teknik derslerde ise demircilik, marangozluk ve duvarcılık gibi meslekler vardır. Enstitü çıkışlı yazarlardan Talip Apaydın, duvar ustası olarak eğitim aldığından anılarında bahse-

*Gazi Üniversitesi Tarih Bölümü 4.Sınıf Öğrencisi, E-Posta: emreatan17@gmail.com

1 Seda Bayındır Uluskan, Atatürk'ün Sosyal ve Kültürel Politikaları, Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara, 2010, s.87-88.

2 Gülşah Eser, "Arifiye Köy Enstitüsü'nün Sapanca Gölü ve İzmit Körfezindeki Balıkçılık Çalışmaları", Uluslararası Gazi Akçakoca ve Kocaeli Tarihi Sempozyumu, Kocaeli, 2015 s.1231.

3 Pakize Türkoğlu, Tonguç ve Enstitüleri, İş Bankası Yayınları, İstanbul, 2013, s.119.

4 Türkoğlu, a.g.e. s. 125.

5 Utan Kocatürk, Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri, Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara, 2007, s.242.

6 Türkoğlu, a.g.e., s.213.

der.⁷ Öğrencilere temel eğitim, tarım ve teknik dersler veren bu kurumlarda kültür ve sanat eğitimi de unutulmamıştır. Müzik derslerinde her öğrenciye bir enstrüman öğretilmiş, orkestralar ve korolar oluşturulmuştur. Birçok enstitüde tiyatro inşa edilmiş, dünyaca ünlü Batı klasikleri buralarda sergilenmiştir.⁸ Enstitü çıkışlı yazar Fakir Baykurt;

“Çok yönlü bir yetişmenin içindeydik. İranlı Şeyh Sadi’nin, Rus Maksim Gorki’nin, Romen Panait Istrati’nin kitaplarını okuyorduk... Dünya klasikleri arasında Euripides, Sophokles, Seneca, Plautus, Shakespeare, Goethe, Moliere ile birlikte Gogol, Çehov sonra Turgenyev, Dostoyevski, Tolstoy da yer alıyordu”⁹ diye belirtmiştir.

İşte enstitülerde teknik konuda bilgisi olan, tarımdan anlayan, sanat eğitimi almış tam anlamıyla aydın öğretmen adayları yetişmiş-

tir. Günümüz okullarında ve eğitim fakültelerinde dahi Köy enstitülerindeki birçok uygulamanın olması dikkate değerdir.

Sonuç

İsmail Hakkı Tonguç’un planlarına göre 10 yıl içinde Türkiye’nin tüm köyleri öğretmene kavuşacaktı.¹⁰ Fakat planlar yarım kalmış, 1946’da Bakan Hasan Âli Yücel ve Tonguç görevden alınmış, 1948’de öğretim programı değiştirilmiş, iş eğitimi ilkesi kaldırılmış, 1954 yılında ise tamamen kapatılmıştır.¹¹ Neden kapatıldığı sorusuna ise 1942 yılında “Köy Okulları ve Enstitüleri Kanunu” görüşülürken İ. Hakkı Tonguç’un anısı, yeterli bir cevap olacaktır. Görüşmeler sırasında meclis koridorlarında Tonguç’a rastlayan bir grup milletvekili, aynen şöyle demiştir¹²;

“Yahu Hakkı Bey, senin hiç işin yok mu? Bu kadar hergeleyi oku-

tursanız bize kim hizmet edecek?”

Kaynakça

- 1- Utkan Kocatürk, *Atatürk’ün Fikir ve Düşünceleri, Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara 2007.*
- 2- Seda Bayındır Uluskan, *Atatürk’ün Sosyal ve Kültürel Politikaları, Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara 2010.*
- 3- Pakize Türkoğlu, *Tonguç ve Enstitüleri, İş Bankası Yayınları, İstanbul 2013.*
- 4- Engin Tonguç, *Bir Eğitim Devrimcisi İsmail Hakkı Tonguç, Yeni Kuşak Köy Enstitülüler Derneği Yayınları, İzmir 2009.*
- 5- Fakir Baykurt, *Unutulmaz Köy Enstitüleri, Literatür Yayınları, İstanbul 2016.*
- 6- Talip Apaydın, *Köy Enstitüsü Yılları, Literatür Yayınları, İstanbul 2009.*
- 7- Betül Batır, “Ladik-Akpınar Örneğinde Bir Aydınlanma Projesi Olarak Köy Enstitüleri”, *Samsun Sempozyumu, Samsun 13-16 Ekim 2011.*
- 8- Gülşah Eser, “Arifiye Köy Enstitüsü’nün Sapanca Gölü ve İzmit Körfezindeki Balıkçılık Çalışmaları”, *Uluslararası Gazi Akçakoca ve Kocaali Tarihi Sempozyumu, Kocaali 2015.*

7 Talip Apaydın, *Köy Enstitüsü Yılları, Literatür Yayınları, İstanbul, 2009, s.30.*

8 Türkoğlu, a.g.e. s.302-310.

9 Fakir Baykurt, *Unutulmaz Köy Enstitüleri, Literatür Yayınları, İstanbul, 2016, s.109.*

10 Engin Tonguç, *Bir Eğitim Devrimcisi İsmail Hakkı Tonguç, Yeni Kuşak Köy Enstitülüler Derneği Yayınları, İzmir, 2009, s.321.*

11 Betül Batır, “Akpınar Örneğinde Bir Aydınlanma Projesi Olarak Köy Enstitüleri”, *Samsun Sempozyumu, Samsun, 13-16 Ekim 2011, s.10.*

12 Tonguç, a.g.e. s. 322.

ATATÜRK'ÜN ALMANYA GEZİSİ VE BAD KREUZNACH'DAKİ ATATÜRK SALONU

Gürsel DEMİROK *

Mustafa Kemal Atatürk, Aralık 1917'de genç bir Osmanlı Generali olarak orduyu temsilen Osmanlı Veliâhtı Mehmet Vahdettin ile birlikte Almanya'yı ziyaret etti. Türk heyeti ziyaretin ilk durağı olarak Bad Kreuznach'taki Alman Genel Karargâhında kalarak, İmparator II. Wilhelm ile görüşmelerde bulundu.

Mustafa Kemal Paşa Çanakkale Savaşı sırasında "Anafartalar Kahramanı ve İstanbul'un kurtarıcısı" olarak ün yapmıştı. Mustafa Kemal'in bu başarıları ve üstün yetenekleri başta II. Wilhelm olmak üzere Alman generallerince ve kamuoyunca çok iyi bilinmekteydi. Çanakkale Savaşında Osmanlı 5. Ordusuna komuta eden General Liman von Sanders, 17 Temmuz 1915 'te yazdığı bir mektupta, Mustafa Kemal'den "çok üstün yetenekli mükemmel ve cesaretli bir subay" olarak söz etmişti. Mustafa Kemal Paşaya I. Dünya Savaşındaki üstün başarılarından ötürü 5 Eylül 1917 de Alman hükümeti tarafından II. Rütbeden Demir Hac Nişanı verilmişti. Bu itibarla Türk heyeti trenle Bad Kreuznach'a vardığında, Alman Subaylar Mustafa Kemal'e büyük ilgi gösterdiler. Genel Karargâh'taki görüşmelerde Mustafa Kemal Paşa'nın

savaşla ilgili analizlerini dikkatle dinleyen İmparator, generallerinden, Mustafa Kemal Paşa'yla daha yakından ilgilenmelerini ve kendisiyle daha uzun görüşmelerini istedi. Türk Heyeti müteakip günlerde cephelerde ve Krupp Silah Fabrikasında incelemelerde bulunduktan sonra Berlin'e geldi. Ziyaret boyunca yapılan temas ve incelemeler sırasında savaşın gidişatı görüşmelerin odağını oluşturdu. Heyet 1 Ocak 1918 de Berlin'den trenle İstanbul'a uğurlandı.

Türk Heyetinin Almanya gezisinin ilk durağı olan şifalı suları ve

kaplıcalarıyla ünlü Bad Kreuznach şehri, 1993-1997 tarihleri arasında Başkonsolos olarak görev yaptığım Mainz Başkonsolosluğumuz görev çevresi olan Rheinland-Phalz Eyaleti içindeydi. Savaş yıllarında Genel Karargâh olarak kullanılan tarihi bina daha ileriki yıllarda otele dönüştürülmüştü. Görev yaptığım tarihlerde adı Parkhotel Kurhaus olan otel, bir çok ünlü devlet adamının ve askerin buluşmasına tanıklık etmişti.

Türk - Alman ilişkilerinin her alanda yoğunlaştığı günümüzde, Atatürk'ün bu gezisinin anılmasının yararlı olacağını düşünerek Bad Kreuznach şehri Belediye Başkanı Rolf Ebbeke ve otelin Hırvat kökenli işletmecisi Gojko Loncar ile görüşmelerde bulundum. Kendilerine Atatürk'ün Almanya gezisi hakkında bilgi verdim ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusunun yurt dışındaki insanlarımız dahil halkımız için ne denli değerli olduğunu anlattım. Otelde bu gezinin anısına bir düzenleme yapılmasını önerdim. Ebbeke ve Loncar önerimi olumlu karşıladılar. Yaptığımız toplantılarda; Atatürk'ün bu ziyaretinin anısına tarihi otelin en görkemli salonlarından birine "Atatürk Salonu" adının verilmesini, salonun duvarlarına Türk-Alman tarihi ilişkileri ile Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş yıllarına ait fotoğrafların asılmasını, salona koyulacak iki vitrine ise tarihi belge, obje ve kitapların konulmasını kararlaştırdık. Ayrıca, otelin girişine bir yazıt konulması konusunda da mutabık kaldık. Toplantıda ayrıca, otelde bir Türk haftası ile Atatürk sempozyumu dü-

zenlenmesini kararlaştırdık.

Bu kararımızı takiben Türk ve Alman arşivlerinde gezi ile ilgili daha derin araştırmalarda bulundum. Alman Dışişleri Bakanlığı'nın ve Genelkurmay Başkanlığı'nın arşivlerine girdim. Yoğun hazırlıklar sonucunda Alman ve Türk arşivlerinden temin edilen belgelerin örnekleri ile fotoğrafları, Atatürk'ün yaşam ve devrimlerini, Türkiye Cumhuriyeti'nin doğuşunu ve Türk-Alman dostluğunun tarihini anlatan bir kompozisyon içinde düzenleyerek, Atatürk Salonu'nu hazırladık. Salona astığımız Atatürk maskının altına, altın harflerle yazılı Almanca ve Türkçe Atatürk'ün "Yurtta Sulh Cihanda Sulh" vécizesini koyduk. Otelin girişine konulan yazıtın hazırlanmasına özel bir titizlik gösterdik. Otelin girişinde Atatürk'ün maskının da yer aldığı yazıtta "Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ve ilk Cumhurbaşkanısı Mustafa Kemal Atatürk (1881-1938) o tarihte Almanya'nın Genel Karargâh binası olan bu otelde 19 - 20 ARALIK 1917 tarihinde kalmışlardır. 23 NİSAN 1997" ibaresi altın harflerle Almanca ve Türkçe olarak yazıldı.

Atatürk Salonu ve Yazıtın açılışı, Atatürk'ün Almanya gezisinden 80 yıl sonra 23 Nisan 1997 tarihinde, bini aşkın Türk ve Alman seçkin bir davetli topluluğun katıldığı görkemli bir törenle yapıldı. Açılıştta Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Orgeneral İlhan Kılıç da hazır bulundu. Törende otel işletmecisinin eşi Monika Loncar ve tarafımdan yapılan konuşmalardan sonra, Belediye Başkanı Rolf Ebbeke, Rheinland

Pfalz Eyaleti İçişleri Bakanı Walter Zuber ve T.C. Bonn Büyükelçisi Volkan Vural söz aldılar.

Monika Loncar konuşmasında, otelin yönetimini üstlendikleri tarihlerde, Konrad Adenauer, Charles de Gaulle, François Mitterand ve Helmut Kohl gibi tarihi ve önemli şahsiyetlerin otele geldiklerini bildiklerini, ancak modern Türkiye'nin kurucusu Atatürk'ün böyle bir ziyarette bulunduğunu ilk kez duyduklarını, Belediye Başkanı Ebbeke ve Başkonsolos Demirok'un "Atatürk Salonu Projesini" kendilerine açtıklarında bu teklifi düşünmeden hemen kabul ettiklerini belirterek, "tarihe dayanan ve gelecekte de devam etmesini arzuladığımız Alman-Türk dostluk ilişkilerini bu şekilde desteklemeyi arzuyoruz" dedi. Monika Loncar'ın ardından yaptığım konuşmada, Türk-Alman tarihi ilişkileri ve Atatürk'ün Almanya gezisi hakkında bilgi verdim.

Bad Kreuznach Belediye Başkanı Rolf Ebbeke ise, 1917 yılında Bad Kreuznach'da bulunan Genel Karargâhı ve Mustafa Kemal Atatürk'ün burayı ziyaretini dia gösterisi ile sundu. Büyük ilgi ile karşılanan dia gösterisi sırasında Ebbeke, şehri ziyaret eden önemli şahsiyetlerinin imzalarının bulunduğu Bad Kreuznach şehrinin "Demir Defteri"ni de tanıtarak, Defterin baş kapağının I. Dünya Savaşındaki müttefikleri simgelediğine dikkatleri çekti. Defterde, Veliht Vahdeddin, Mustafa Kemal Paşa ve Karargâh'taki Osmanlı temsilcisi Zeki Paşa'nın imzalarının yer aldığı sayfayı dia ile yansıttı.

Rheinland-Pfalz Eyaleti İçişleri Bakanı Walter Zuber ise konuşmasında, yüzyıllardır gelişen Türk - Alman ilişkilerinin her iki ülkede Cumhuriyetin kurulmasından sonra daha da pekiştirildiğini anımsattı. Ankara'da ilk büyükelçiliğini açan devletin Almanya olduğuna işaret etti. "Mustafa Kemal Atatürk kalıcı bir Türk-Alman dostluğu için değerli katkılarda bulunmuştur. Atatürk, demokrasinin ilanı, laiklik ilkesi, kıyafet ve harf devrimleri ile modern Türkiye'nin geleceğini çizmiştir. Bu da İslam ile Batı kültürleri arasında alışverişi sağlamış, Türkiye'yi Batı'ya bağlamıştır. Hitler döneminde, ülkeniz ve Cumhurbaşkanınız Atatürk, Alman sanatçılarına, bilim adamlarına ve siyasi sebepten dolayı kaçanlara Türkiye'de sığınma hakkı vererek Alman halkına duyulan dostluğu ispatlamıştır. Mustafa Kemal Atatürk'ün her iki devletin ve ulusların arasında sürekli bir

dostluğun gelişmesinde büyük katkıları vardır.” şeklinde konuştu. Almanya’daki insanlarımızdan da övgüyle söz etti.

Büyükelçi Volkan Vural da şöyle konuştu: “Bugün burada, tüm Türk milleti ve Türkiye Cumhuriyeti için manevi anlamı büyük bir tören için toplanmış bulunuyoruz. Bundan 80 yıl önce İmparator II. Wilhelm’in resmi davetlisi olarak, bu güzel binanın kapısından içeri giren iki insandan birisinin Türkiye’nin geçmişini, diğerinin ise Türkiye’nin geleceğini temsil ettiklerini elbette kimse bilemezdi. Sultan Mehmet Reşat yerine Velihaht Mehmet Vahdeddin Almanya’yı ziyaret ederken heyetinde, askerlik dehasını ve ününü daha o yıllarda duyurmuş Mustafa Kemal Paşa da bulunuyordu. Mustafa Kemal Almanların ve İmparatorun yabancıları değildi. Alman gazeteleri Atatürk’ten Çanakkale ve Kafkas savaşları kahramanı, Ordu Komutanı Mustafa Kemal Paşa olarak bahsediyordu. Mustafa Kemal, bu ziyaretinde de gözlemlediği üzere, I. Dünya Savaşı’ndan yenik çıkılacağını, Osmanlı İmparatorluğu’nun ömrünü tamamladığını ve Türkiye’de yepyeni bir başlangıca ihtiyaç bulunduğunu biliyordu. Nitekim bu görüşlerini Velihaht Vahdeddin’e de anlatmış, ama olumlu bir tepki alamamıştı...” Atatürk’ün devrimlerinin Türkiye için önemini vurgulayan Büyükelçi konuşmasında, Türkiye ile Almanya arasındaki yakın ilişkilere de işaretleyerek, Atatürk’ün bu ilişkilerin dostluk ve işbirliği temelleri üzerinde geliştirilmesine büyük bir önem verdiğini belirtti.

Konuşmaları takiben, Atatürk Salonu ve Yazıtın açılışı yapıldı. Açılıшта ve Türk Haftası ve Atatürk Sempozyumu boyunca Salonu gezenler beğeni ve takdirlerini dile getirdiler, Yazıtın önünde fotoğraf çektirmek için sıraya girdiler. Basının büyük ilgi

gösterdiği bu çalışmamızla ilişkin olarak, “Atatürk Almanya’ya geleli 80 yıl olmuş. Aradan geçen zamanda kimsenin aklına böyle bir fikir gelmemiş. Siz bunu nasıl düşündünüz? Bu düşünceyi nasıl gerçekleştirdiniz?” gibi sorulara sıkça muhatap oldum. Federal Dışişleri Bakanı Klaus Kinkel de Bad Kreuznach’da düzenlenen bir toplantıda yaptığı konuşmada, yapılan düzenlemelerden duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Kinkel, bu tür girişimlerin ikili ilişkilere karşılıklı resmi ziyaretler gibi katkıda bulunacağını ifadeyle, bu etkinliğin Türk - Alman ilişkilerinde atılan olumlu bir adım olarak nitelendirdi.

Otel Türkiye’den ziyaret edenler arasında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Uluç Gürkan, Kültür Bakanı İstemihan Talay, Zülfi Livaneli ve Ahmet Taner Kışlalı da yer aldı. Mülkiye’den sınıf arkadaşım Uluç Gürkan’ın salonu gezdikten sonra “kendimi Anıtkabir’i ziyaret ediyordum gibi hissettim” şeklindeki sözleri, otele gelen tüm insanlarımızın duygularına tercüman niteliğindedeydi. Zülfi Livaneli de Türkiye’ye dönüşünde Milliyet’teki köşesinde kaleme aldığı 18 Mayıs 1997 tarihli “Park Otel’de Atatürk Salonu” başlıklı yazısında salon ile ilgili izlenimlerini şu ifadelerle aktardı: “Bu salonun hiç de dar milliyetçilik kalıpları içinde düşünülmediğini, tarihe tanıklık eden bir kültür ortamı içinde bulunduğumuzu düşündüm ve sevinç duydum. Gürsel Demirok’a bu ilginç otele Türkiye’den turistlerin gidip gelmediğini sordum, yanıt ne yazık ki olumsuzdu. Gürsel Demirok bu salonu ve oteli Türkiye’ye yeterince tanıtamadıklarını düşünüyordu. Oysa otel Türkiye’den gidecek turistler için olağanüstü bir kültür merkezi olmasının yanı sıra bu derece Cermen kültürüne gömülmüş bir oteldeki Atatürk salonuyla karşılaşma sürprizlerini ve genç Mustafa Kemal’le aynı

otelde aynı binada birkaç gün geçirme olanağını sağlayacak ilginç bir deney olabilirdi.”

Açılışın ardından bu çalışmayı kalıcı kılmak amacıyla “Atatürk, Modern Türkiye’nin Kurucusu Almanya’da” adlı bir kitap hazırladım. Türkçe ve Almanca hazırlanan kitapta, Atatürk Salonu’nda yansıtıldığı gibi bir taraftan Atatürk’ün yaşam ve devrimleri diğer taraftan Atatürk’ün Almanya gezisi dahil, Türk-Alman ilişkilerinin tarihçesi tarihi belge ve fotoğraflarla anlatılmakta. Ayrıca, Salonun açılış töreninde yapılan konuşmalara ve Atatürk Sempozyumu’nda sunulan tebliğlere, fotoğraflarla yer verilmekte. Almanya’daki değerli dostlarımdan tasarımcı Galip Yılmazbaşar ve içmimar Barbel Mietzschke salonun hazırlanmasında ve kitabın tasarımında çok büyük ve değerli hizmetlerde bulundular.

O yıllarda olduğu gibi bugün de dileğim, Türk ve Alman gençlerinin Atatürk’ü daha yakından tanımaları, iki ülke arasındaki tarihi ilişkileri daha iyi bilerek, birbirlerini daha çok anlamaları. Türkiye’den resmi düzeyde yapılacak ziyaretlerde, turist olarak gerçekleştirecek gezilerde insanlarımızın Bad Kreuznach’a uğrayarak bu tarihi mekânı görmelerini de arzu ediyorum.

*** Emekli Başkonsolos - Ankara doğumlu. A.Ü.SBF Mezunu.1969-2010 arası Dışişleri Bakanlığı mensubu olarak yurt içi ve dışında çeşitli görevlerde bulundu. Mainz Başkonsolosu (1993-1997) Atatürk’ün 1917 de Almanya gezisi sırasında kaldığı Badkreuznach daki otelde Atatürk Salonu’nun açılmasını sağladı.Bu konuda ATATÜRK ALMANYA ‘DA başlıklı Türkçe-Almanca bir kitap hazırladı.Zürih Başkonsolosu (2000-2004) de Başkonsolosluk binasında Atatürk Salonu’nun açılışını yaptı ve Atatürk üzerine ikinci kitabını Türkçe-Almanca hazırladı. Ayrıca “Bir Başkonsolos Gözüyle Avrupa’daki Türkler” başlıklı bir kitabı mevcut.2010 yılında emekli oldu.**

12 MART İSTİKLAL MARŞININ KABULÜ VE MEHMET AKİF ERSOY'U ANMA GÜNÜ

Abdullah KAYA*

Bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi verdiğimiz Kurtuluş Savaşının en çetin döneminde, birliğimizi, beraberliğimizi ve azmimizi güçlendirmek, vatan ve millet sevgimizi coşturmak, kararlılığımızı ve cesaretimizi tüm dünyaya göstermek için bir ulusal marşa ihtiyaç duyulmuştur. 1921'de bir güfte yarışması düzenlendi. Yarışmaya toplam 724 şiir katıldı. Milli Eğitim Bakanlığı eserleri incelemiş, ancak içlerinde istiklal marşı olabilecek bir eser bulamamıştır.

Zamanın Milli Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi Bey, Mehmet Akif Ersoy'a bir mektup yazarak yarışmaya katılmasını istedi. Mehmet Akif'in "Milletin başarılarının para ile övülemeyeceğini" düşündüğü için yarışmaya katılmamıştı. Bu mektup üzerine teklifi kabul ederek Türk Ordusuna hitap ettiği şiiri kaleme aldı ve bakanlığa teslim etti.

Bu şiirde, şair Kurtuluş Savaşı'nın kazanılacağına olan inancını, Türk as-

kerinin kahramanlığını, özverisini ve güvenini, Türk ulusunun bağımsızlığına, Hakka, yurduna ve dinine bağlılığını dile getirmiştir.

Hamdullah Suphi Bey, Akif'in şiirinin önce cephede asker arasında okunmasına karar verdi. Batı Cephesi Komutanlığına gönderilen şiir, askerin beğenisini kazandı. İstiklâl Marşı, 17 Şubat 1921 tarihinde Hakimiyet-i Milliye ve Sebilür reşad gazetelerinde yayınlandı, on iki gün sonra ise Konya'da Öğüt gazetesinde yer aldı.

Ön elemeyi geçen yedi şiir 12 Mart 1921'de Mustafa Kemal'in başkanlığını yaptığı meclis oturumunda tartışmaya açıldı. Mehmet Akif'in şiiri meclis kürsüsünde Hamdullah Suphi Bey tarafından okundu. Şiir okunduğunda milletvekilleri büyük bir heyecana kapıldı ve diğer şiirlerin okunmasına gerek görülmedi. Bazı mebusların itirazlarına rağmen Mehmet Akif'in şiiri coşkulu alkışlarla kabul edildi. Şiir de-

falarca okundu ve milletvekilleriince ayakta dinlendi.

Mehmet Akif, kazandığı beş yüz liralık ödülü yoksul kadın ve çocuklarına iş öğretmek yoksulluklarına son vermek için kurulan Darülmesai'ye bağışladı. Şair ayrıca, İstiklâl Marşı'nın Türk Milleti'nin eseri olduğunu beyan etmiş ve İstiklâl Marşı'nın güftesini, şiirlerini topladığı Safahat adlı kitaba dahil etmemiştir.

Mehmet Akif Ersoy'un şahsında büyük ulusumuzun, duygu, düşünce ve inanç dünyasını yansıtan, sadece yazıldığı dönemi değil, uygar ve çağdaş Türkiye Cumhuriyeti olarak bugünümüzün ve geleceğimizin varoluş felsefesini içinde barındıran her ortamda coşkuyla okuyuşumuzda bağımsızlık için vermiş olduğumuz mücadeleyi bizlere hatırlatan eşsiz bir eserdir.

Bu vesile ile İstiklal Marşımızın kabulünün 96. Yıldönümünü kutluyor, başta, büyük önder Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, bütün dava ve silah arkadaşlarına, "Allah bir daha bu büyük millete istiklal marşı yazdırmazın" diyen milli şairimiz Mehmet Akif Ersoy'a, tüm şehitlerimizi, gazilerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Selam ve sevgilerimle.

*Abdullah Kaya / Em. J. Albay

ADD Bahçeşehir Ş. Bşk.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e "Ben devrim ruhunu Tefvik Fikret'ten aldım" dedirten Türk Aydınlanmasının Öncüsüdür Fikret... Serdar ŞAHİNKAYA

Büyük şair Tefvik Fikret, 24 Aralık 1867 doğmuş, 19 Ağustos 1915'te aramızdan ayrılmıştı.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e "**Ben devrim ruhunu Tefvik Fikret'ten aldım**" dedirten Türk Aydınlanmasının Öncüsüdür Fikret...

Bu yazıda söz, Tefvik Fikret'in olmalı. O'nun **Sabah Olursa** şiirinin hatırlanması gerekir diye düşünüyorum, zira içinden geçtiğimiz süreçte aydınlanmacıların, cumhuriyetçi güçlerin ruhlarını tazelemeleri, azim ve kararlılıklarını yükseltmelerine çok ihtiyaç var.

Fikret, bu şiiri 1905 yılında oğlu Halûk'a yazmış.

Erol Toy, **O'na Katılmak: Dünden Yarına Türkiye Cumhuriyeti** isimli muhteşem yapıtında şiirin kaleme alındığı o 1900'lü yılları, bakın nasıl özetler:

"(...) On dokuzuncu yüzyıl, safların iyice belirdiği zamana rastlar. Uygarlık, tekniğin son halkalarıyla sanayi devrimini tamamlamak üzeredir. Teknik geliştikçe sömürü hesapsız boyutlara ulaşmış... Üretenin angaryası, tüketenin iştahı, alanın hevesi, verenin çabası... Ezenin baskısı, ezilenin çığlığı ortalığı kasıp kavurmaya başlamıştır. Osmanlı İmparatorluğu en uzun yüzyılına böyle başlamıştır. Osmanlı en uzun yüzyılına bu ortamda ayak basar.

Tam bir Hasta Adam'dır.

Yerli, yabancı doktorlar başına üşüşür. Her kafadan bir ses, her bir ağızdan bir nefes çıkar.

Tabiplerin her biri ötekinden daha acı reçeteler hazırlar. Hasta her reçeteden sonra, biraz daha fenalaşır. Kimse, ameliyata cesaret edemez ama reçetenin acısından daha acısına eli varır. Yüzyılın sonunda, Boğazların Hasta Adamı, tam anlamıyla bir komaya girmiştir.

(...) On dokuzuncu yüzyıl biterken hasta'nın ateşi iyice yükselmiş... Koma'nın derinliği iyice artmış... Ve saflar bir kez daha

klasik mevkilerine çekilmişlerdir."

İşte o koşullarda Osmanlı aydınlanmacılarını bir düşünün. Bu şiir, onların elinde dalga dalga yükselmiş, bayrak olmuştur.

Sonra, unutulmuştur / unutturulmuştur sanki.

Şimdi hatırlama zamanıdır. Şiirin dönemin dilindeki biçimini gençlerin anlamakta zorluk yaşayacaklarını düşündüğüm için A. Kadir'in günümüz Türkçesi ile yazdığı şeklini aktarıyorum.

Sabah Olursa

Bu topraklarda bir gün ışıyacaksa, oğlum
Eğer bu toprakların da sislenen alinyazısı
sağlam ve güçlü bir elle silinir de,
bir parça gülerse donuk ve paslı yüzü halkın,
- o gün ben ölmemiş bile olsam
bir ölü gibi yaşayacağım
- sen kes o gün benden umudu.
kötürüm, boş çevremde unut beni acılarımınla,
hasta bakışlarım seni çekmek ister
sonra geriye doğru.
Oysa sen "**yarın**" sını tepeden tırnağa,
kulaklarımda sesin durmadan şakıyor.
Işıyacak bir gün ortalık, ışıyacak,
sürmez bu karanlık, sürmez kıyamete dek,
bu mavi gökyüzü bir gün acır size.
Öyle boynunu bükme, oğlum,
hayatın güneşidir sevinçli olmak,
boynu bükük insan çürür bizim gibi.
Siz ey gelecek günlerin küçük güneşleri,
bিরer birer uyanmanın vakti geldi işte,
ufuklar aydınlığa öyle susadı, öyle susadı ki!
Aydınlık tek özlediğimiz şey çağımızda,
haydi silin bulutları, uğursuz gölgeleri atın,
ışıklar içinde koşun mutlu özgürlüğe doğru.
Biz gözümüz açık gitmeyeceğiz bu dünyadan:
Vatan sizinle yaşayacak, biliyorum,
sizinle yaşayacak sizinle,
şu zindan karanlığından uzak, sizinle.

ADD Bolu Şubesi Varlık Fonu Hakkında Basın Açıklaması Düzenledi

ADD Bolu Şubesi, Genel Merkez ile eş zamanlı olarak basın açıklaması yaparak, Varlık Fonu'nu protesto etti.

TÜRK MİLLETİNİN 93 YILDA KURDUĞU MİLLİ VARLIKLARI TALAN EDİLEMEZ!

ADD Bornova Şubesi, "Yurttaşlık Sorumluluğu ve Memleket Meselesi" Adlı Panel Düzenledi

ADD Bornova Şubesi'nin Örgütlenme, Demokratik Kitle Örgütleriyle İletişim ve Halkla İlişkiler Kolu sorumluluğunda başlatılan, "Yurttaşlık Sorumluluğu ve Memleket Meselesi (Parlamen-

ter Sistemin Gerekliği) konulu panelin ilki, 5 Şubat 2017 tarihinde Bornova Belediyesi Naldöken Kültür Merkezi'nde gerçekleşti. Panelin sunuculuğunu ve oturma başkanlığını Sn. Necla SEY-

REK gerçekleştirirken, Şube Başkanı Sn. Doğa AYGİN, Av. Mehmet SEYREK ve Av. Pınar Susmuş da etkinlikte konuşmalarını yaptı. Naldöken halkına duyurulan panele ilgi oldukça fazlaydı.

ADD Bolu Şubesi Varlık Fonu Hakkında Basın Açıklaması düzenledi

Kozan Atatürkçü Düşünce Derneği Varlık Fonu'na devredilen kurumlarla ilgili olarak basın açıklaması yaptı. Fona devredilen kurumlardan biri olan T.C. Ziraat Bankası Kozan Şubesi önünde ve Tüm Türkiye'de il ve ilçelerde eşzamanlı olarak yapılan basın açıklamasına dernek üyeleri, vatandaşlar ve siyasi parti temsilcileri katıldı.

ADD Küçükkuşu Şubesi Varlık Fonu'nu protesto etti

ADD Küçükkuşu Şubesi, Genel Merkez ile eş zamanlı olarak T.C. Ziraat Bankası önünde Varlık Fonu'nu protesto etti.

ADD Yenipazar Temsilciliği "Atatürk" konulu yarışma düzenledi

ADD Yenipazar Temsilciliği'nin düzenlediği, 11 Ocak'ta başlayan ve 17 Ocak'ta başvuru süresi dolan Atatürk konulu yarışmada dereceye giren öğrenciler, 20 Ocak'taki İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün, Cumhuriyet Ortaokulunda düzenlediği karne töreninde ödülleri aldı. İlkokullar arası resim, ortaokullar arası şiir, liseler arası kompozisyon kategorilerinde birinciler tablet, ikinciler gitar ve mp3 çalar,

üçüncülerse kol saatıyla ödüllendirilirken yarışmaya katılan tüm öğrenci ve öğretmenlere ADD Temsilcisi Deniz Karadeniz tarafından teşekkür belgesi takdir edildi. Ödül töreninde ayrıca ADD Temsilcisi Deniz Karadeniz, Cumhuriyet Ortaokulu Müdürü Ahmet Özer'e dolma kalem, İlçe Millî Eğitim Müdürü Ayşe Acar'a ise teşekkür belgesi sundu.

Düzenlenen yarışma Atatürk konulu olduğu için katılımın çok

olduğunu söyleyen Deniz Karadeniz, "Atatürk sevgisini ilkokuldan liseye kadar tüm öğrencilere aşılarmayı hedefliyoruz. Atatürkçü gençlerin yetişmesi için desteğe hazırız. Bu anlamda etkinliklerimiz devam edecek. Ben ADD Yenipazar Temsilcisi olarak, düzenlenen etkinliğe olanak tanıyan Yenipazar İlçe Millî Eğitim Müdürü Ayşe Acar başta olmak üzere tüm öğretmen ve öğrencilerimize teşekkür ediyorum." dedi.

ADD Zonguldak Şubesi konser düzenledi

ADD Zonguldak Şubesi, 7 Şubat 2017 tarihinde Türk Halk Müziği konseri düzenledi. KONSERE KATILIM OLDUKÇA FAZLAYDI.

DİDİM ŞUBESİ HALK PAZARINDA BİLDİRİ DAĞITTI

Halk oylaması sürecinde çalışmalar yapan Didim Şubesi, cumartesi pazarında yurttaşlara bildiri dağıttı. Bildiri dağıtıldıktan sonra düzenlenen basın açıklamasında "Gazi Meclis" vurgusu yapılırken, Milliyetçilik başta olmak üzere Atatürk'ün ilkelerini ayaklar altına aldırılmamak için "HAYIR" diyoruz, denildi.

ADD ÖNCÜLÜĞÜNDE GİRESUN'DA HAYIR PLATFORMU KURULDU

Giresun Şubesi'nin çağrısıyla bir araya gelen siyasi partiler, sendikalar ve demokratik kitle örgütleri Giresun Başkanlığı'na Hayır Platformu'nu oluşturdu. Giresun Atatürk Meydanı'nda yoğun bir katılımı bir araya gelen platform üyeleri adına ADD Giresun Şube üyesi Ender Yaman tarafından yapılan basın açıklamasında "Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde tartışmalı bir biçime geçilerek Türkiye Cumhuriyeti'nin rejimini değiştirecek olan, "başkanlığı öngören anayasa değişikliği" ile zor ve karanlık bir döneme girileceğini gören bizler halk oylamasında HAYIR diyerek ülkemizin geleceğine sahip çıkacağımızı belirtmek için buradayız" denildi.

ADD DEVREK'TEN ANLAMLI ETKİNLİK

Devrek Şubesi "Çocuklar Nutuk Okuyor" etkinliği düzenledi. Şube başkanı Çetin Bozkurt, göreve geldikleri günden bu güne kadar gençler ve çocuklar üzerinde yoğunlaştıklarını belirterek ilçelerindeki 9-13 yaşları arasında bulunan çocukları kapsayan etkinliğe yoğun ilgi olduğunu aktardı.

ADD SAKARYA ÖĞRETİM BİRLİĞİ'Nİ VE EĞİTİMİ KONUŞTU

“Öğretim Birliği ve Günümüzde Eğitim” konulu söyleşide Eğitim-İş Sakarya Şube Başkanı Tamer Turgut konuşmacı olarak yer aldı. Şube Başkanı Aslıhan Ateş, Atatürk Devrimleri açısından Mart ayının önemine dikkat çekerken; Tamer Turgut geçmişten günümüze milli, eğitim bakanlarının dönemlerinden bahsederek günümüzde yaşanan eğitim sorunlarına değindi.

POLATLI ŞUBESİ'NDEN CUMHURİYET SÖYLEŞİSİ

“Cumhuriyet’in Dünyü, Bugünü, Yarını” konulu söyleşide Genel Başkan Yardımcımız Uluç Gürkan, Önceki Başkan Yardımcısı, AKP kurucularından Ertuğrul Yalçınbayır ve Önceki Kültür Bakanı Namık Kemal Zeybek konuşmacı olarak yer aldı. Yurttaşların yoğun ilgi gösterdiği söyleşide başkanlık dayatması ve getirilmek istenen tek adam rejimi üzerinde duruldu.

YAHYAKAPTAN PAZARI'NDA HALK OYLAMASI ÇALIŞMASI

Yahyakaptan Şubesi, halk pazarında halk oylamasına yönelik “HAYIR” masası açtı, bildiri dağıttı. Çalışmaya şube gençlik kolu üyeleri de katıldı.

GAZİEMİR VE BUCA ŞUBELERİ'NDE ORTAK HALK OYLAMASI ÇALIŞMASI

Gaziemir ve Buca Şubeleri ortak saha çalışmasıyla iş yeri, oto sanayi ve esnafları ziyaret ederek halk oylamasına yönelik "HAYIR" kampanyası yürüttü. İş yeri sahipleri ve müşterilerden olumlu tepkiler alan şubelerimiz üç gün boyunca sahada "hayır"ı örgütledi.

KÜÇÜKKUYU'DA HAYIRLI PAZAR ALIŞVERİŞİ

Küçükkuyu Şubesi; CHP, Alevi Kültür Derneği ve Kazdağı Koruma Derneği ile birlikte pazar esnafı ve yurttaşlara "HAYIR" bildirisi dağıttı.

MUĞLA ŞUBESİ'NDEN MAHALLELERE HAYIRLI ZİYARETLER

Muğla Şubesi, merkeze bağlı çeşitli mahallelerde ev ve kahvehaneleri ziyaret ederek halk oylaması çalışması gerçekleştirdi.

KONAK ŞUBESİ'NDEN "HAYIRLI PİLAV" ETKİNLİĞİ

Konak Şubesi halk oylaması çalışmalarları kapsamında ilçedeki iki farklı noktada Atatürk, milli mücadelenin kahramanları, ve kahraman şehitlerimiz anısına pilav dağıttı. Şube Başkanı Selçuk Yılmaz tarafından okunan basın bildirisinde "Ülkemizin birliği, halkımızın huzuru ve güvenliği, işsizlik, yoksulluk ve hayat pahalılığıyla mücadele için; güçlü bir meclis için halk oylamasında "HAYIR" diyoruz, denildi. Etkinliğe yurttaşlar yoğun ilgi gösterdi.

FATİH ŞUBESİ'NDEN UZANAN ANLAMLI EL

Fatih Şubesi, Hüsnüye Çam adlı yurttaşın akülü sandalye bağışını ihtiyaç sahibi Selim Kaplan'a ulaştırdı.

KARTAL ŞUBESİ İRFAN DEĞİRMENCİ'Yİ KONUK ETTİ

Kartal Şubesi Gençlik Kolu, Doğan Medya Grubu tarafından halk oylamasında "HAYIR" diyeceğini açıkladığı için işine son verilen gazeteci İrfan Değirmenci ile "Türkiye'nin Gündemi" konulu söyleşi gerçekleştirdi. Etkinliğe yurttaşların yoğun ilgisi gözlemlendi.

ISPARTA'DA ORTAK 23 NİSAN ETKİNLİĞİ

Atatürkçü Düşünce Derneği, Eğitim-İş, Türk Kadınlar Birliği, Cumhuriyet Halk Partisi, Vatan Partisi ve Demokrat Parti'nin Isparta şubeleri 23 Nisan Ulu-

sal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda Cumhuriyet Meydanı'nda çelenk sunumu yapıp basın açıklaması gerçekleştirdi. ADD Isparta Şube Başkanı Batuhan

Güldiken tarafından okunan basın bildirisinde "Egemenlik kayıtsız şartsız Türk Milleti'nindir, onu bir kişiye asla vermez" denildi.

TUZLA ŞUBESİ'NDEN 23 NİSAN ETKİNLİĞİ

Tuzla Şubesi, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda gerçekleştirdiği çeşitli etkinliklerle her yaştan yurttaş bayram coşkusunu yaşattı.

İSTANBUL ŞUBELERİ'NDEN TV NET ÖNÜNDE PROTESTO EYLEMİ

İstanbul Şubeleri'nin TV Net önünde yaptığı basın açıklaması mitinge dönüştü. Eyleme, CKD İstanbul Şubeleri, Eğitim-İş, DKÖ temsilcileri ve yurttaşlar katıldı. İstanbul Eşgüdüm Başkanı Celal Demirel'in sunduğu etkinlikte; Bölge Sorumlularımız, Selami Soydan ile Dursun Ali Toraman konuştular, Eğitim-İş adına 4 No'lu Şube Başkanı Zekerya Çakmak, CKD adına Sibel Karaoğlu ve Memleket Sevdalıları temsilcisi de birer konuşma yaptığı eylemde "Ata'ya hakaret, vatanı ihanet" sloganı atılırken; Atatürk düşmanlarına karşı mücadele kararlılığı vurgulandı.

Dünden Bugüne Eğitim 1920 - 2012

Eğitime Can Verenler

Prof. Dr. Mahmut ADEM

ATATÜRKÇÜ'NÜN EL KİTABI

SAMİ N. ÖZERDİM

ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE DERNEĞİ YAYINI

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

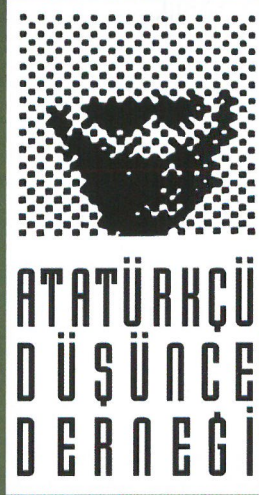
YURTTAŞ İÇİN MEDENİ BİLGİLER -ATATÜRK'ÜN DEMOKRASİ DERSLERİ-

Özleştirme ve Sunuş: Prof. Dr. Özer OZANKAYA

VATANDAŞ İÇİN MEDENİ BİLGİLER

M. Kemal

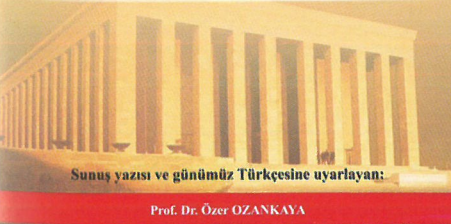
MİLLİYETÇİLİK

Prof. Dr. Türkkaya ATAÖV

ANITKABİR'DEN SESLENEN ATATÜRK

Sunuş yazısı ve günümüz Türkçesine uyarlayan:

Prof. Dr. Özer OZANKAYA

25 SORUDA ATATÜRK DEVRİMİ

Prof. Dr. Sina AKŞİN

ATATÜRK VE TAM BAĞIMSIZLIK

PROF. DR. MUAMMER AKSOY

ADD

ÇOCUK KİTAPLARI DİZİSİ

"ATATÜRK ANLATIYOR"

1. KİTAP

ÇOCUKLUĞUM

"ATATÜRK ANLATIYOR"

2. KİTAP

MUSTAFA KEMAL OLUYORUM

"ATATÜRK ANLATIYOR"

3. KİTAP

ÜLKEM ZOR DURUMDA BENİ BEKLER

"ATATÜRK ANLATIYOR"

4. KİTAP

YURDUMU KURTARMALIYIM

"ATATÜRK ANLATIYOR"

5. KİTAP

ÇAĞDAŞ BİR ÜLKE KURUYORUM

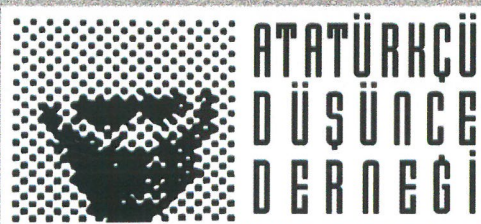

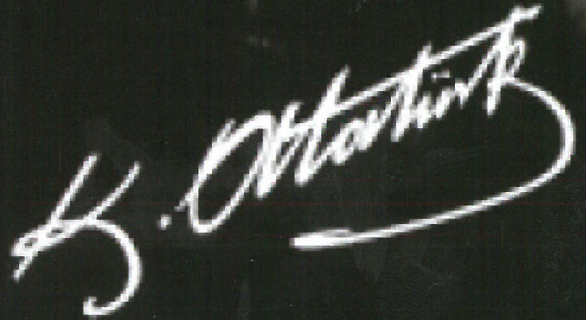
"ATATÜRK ANLATIYOR"

6. KİTAP

SİZLERLE YAŞIYORUM

Emek en yüce değerdir.

8 MART

**Dünya Emekçi Kadınlar Günü
kutlu olsun**

OP. DR. ALTINOK ÖZ
KARTAL BELEDİYE BAŞKANI

kartalbl
444 4 578
www.kartal.bel.tr